

A Központi Antikvárium 125. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykúti Beatrix

Kiállítás / On view:
2012. november 26 - december 6.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés / Sale:
2012. december 7. péntek 17.00 óra

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a veni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítsse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Kulturális Örökségvédelmi Hivatallal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon illetve e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2012.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUE BOOKSELLERS

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970 or send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2012.

Központi Antikvárium

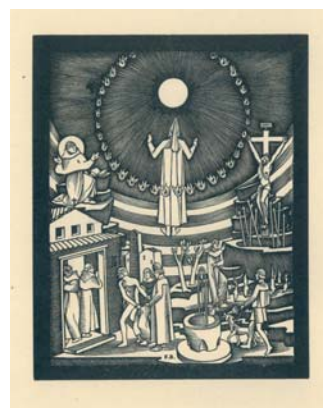
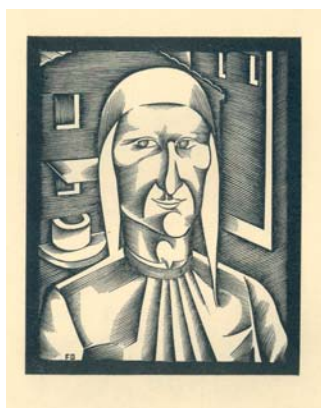
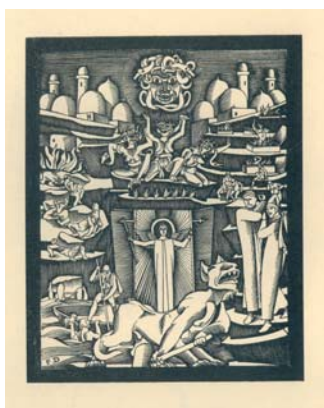
Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

TARTALOMJEGYZÉK

CSILLAGÁSZAT / ASTRONOMY	4-7. TÉTEL
EROTIKA / EROTICA	11-13. TÉTEL
1848-1849	14-24. TÉTEL
FOLYÓIRATOK / PERIODICALS	27-28. TÉTEL
FOTÓMŰVÉSZEZET / ART OF PHOTOGRAPHY	29-38. TÉTEL
FŐÚRI KÖNYVTÁRAKBÓL / FROM FAMOUS LIBRARIES	39-46. TÉTEL
GRAFIKA / GRAPHIC	47-49. TÉTEL
JOGTÖRTÉNET / LAW	53-55. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	57-68. TÉTEL
MAGYAR AVANTGÁRD / HUNGARIAN AVANTGARDE	72-78. TÉTEL
MAGYAR POLITIKAI PLAKÁTOK / HUNGARIAN PROPAGANDA POSTERS	79-81. TÉTEL
METSZET, LÁTKÉP / ENGRAVINGS	82-87. TÉTEL
MODERN ÉPÍTÉSZEZET / MODERN ARCHITECTURE	88-91. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK / BEAUTIFUL BINDINGS	92-95. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	98-101. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	102-105. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNYOK / INCUNABULA	106-109. TÉTEL
PONYVAKIADÁSOK / CHAPBOOKS	119-126. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR / HUNGARICA 16-17TH CENTURY	128-134. TÉTEL
SZŐLÉSZEZET, BORÁSZAT / VITICULTURE	139-140. TÉTEL
TÉRKÉPEK, ATLASZOK / MAPS, ATLASES	147-153. TÉTEL
XVI. SZÁZADI NYOMTATVÁNYOK / 16TH CENTURY EDITIONS	154-157. TÉTEL
TIZENÖT ÉVES HÁBORÚ / OTTOMAN WARS (1591-1606) ..	158-162. TÉTEL
UTAZÁS / TRAVEL	163-165. TÉTEL

25. tétel

Fáy Dezső: Dante-illusztrációk

1. BERNOLÁK, ANTON:

Grammatica Slavica auctore --. Ad Systema Scholarum Nationalium in Ditionibus Caesareo-Regiis introductum accomodata. Editio prima in Pannonia.

Posonii, 1790. J. M. Landerer. XVI+312+(8)p.

A szerző nyelvész, a szlovák irodalmi nyelv megteremtője volt. Ez az egyik legjelentősebb műve, melyben a nyelv széleskörű elterjesztése érdekében a fonetikus helyesírás mellett érvel.

Javított, korabeli papírkötésben.

Restored contemporary hardpaper.

40 000,-

2. (CAMPE) KÁMPE, J(OACHIM) H(EINRICH):

Ifjabbik Robinzon, mely a' gyermekeknek gyönyörködtetésekre és a hasznos mulatságokra németül -- által irattatott. Magyarra pedig Gyarmathi Sámuel által fordítottatott. A' harmadik német kiadás szerint.

Nagy Enyeden, 1830. Ref. Kollégium ny. 498p.

A mű magyarul először 1787-ben jelent meg, Gelei Imre fordításában. Gyarmati Sámuel magyarítása 1794-ben látott napvilágot első ízben.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

30 000,-

3. CSERESNYÉS SÁNDOR:

A' Nagy Somló hegyről, váráról, Somló-Vásárhelyről, helyzeti, történeti, természeti, gazdasági, 's költészeti tekintetben

Veszprémben, 1848. Ramasetter Károly betűivel. 1t. (a Somló-hegy látképe északról) + (8) + 66p.

A szerző Veszprém vármegye főorvosa volt. A mű a hegy és környékének első monográfiája, a kötet elején a hegy leírása áll, ebben részletes ismertetés olvasható a somlói borról. Ezt a vár története, majd híres költők Somlóról szóló versei követik. A munkát Somlívásárhely bemutatása zárja. Rendkívül ritka.

A gerincen papírcsíkkal megerősítve. Az első papírborító épen maradt, a hátsó pótolva.

Restored original paper.

120 000,-

52., 45., 50. tétel

Csillagászat

4. BORDINI, FRANCISCUS:

-- Corrigiensis artium, et medicinae doct. Bonon. publici mathematici. Quaesitorum, et responsorum mathematicae disciplinae ad totius Universi Cognitionem spectantium Chilias. Ex quibus, quae ad sphere, Cosmographiae, Geographiae, Theoricarum(ue) planetarum, aliarumque affinium scientiarum universalem attinent contemplationem, exactissime, & brevissime explicantur
Bononiae, 1573. Typis Alexandri Benatii. (392)p. Utolsó levelén fametszetes nyomdászjelvénnel.

Hozzákötvé:

(Marstaller, Gervasius):

Artis divinatricis, quam astrologiam seu iudicariam vocant, encomia & patrocina, quorum Catalogum sequens pagella continet

Parisiis, 1549. Christianus Wechelus. 178+(2)p. Utolsó levelén fametszetes nyomdászjelvénnel.

Bordini bolognai orvos, matematikus volt. Kátéformában megírt kozmográfiájának első része matematikai, a második földrajzi, az utolsó pedig csillagászati kérdésekkel foglalkozik. Az itáliai nyomtatványok bibliográfiájának besorolása szerint „A” variáns.

Marstaller német orvos, Melanchton tanítványa volt. Szöveggyűjteményében a csillagjósolás mesterségét veszi védelmébe. A kötet elején összefoglalja mindazt, amit az asztrológiáról tudni kell. Mondandója alátámasztására neves szerzők, többek között Melanchton, Sacrobosco, Trapezuntius és Giovanni Pontano e témában született írásait közli. A több modern szövegközlésben is megjelent munkának a rendelkezésünkre álló adatok alapján egyetlen korabeli kiadása.

XVIII. századi bőrkötésben.

18th century leather.

EDIT 16 CNCE 7060.

160 000,-

5. HYGINUS, C. IULIUS:

--... fabularum liber, ad omnium poetarum lectionem mire necessarius... eiusdem Poeticon Astronomicon Libri quatuor
Lugduni, 1608. apud Ioannem Degabiano. (8) + 184 lev. Számos szövegközi fametszettel.

Hozzákötvé:

(Peuerbach, Georg von) Purbachius, Georgius:

--... Dispositiones Motuum Coelestium. Quas theorias planetarum vocant, ab Erasmo Reinholdo...

Wittebergae, 1653. Typis Johannis Haken. (8) + 252 lev. + 4 kihajt. t. Számos szövegközi fametszettel. Példányunkból hiányzik egy tábla.

Hyginus Augustus császár könyvtárosa volt. Neve alatt ez a két, feltehetően száz évvel későbbi munka maradt fent. Az egyik egy mitológiai kézikönyv, a másik asztrológiai-mitológiai gyűjtemény. Mindkét mű nagy népszerűségnek örvendett, a középkor és a kora újkor számára a csillagképekhez kötődő mitológiai ismeretek egyik fő forrása volt.

A XV. század első felében élt Peuerbachot Kopernikus és Kepler előfutáraként emlegetik. A bécsi egyetemen tanítványai között volt Joannes Regiomontanus is. V. László magyar király udvari csillagászaként is működött. Ez a fő műve, először 1472-ben jelent meg. Közel két évszázadig az egyik legnagyobb hatású csillagászati tankönyv volt. E kiadásának a német nemzeti bibliográfiában nem találtuk nyomát.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum. One plate of the second work missing.

VD17 0

50 000,-

6. MERCATOR, BARTHOLEMAEUS:

Breves in sphaeram meditatiunculae, includentes methodum & Isagogen in universam Cosmographiam, hoc est, Geographiae pariter atque Astronomiae initia ac rudimenta suggerentes, autore --

Köln, 1563. Apud haeredes Arnoldi Birckmanni. (150)p. A címlapon fametszetes nyomdászjelvénnel, számos szövegeközi ábrával.

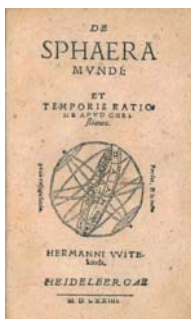
Egyetlen kiadás. A kötete szerzője a térképész, Gerhard Mercator fia volt.

Későbbi, márványpapírral díszített félpergamen-kötésben.

Later half vellum.

VD16 K 2333.

80 000,-

7. WITEKINDUS, HERMANNUS:

De sphaera mundi et temporis ratione apud Christianos

Heidelbergae, 1574. (Joannes Maier impensis Matthaei Harnisch.) (2)+421+ (1)p.+1 kihajt. mell. Három, kihajtható táblázatot tartalmazó, kétleveles melléklet a lapszámozáson belül található. Számos szövegeközi fametszetes ábrával, a kolumnában nyomdászjelvénnel. A címlap másolattal pótolva.

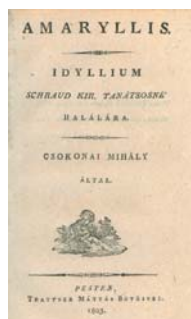
Johannes de Sacrobosconak a középkori csillagászat alapismereteibe bevezető műve a Kopernikusz előtti asztronómia legnagyobb hatású munkája volt. A korajújkorig számos, az újabb ismereteket is magába olvasztó kommentárja látott napvilágot. Ezek sorába illeszkedik a német lutheránus teológus (Melanchton tanítványa és barátja) írása. A német nemzeti bibliográfia táblákról nem tesz említést.

Későbbi, márványpapírral díszített félpergamen-kötésben. A kötet második felében a levelek felső részén kisebb folttal.

Later half vellum. Some leaves slightly stained. Title page replaced by copy.

VD16 W 2922.

50 000,-

8. CSOKONAI (VITÉZ) MIHÁLY:

Amaryllis. Idyllium Schraud kir. tanátsosné' halálára. -- által.

Pesten, 1803 [1804]. Trattner Mátyás ny. 16p. Első kiadás.

Schraud Ferenc, országos főorvos feleségének halálára íródott alkalmi költemény. A költő „Mondanivaló” címmel ellátott bevezetőjéből kiderül, hogy az elhunyt a neves debreceni patikus, Zeininger lánya volt. Az ekkor már sűrűn betegeskedő Csokonai is a gyógyszerész ügyfelei közé tartozott, ezért amikor a temetés napján (1802. XII. 31.) a városba érkezett, rögtön belekezdett a vers megírásába. A műfajra is kitér: „Most szerentséltettem először Múzsámat a' pásztori Poesisban” [idyllium=pasztordal]. Bár a címlapon 1803-as évszám áll, és a kézikönyvekben is így szerepel, az előszó végén álló 1804. I. 8-iki dátum miatt ez utóbbit tekintjük a kiadás évének. Kissé

rejtélyes, hogy a költő miért a Trattner nyomdában készítette a kötetet, hiszen ezen kívül egyetlen műve sem látott napvilágot pesti műhelyben (különösen azok után, hogy az előző évben Trattner nem vállalta a Tavasz kinyomtatását). A páratlanul ritka kiadvány tudomásunk szerint soha nem szerepelt árverésen. Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 849.

800 000,-

9. DUGONICS ANDRÁS:

A' tudákosságnak első könyve, mellyben foglaltatik a' bető=vetés. (Algebra) mellyet köz-haszonra irt --.

Pesten, 1784. Landerer. (4) + 272p.

Hozzáköteve:

A' tudákosságnak második könyve mellyben foglaltatik a' föld-mérés (geometria) mellyet köz-haszonra irt --

Pesten, 1784. Landerer. 188p.+5 kihajt. mell.

A mű az első magyar nyelvű matematika tankönyv első kiadása. Harmadik és negyedik része csak 1798-ban látott napvilágot először. Méltatói kiemelik, hogy ez az első kísérlet

a matematikai műnyelv megteremtésére. A könyv kiadása nyílt ellenszegülésnek számított II. József németesítő rendeleteivel szemben.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 1039.; 0

60 000,-

10. ÉRDY JÁNOS, DR.:

Erdély érmei. Képatlasszal. A M. Tudom. Akademia kiadása.

Pesten, 1862. Eggenberger. XIV + (2) + 186 + (2)p.; VII + (4)p. + XXIVt. (rézmetszetek)

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper.

80 000,-

Erotika

11. CAYLUS, (ANNE CLAUDE PHILIPPE) COMTE DE:

La Fée Paillardine, ou La Princesse Ratée. Conte inédit.

Londres, 1931. (Robert Télin.) 1t. (díszcímlap) + (4) + 115 + (2)p. + 8t. (kézzel színezett könyvmotok, hártypapírral védve) Számozott (71./11-160) példány. Befűzetlen levélpárok.

A pornográf illusztrációkat André Collot készítette.

Aranyozott bársony-mappában, vászoncsíkkal megerősített famintázatú papírtáblák között, papírtokban.

Original gilt blue suede and wood pattern covers in case.

60 000,-

12. M(USSET), A(LFRED) DE:

Gamiani Ou deux nuits d'exces

(Paris, 1940. Henri Pasquinelli.) (4) + 9-100 + (4)p. + 20 színes t. (könyvmotok)

Lapszámozáson belül fekete-fehér rajzokkal. Összesen 697 számozott példányban jelent meg, itt ennek a helye üresen maradt.

A pornográf illusztrációkat Louis Berthomme Saint-André készítette.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

50 000,-

13. (SZÉKELY ALEX):

Botránysok a sárga csillag óschorából. 15 tollrajz.

Eredeti, szignált rajzok, képalírásokkal.

Ószövetségi jelenetek a művész pornográf, humoros átértelmezésében. Székely főleg erotikus munkáiról ismert világszerte. Rendkívül gazdag életműve számos hasonló sorozatot foglal magába, melyek a nemzetközi árverések kedvelt darabjai. Ezt a mappáját sehol nem említik. Ez talán annak köszönhető, hogy vészterhes időkben, 1944-ben született.

A művész által rajzolt, színes első borító felhasználásával készített, modern papírmappában.

15 original erotic drawings by Alex Székely. Modern paper case, mounted original front cover.

100 000,-

1848-1849

14. AZ AMERIKAI ÉGYESÜLT STATUSOKNAK FÜGGETLENSÉGI-NYILATKOZATA ÉS ALKOTMÁNYA. KIADTA FRAENKEL M. J. ELŐSZÓVAL A KIADÓTÓL.

Egerben, 1848. (érseki könyvny.) 38+(2)p.

A függetlenségi nyilatkozat első magyar nyelvű kiadása. Az alkotmány szövege már Bölöni Farkas Sándor úti naplójában is megjelent (1834). A kiadó a megjelentetés céljáról így ír az előszóban: „A jelen röpiratnak célja népszerűvé tenni azon alkotmányt, mely a történetben örökké kiolthatatlanul fennmaradó szabadság utáni törekvés első szüleménye.”

Az első eredeti borító felhasználásával készült, modern papírborítóban.

Partly replaced original paper.

40 000,-

15. HAZAFIAK!

Gróf Batthyány Lajos miniszterelnök és báró Baldacci Manó, a Nemzetőrseregi Haditanács elnöke által közzétett felhívás, amelyben önkéntesek jelentkezését kéri a megalakítandó honvédseregbe.

Pest, 1848. Landerer és Heckenast ny. 1 nyomtatott oldal. Kelt, Pest, 1848. V. 16.

Mérete: 530 x 410 mm.

Proclamation.

30 000,-

16. FÖLHIVÁS.

Batthyány Lajos gróf, miniszterelnök kiáltványa, melyben Jellacsics közeledő serege miatt a haza védelmében a honvédseregbe való belépésre buzdít.

1 nyomtatott oldal. Kelt: Bp., 1848. IX. 19.

Mérete: 375 x 235 mm.

Proclamation.

20 000,-

17. 1848. ÉV JULIUS 2. ÖSSZEGYÜLT NEMZETI GYÜLÉS KÉPVISELŐINEK SZÁLLÁS-KÖNYVE

Pest, (1848.) Landerer és Heckenast. 40p.

Modern papírborítóban.

Modern paper.

25 000,-

18. MÜLLER, ADOLF:

A' szegény Honvéd. Der arme Honvéd. Ballade von Otto Prechtler; (nach einer wahren Begebenheit.) In Musik gesetzt für eine Singstimme mit Begleitung des Piano-Forte von --.

Wien, (1849.) Carl Haslinger. 11 + (1)p.

Első kiadás. Kissé foltos.

Music sheet.

Weinmann (Senefelder, Steiner, Haslinger) 3. kötet, 59. old.

15 000,-

19. SIPOS(S) ANTAL:

Az 1848-49-ki honvédeknek. Honvéd Induló. Zongorára szerzé --.

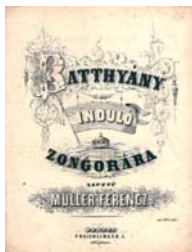
Pest, (1867.) Kugler László (Adamasky és Riss ny.) 7 + (1)p.

Nagy valószínűséggel évfordulós kotta. Mona nem ismeri. Siposs Antal, zongoraművész és zeneszerző. A Nemzeti Zenedében Thern Károly tanítványa volt, 1858-ban Liszt magával vitte Weimarba, ahol két esztendőn át tanította. Mint kész művész tért haza, és 1874-ben magán zeneiskolát létesített. Az Országos Daláregyesület egyik megalapítója, a Zenetanárok Nyugdíjgyesületének elnöke volt.

Music sheet.

Mona: 0

20 000,-

20. MÜLLER FERENCZ:

Batthyány Induló. Zongorára szerzé --. Nyomt Frank J. M. Pesten

Pesten, (1848.) Treichlinger József (Frank J. M. ny.) (4)p.

Első kiadás. Később lemezszámú változata is megjelent. Mona Ilona jegyzéke szerint Magyarországon mindössze két példánya ismert. A címlap és a kotta is litografált. Enyhén foltos darab.

Music sheet.

Mona 895.; Major 210. Ld. még: Der Schmetterling. 1848. V. 11.

40 000,-

21. MÜLLER JÓ(Z)SEF:

Négy magyar-hadi induló zongorára készítve. I. Kossuth induló. II. Toborzó induló. III. Pesti ökéntesek induló. IV. Jász-kún-kaszás induló. Szerzé -- a 62dik sz. Turszky magyar gyalog-ezred' zenekar mestere. Ajánlva a nemes-erényű hiv hazafi es lelkes polgártársnak, Szentkirályi Móricznak, Jászok és kunok főkapitányának, 's' a' Bánátban meghatalmazott királyi biztosnak mély tisztelettel a' kiadótól.

Pest, 1848. Wagner József. 10p.

Első kiadás. A kotta 1848-ban többször is megjelent, a későbbi kiadásokban a Kossuth induló helyett Magyar induló szerepel. Mona Ilona jegyzéke szerint Magyarországon mindössze két példánya ismert. Címlapján litografált csatajelenettel. Foltos, kissé körbevágva. Címlapján korabeli tulajdonosi névbejegyzéssel. Restaurált.

Music sheet.

Mona 363.; Kerényi 20.; Major 202.

40 000,-

22. MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD TÖRZSTISZTEK ALBUMA. 51 ARCZKÉPPEL ÉS ÉLETRAJZZAL. KIADJA ÉS SZERKESZTI EGERVÁRI (POTEMKIN) ÖDÖN. I. KÖTET [UNICUS].

Pest, 1870. Athenaeum. (4)+206+(2)p. Lapszámozáson belül 51 táblával. Dedikált példány.

A tisztek életrajzai mellett egészoldalas, fametszetű mellképük is megtalálható. A kötetben szereplő személyek nagy része a szabadságharcban is a honvédségben harcolt. Későbbi vászonkötésben. Az eredeti borító bekötve.

Later cloth. Original cover bound inside.

40 000,-

23. PETŐFI SÁNDOR:

Nemzeti dal

H.n., (1848.) ny.n. 2 nyomtatott oldal.

A Nemzeti dal rölpap-jellegű kiadásából Szinyei József 3 pesti, valamint 8 vidéki városban nyomtatott változatot sorol fel. Nagyobb közgyűjteményeinkben 8 eltérő kiadás található, melyek közül csak 2 rendelkezik impresszummal. Bizonyosnak látszik, hogy mindegyik 1848 márciusában készült, hiszen a rölpap-formátum a későbbiekben értelmét veszítette. Példányunk nem azonos a hitelesnek elfogadott

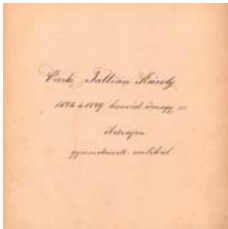
Landerer-féle változattal. A visszaemlékezések szerint a türelmetlen Petőfi felkapta a sebtében elkészült példányokat, amelyeket szétosztottak a nép között. Többen említik, hogy – talán a sajtóhibák kijavítása végett – még egy szedés készült, majd mindkét szedés gyorsajtóba került, így délután 3-kor már „több ezer példányban” osztogatták. Tehát Landerernél kétféle kiadás is lehetséges, sőt elképzelhető, hogy a gyorsajtó számára is új szedés, új típus volt szükséges. A szöveg betűtípusának vizsgálata alapján nem dönthető el biztosan, hogy melyik nyomdában készült.

Restaurált darab, kis foltokkal.

One of the most significant documents of the Hungarian revolution in 1848. Restored.

Poss.: A Ludovika Akadémia múzeumának bélyegzőjével.

150 000,-

24. VIZEKI TALLIÁN KÁROLY (1809-1884) 1848 ÉS 1849 HONVÉD ŐRNAGY ÉLETRAJZA GYERMEKEINEK EMLÉKÜL.

Magyar nyelvű tiszttázat. 45 beírt oldal. (Az utolsó két oldalon jelzett mellékletek nincsenek a kézirat mellett.)

A szerző 1826-1847 között a cs. kir. 6. (varasd-szentgyörgyi) határőrezredben szolgált, s főhadnagyi rangban nyugalmaztatta magát. 1848 júniusától a Somogy megyei nemzetőrség századosa, augusztus 16-tól ideiglenes őrnagya volt. Szeptember közepétől a megyében szerveződő önkéntes mozgó nemzetőr zászlóalj

parancsnokaként működött, részt vett a Jellacsics elleni harcokban, majd az alakulatából létrejövő 46. honvédzászlóalj parancsnoka lett. December 10-én visszahelyezték a Somogy megyei nemzetőrséghez. A cs. kir. hadbírótság rang- és nyugdíjától való megfosztásra ítélte. 1849 májusától július végéig ismét a megyei nemzetőrség őrnagya, majd parancsnoka volt, nevéhez fűződik a barcsi győzelem május 25-én. A szabadságharc után a cs. kir. hadbírótság felmentette, sőt, nyugdíját is visszakapta.

1881 után írott emlékiratában igen érdekes részleteket örökített meg a cs. kir. hadseregben teljesített szolgálatáról, a Dráva-vonal 1848. nyári védelméről, az október 30-i schwechati csatáról, valamint az 1849. május-július közötti somogyi harcokról. Az 1848. november – 1849. május közötti időszakra vonatkozó rész hiányzik. Komoly forrásértékű, megbízható memoár (Dr. Hermann Róbert szíves közlése nyomán).

Díszesen aranyozott, korabeli vászonkötésben.

Richly gilt contemporary cloth.

60 000,-

25. FÁY DEZSŐ MŰVESZI HAGYATÉKA.

A művész:

Fáy Dezső (1888-1954) festő- és grafikusművész, illusztrátor, a két világháború közötti magyar grafika egyik legjelentősebb, mára kissé elfeledett alakja. Modern monográfia vagy tanulmánykötet az elmúlt néhány évtizedben sajnos nem jelent meg róla, ezért különösen felértékelődik a hagyatékában megőrződött nagy mennyiségű képzőművészeti alkotás, valamint az illusztrációk, kinyomtatott könyvek és dokumentumok, amelyek így együtt a művészet- és irodalomtörténeti kutatás elsődleges forrásai lehetnek.

Az Iparrajziskola, majd az Iparművészeti Iskola növendéke volt, később a Magyar Képzőművészeti Főiskolán szerzett rajztanári oklevelet. Nagybányán Hollósy Simon tanítványa volt. Művészi fejlődése szempontjából különösen fontosak voltak az itáliai utazások választott mesterével, Gulácsy Lajossal. Pályájának fordulópontját jelentette 1921-es megismerkedése Keleti Artúrral, Gulácsy egyik legjelentősebb támogatójával, a Pax Vobiscum illusztrációinak kezdeményezőjével. Az 1910-es évektől rendszeresen bemutatta alkotásait. Itthon többek között a Nemzeti Szalon, a Múcsarnok, az Iparművészeti Múzeum és az Ernst Múzeum csoportos tárlatain (utóbbi kiállítóhelyen háromszor rendeztek nagyobb szabású bemutatót képeiből). Az 1920-as évek elejétől számos nemzetközi tárlat kiállító művésze (Lipce, Weimar, Firenze, Párizs, Berlin, stb). A két világháború közötti időszakban aktív tagja volt a Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének, a Paál László Társaságnak, 1928-ban megválasztották a frissen alakult Magyar Könyv- és Reklámművészek Társaságának alelnökévé, 1931-ben a Magyar Iparművészeti Társulat tagja lett. Alkotásait számos díjjal és oklevéllel jutalmazták (1922: Szinyei Merse Pál Társaság grafikai díja; 1927: Deutsche Buchkünstler Verein oklevele; 1930: Monza ezüstérem; Szent Imre pályázat; Bibliophil Társaság díja; 1932: Párizs aranyérem). Az 1930-as évek második felétől illusztrációs tevékenysége mellett monumentális bukolikus és történelmi képsorozatot tervezett, ezek közül legjelentősebb az Agricola-ciklus.

Első ismert illusztrációja Szuszai Antal kötetéhez 1908-ban jelent meg, az 1910-es évek második felétől több mint 30 esztendőn át készítette könyvekhez és folyóiratokhoz archaizáló felfogású, általában groteszk hangvételű rajzait. Visszaemlékezése szerint 200-250 irodalmi művet illusztrált, ezek többsége az Amicus, a Genius, az Athenaeum, Franklin Társulat, Révai és a Rózsavölgyi kiadóknál látott napvilágot. Legfontosabb, a korabeli kritika által is nagyra tartott alkotásai között említhetjük Keleti Artúr Pax Vobiscum, Tersánszky Kakuk Marci, Arany Nagyidai cigányok, Riedl Frigyes Magyarok Rómában és Madách Az ember tragédiája című könyveihez készített illusztrációit. Hagyatékában több mint száz olyan kötet maradt fenn, amelyeket maga illusztrált vagy tervezte borítóját. 1928-1931 között készítette el egyik legjelentősebb alkotását, 40 lapos fametszet-ciklusát Dante Divina Commediájához. A sorozatból 50 különnyomat készült el a világ nagyobb múzeumi számára, sajnos könyvbe kötve, Babits Mihály tervezett átdolgozott fordításával nem jelenhetett

meg (egy példányát a magyar nemzet ajándékeként Mussolini kapta meg 1932-ben). 1930-1943 között az Athenaeum Kiadónál az ifjúsági könyvek nyomdai és illusztrálási lektora volt, majd 1942-1944-ben a Magyar Föld képszerűszerkesztőjeként dolgozott.

Baráti körének tagjai között találjuk Lehel Ferencet, Móriczot, Tersánszkyt, Gara Arnoldot, Conrad Gyulát, Kárpáti Aurélt, Illyést és Sinka Istvánt is (bejegyzéseik megtalálhatók ifj. Fáy Dezső emlékkönyvében). Rendszeres, szívesen látott vendége volt a kor irodalmi szalonjainak, így Bohuniczky Szeffi és Ritoók Emma otthonának, ahol karikatúrákon örökítette meg a társaság érdekesnek talált arcvonásait.

Művészetét, különösen illusztrációs tevékenységét Bálint Aladár a Nyugatban (1922), Elek Artúr a Magyar Bibliofil Szemlében, a The Studioban, a Nyugatban és a Magyar Művészetben (1925, 1926, 1931, 1932), Farkas Zoltán a Nyugatban és a Forumban (1929, 1933), Naményi Ernő pedig a Magyar Grafikában (1931) megjelent tanulmányában méltatta. 1929-ben jelent meg Elek Artúr Fáy Dezső a festő és illusztrátor című összefoglaló kötete az Amicus Kiadó gondozásában számos képes táblával és az addig elkészült illusztrációinak jegyzékével. Munkáit az 1920-1930-as évek folyamán megjelent, magyar fametszőművészetről, illusztrációról szóló tanulmányok képanyagában rendszeresen szerepeltették. Legutóbb N. Horváth Péter a Dante-illusztrációkról írt összefoglaló tanulmányt (Új Auróra, 1988). Munkáit világszerte számos köz- és magángyűjteményben őrzik: a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria mellett a bécsi Albertinában, a lipcsei Gutenberg Múzeumban, a tokiói Nemzeti Múzeumban és a római Museo Nazionale kollektívájában. Emlékkiállítását 1988-ban Budapesten a Marczibányi téri Ifjúsági és Művelődési Központban, valamint 1989-ben Egerben, a Megyei Művelődési Központ Galériájában rendezték meg hagyatékából, családjának támogatásával.

A gyűjtemény:

Képzőművészeti alkotások:

24 olajfestmény, 62 akvarell, 7 pasztell, 11 tempera, 6 szén- és 2 krétarajz, 525 tusrajz (ebből 33 színezett), 470 ceruzarajz (ebből 12 színezett), 246 fametszet, 30 litográfia és 2 rézkarc, 40 egyéb nyomtatás és mű (12 plakát, 19 reklámnyomtatvány), 4 fotó, 1 tus szövegrajz, 4 ceruzarajz Erdélyi Józseftől.

Könyvek:

125 Fáy Dezső által illusztrált könyv, ebből 9 Fáy-nak dedikált (Gellért Oszkár, Erdélyi József, Komáromi János, Bohuniczky Szeffi, stb.), számos kötetben pedig Fáy tulajdonosi névbejegyzése; 4 Dante-mappa (egyenként 40 fametszetű lap); Elek Artúr: Fáy Dezső monográfia, a művész saját példánya, a képalírások saját kezűleg korrektúrázva. A kötetben reprodukált művekből 7 (Önarckép, Egy veronai asszony emléke, K[eleti] A[rthur] képmása, A bibliai kútnál, Campanille Antica, Suzanne, Bandi) eredetiben

is megtalálható; Dante: Isteni színjáték; három kötet, mindegyikben 1-1 vonalas füzet, amely Fáy jegyzeteit és vázlatait tartalmazza a Divina Commedia illusztrálásával kapcsolatban. Hozzá tartozik az elkészült illusztráció-sorozat kiadásával kapcsolatos 10 levél (ebből 2 Babits autográf).

Kéziratok:

Fáy Dodi (Fáy Dezső fia) emlékkönyve, benne számos ismert személyiség, köztük Móra, Móricz, Tersánszky, Babits, Illyés, stb. bejegyzései; egy kötet Fáy Dezsőről szóló, beragasztott újságkivágásokkal; 62 különböző folyóirat Fáy Dezsőről szóló cikkekkel; 22 kézirat (főként Fáy); 2 zsebnaptár a művész rajzaival; 229 levél és levelezőlap (Elek Artúr, Kárpáti Aurél, Keleti Arthur, Feszty Masa, Tersánszky és mások); 57 részvétnyilvántás és üdvözlőkártya (Reiter László, Gellért Oszkár, báró Wlassics Gyula, Sárközi György, Keleti Arthur, stb.); 68 hivatalos okmány; 109 számla és nyugta; 128 egyéb levél és irat, valamint 17 egyéb mű (ifj. Fáy Dezső).

Egyebek:

28 nyomólemezt; ebből 7 fametszet-dúc, 21 klisé; festődoboz (festőpaletták, ecsetek és festékek); fadóboz, tetején Fáy színes tusrajzával; 12 kiállítási katalógus és meghívó; 20 reklám-névkártya; 536 képes levelezőlap; 2 telefonkönyv; 322 fénykép (77 Fáy-portré, 86 művekről készült fotó, 96 egyéb családi és 63 azonosítatlan).

Dezső Fáy, painter. Collection.

4 000 000,-

26. FESTETT LŐTÁBLA 1844-BŐL, AZ ÉPÜLŐ LÁNCCHÍD ÁBRÁZOLÁSÁVAL.

A lövészetet Kopácsy József esztergomi érsek, hercegprímás és Haulik György zágrábi érsek tiszteletére rendezték. Mellettük osztrák tisztek vettek részt az eseményen, közülük a legérdekesebb név gróf Lamberg Ferenc altábornagyé, akit 1848-ban a pesti tömeg felkoncolt. A festett lőtáblák – bár már korábban is felbukkantak – a reformkor idején terjedtek el igazán. A lövészetek nem csupán a szórakozásról szóltak, igazi társadalmi, sőt politikai eseményekké, a társasági élet jelentős színtereivé váltak. A kedvtelés mellett fontos meg-

beszélések is zajlottak a lövöldékben. Rangjuknak megfelelően ünnepi külsőségek közepette rendezték ezeket: általában díszes felvonulással, ünnepi szónoklatokkal kezdődtek, majd a díjkiosztás után nagy lakomával fejeződtek be. Ez a lövészet feltehetően az 1840-ben József nádor által felavatott új lövöldében (a mai Lövölde téren) zajlott, nem tudni, milyen alkalomból.

A kör alakú tábla közepén aranyozott növényi motívumokkal övezett, ovális keretben található a résztvevők nevei, arany háttérben. Alul, szintén arany mezőben további – kivétel nélkül német – nevek olvashatók, rangjelzés nélkül, ezek talán polgári meghívottak lehettek.

Művelődéstörténeti szempontból különlegessé a kép háttér jobb oldalán előbukkanó Lánchíd-ábrázolás teszi a darabot. Az 1839-ben megindult munkálatok nyomán, ekkor még félkész állapotban látszik a híd, balra a budai vár körvonalaival. Azért is figyelemre méltó ez, mert a lőtáblákra általában humoros vagy allegorikus jeleneteket festettek, valós látkép ritkán fordul elő. A táblán hat golyó ütötte lyuk van, ezekből kettőben benne maradt a lövedék.

A lőtáblákból – alkalmi jellegükből kifolyólag – viszonylag kevés maradt fenn, ezek nagy része is közgyűjteményekben található. Kereskedelemben való felbukkanása ritka eseménynek számít.

Átmérője: 620 mm.

Painted shooting target board.

Verebélyi Kincső: Célra tarts! Festett lőtáblák Magyarországon.

600 000,-

Folyóiratok

27. A HANG. FEKETE TIVADAR FOLYÓIRATA. I. ÉVF. 15-16. SZÁM.

(Arad), 1933. (Erdélyi Hírlap ny.) 34p.

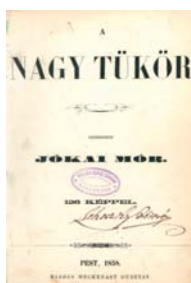
A baloldali-liberális folyóiratnak összesen egy teljes évfolyama (8 kettős szám), valamint a következő évben egy további darabja jelent meg.

Színes, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper.

Lakatos: 703.

10 000,-

28. A NAGY TÜKÖR. SZERKESZTI JÓKAI MÓR. 126 KÉPPEL.

Pest, (1856)-1858. Heckenast Gusztáv. (4)+228p. Szövegekőzti fametszetekkel gazdagon illusztrált.

Az első magyar élclap teljes sorozata. Német minta alapján indult 1856 novemberében az öthetente megjelenő folyóirat, amely összesen nyolc számot ért meg. Mivel nem volt illusztrátora, a közönséget kérték fel, hogy küldjenek be rajzokat. Bár 1858 januárjában megszűnt a lap, még abban az évben elindult Jókai nagy sikert és hosszú időt megélt újságja, az Űstökös.

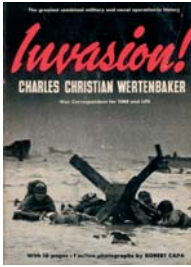
Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Lakatos: 1922.; Szüry: 3372.

80 000,-

Fotóművészet

29. WERTENBAKER, CHARLES CHRISTIAN:

Invasion! by --. Photographs by Robert Capa life staff photographer.

New York – London, (1944.) D. Appleton-Century Company. (8) + 184p. + 8t.

Robert Capa-t (eredeti nevén Friedmann Endre), a szintén magyar származású Stefan Lorant, a modern képes magazin műfaját megteremtő brit Picture Post alapító szerkesztője, a világ legnagyobb háborús fotográfusának nevezte. Az akkor talán még csak megelőlegezett hírnév az utókor számára már megkérdőjelezhetetlen tény lett. Robert Capa az 1936 és 1954 közötti időszakban valóban a háborús tudósítás mesterévé érett, és az életét Indokínában kioltó aknarobbanás után a műfaj emblematikus alakjává vált. 1944. június 6-án tudósítóként részt vett a szövetségesek normandiai partraszállásában. A D-napon az amerikai csapatok első rohamegységeivel érkezett a legvéresebb frontszakaszra és heves golyózáporban készítette felvételeit a hadműveletről, majd a parton a sebesültekről és halottakról. Ezek a fényképek jelentek meg a Life június 19-i számában, majd kerültek bele Wertenbaker még az év őszén megjelent kötetébe. Az itt közölt felvételek között megtalálható a híres „The Magnificent Eleven” néhány darabja. Ezek azok, amelyek a Londonba villámgyorsan elküldött tíz tekercs filmből megmaradtak, miután egy asszisztens az előhíváskor véletlenül tönkretette azokat.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Original cloth with dust jacket.

30 000,-

30. A LIFE MAGAZIN ÖT SZÁMA ROBERT CAPA FOTÓIVAL.

A lapok hiteles képi lenyomatot nyújtanak a Robert Capa életét és fotóriporteri pályáját meghatározó spanyol polgárháború és a második világháború utolsó szakaszának katonai eseményeiről, valamint Capa haláláról. A művész haditudósítóként részt vett a spanyol polgárháborúban, majd a Life magazint tudósította a második világháború és a vietnami harcok első vonalából. A képek nagyrészt első közlések.

1. 1945. V. 14. A borítón a „Victorious Yank” című kép, valamint a 40B és 40C lapokon található sorozat (amerikai katonák halála a Lipcse környéki harcok során).

2. 1937. VII. 12. A fotós talán leghíresebb képe, „A milicista halála” a 19. oldalon.

Az 1936. IX. 5-én készült felvétel először a francia Vu magazinban jelent meg, 1936. IX. 23-án.

3. 1941. I. 6. Két sorozatot is tartalmaz: egy Ernest Hemingway birtokán tett látogatásról készült 8 képet, valamint az Akiért a harang szól című film forgatása kapcsán íródott cikk illusztrálásaként 29, nagyrészt a polgárháború idején készült felvételt.

4. 1944. VI. 19. A normandiai partraszállásról szóló cikk illusztrálásaként 10 felvétel, köztük a londoni előhívás során megsérült, így homályos két képpel. A szám egyik levelének (79-80p.) nagy része hiányzik.

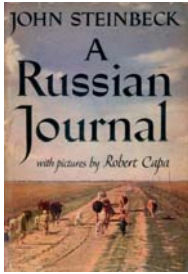
5. 1954. VI. 7. Capa vietnami képei, köztük a közvetlenül a halála előtt készült utolsó felvétel, amelyen aknakereső katonák mennek előtte. Néhány perccel ezután taposóakna oltotta ki életét.

Modern vászondobozban, rajta Capa-t ábrázoló fényképpel.

Five issues of the Life Magazin with photos by Robert Capa. In modern cloth case.

40 000,-

31. STEINBECK, JOHN:

A Russian journal. With pictures by Robert Capa.

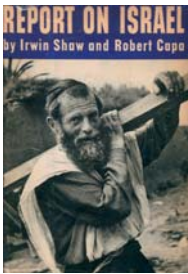
New York, 1948. The Viking Press. (4)+220p. Számos szövegekzi és egészoldalas fotóval.

Az író és a fotós 1947 júliusa és szeptembere között járt a háborús pusztítás után újjáépülő Szovjetunióban. Szándékuk az ott élők mindennapjainak bemutatása volt, ez nyilván nem sikerülhetett maradéktalanul, hiszen csak oda juthattak el, ahová ezt a hatóságok engedélyezték. A kötet ekkor jelent meg először, Capa 70 felvételével illusztrálva.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Original cloth with dust jacket.

40 000,-

32. SHAW, IRWIN – CAPA, ROBERT:

Report on Israel

(New York, 1950.) Simon and Schuster. 144p. Lapszámozáson belül 80 egészoldalas fényképpel.

1949-ben az író és a fotós együtt dolgozott egy riportkönyvön Tel-Avivban és Jeruzsálemben. Capa a betelepülők életét és beilleszkedését, a menekülttáborok hétköznapijait fotózta. A képriportok előbb angol és amerikai magazinokban jelentek meg, majd a közös könyv szöveggel egyenrangú képanyagául szolgáltak.

Aranyozott gerincű, kiadói félvászon-kötésben, eredeti védőborítóval.

Original half cloth with dust jacket.

40 000,-

33. EGY MAGYAR TÁNCOSNŐ. NAGY ETEL EMLÉKE.

Bp., 1940. Cserépfalvi (Hungária ny.) 60+ (5)p. +9t. Vas István 1979-ben kelt ajánló soraival.

A fiatalon meghalt táncművész Kassák Lajos nevelt lánya, Vas István felesége volt. A 20-as évek végén Bécsben tanult, ahol kapcsolatba került a kommunistákkal. Hazatérve a modern magyar tánc egyik úttörője lett, iskolát is alapított (ezt később bezáratták a hatóságok). A kötetben saját írásai mellett megemlékezések, többek között Radnóti Miklósé és Szentkuthy Miklósé is olvashatók. A könyv tipográfiai elrendezése és a fotók Lengyel Lajos nevéhez fűződnek.

Kiadói félvászon-kötésben.

Design and photos by Lajos Lengyel. Original half cloth.

30 000,-

34. HERVÉ, LUCIEN (ELKÁN LÁSZLÓ):

Le beau court la rue

(Paris, 1970. Lafayette.) (60)p.+1 mell. Számos egészoldalas (részben színes) fényképpel. Dedikált példány.

A kötet a művész 1960-as évekbeli sikeres vándorkiállításának (1967-Amiens; 1968-Le Havre) képeit mutatja be. A kötetbe helyezett melléklet 16 színes diapozitívt tartalmaz. Illusztrált, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the artist. Illustrated original paper. With 16 coloured slides.

25 000,-

35. LŐRINCZY GYÖRGY:

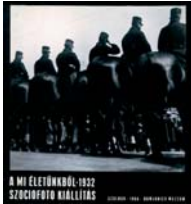
New York, New York

(Bp., 1972. Magyar Helikon.) (8)+95+(4)p.+2t. (hártypapírra nyomtatott színes képek) Egészoldalas fényképekkel.

Lőrinczy az 1960-as évek magyar fotóművészetének meghatározó alakja volt. Az 1968-as New York-i útján készült felvételeiből összeállított kötet a korszak kultikus darabjává vált. Kiadói papírkötésben, fényképes, eredeti védőborítóval.

Original hardpaper with dust jacket.

80 000,-

36. A MI ÉLETÜNKBŐL-1932. SZOCIOFOTO KIÁLLÍTÁS.

Szolnok, 1966. Damjanich Múzeum. (48)p.

Az 1932-ben Szolnokon rendezett híres kiállítás emlékére megnyílt tárlat katalógusa. Annak idején a hatóságok betiltották a rendezvényt, a képeket elkobozták, Kassák Lajost, Lengyel Lajost és Tabák Lajost pedig letartóztatták.

Hozzá:

A kiállítás meghívója.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

10 000,-

37. A SARLÓ JEGYÉBEN. AZ ÚJARCÚ MAGYAROKTÓL A MAGYAR SZOCIALISTÁKIG. A SARLÓ 1931-IKI POZSONYI KONGRESSZUSÁNAK VITA-ANYAGA.

Pozsony, 1932. (Angermayer Károly ny.) 189+(3)p.+4t.

A négy táblán Prohászka István két rajza mellett Rosie Ney (Földi Róza) két fotója látható. Ney a magyar szociofotó egyik legjelentősebb képviselője volt. A Tanácsköztársaság után Csehszlovákiába emigrált, majd Párizsban élt. A Sarló mozgalom felkérésére 1931-ben bejárta a Felvidéket, szociofotóiból Pozsonyban kiállítást rendeztek még az év őszén. Rosie Ney fényképével illusztrált, javított, kiadói papírborítóban.

Restored original paper designed by Rosie Ney.

40 000,-

38. SZENTPÁL OLGA MOZGÁSMŰVÉSZETI ISKOLÁJÁBAN KÉSZÜLT FÉNYKÉP.

A három nőt ábrázoló felvételt Marsowszky Elemérné (művésznéven Ada) készítette az 1930-as években. Sötét kartonlapra felragasztva.

Mérete: 180 x 235 mm.

Photo by Ada.

50 000,-

Főúri könyvtárakból

39. BESZEDI V GLAGOLEMOMY SZTAROOBRADCY. IZDANIE TRETYIE.

Moszkva, 1841. V Szinodelnoj Tipografii. (4)+269p.

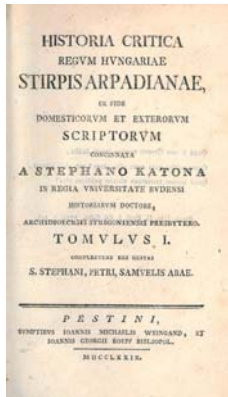
Az egyházi beszédek tartalmú kötet érdekessége, hogy feltehetően I. Miklós cár (a magyar szabadságharc leverője) vagy felesége, Alekszandra Fjodorovna magánkönyvtárából való, a szentpétervári Téli Palotából. A két kötetstábla közepén található supralibros-on az orosz birodalom jelképe, a szárnyát kiterjesztő, kétféjű sas látható, mellén címerrel, feje fölött koronával.

Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. Aranymetszéssel díszítve.

Richly gilt contemporary leather. Inner edges gilt. Probably from the library of Tzar Nicholas I with supralibros.

120 000,-

40. KATONA, (ISTVÁN) STEPHANUS:

Historia critica regum Hungariae... ex fide domesticorum et exterorum scriptorum concinnata a --. I-XLII. kötet.

1779-1817.

Teljes sorozat. A szerző a nagy jezsuita történész-iskola egyik legjelesebb képviselője, forráskutatáson és -kritikán alapuló munkásságával az újkori magyar történetírás meghatározó alakja volt. Ez a monumentális munka a korszak egyik legjelentősebb műve, páratlanul ritka.

A kötetek nagy része a budai egyetemi nyomdában készült, néhány pedig Pesten, de jelent meg darabja Kassán, Pozsonyban, Kalocsán, Vácon és Kolozsváron is. Az első rész (hét kötet) az Árpád-házi királyok korát tárgyalja, a következő 12 a vegyesházi uralkodókét, majd 23 részben a Habsburgok korszakával zárul. Mivel majdnem 40 év kellett a teljes kiadáshoz, ráadásul nyolc különböző nyomda vett

részt a munkában, így érthető, hogy együtt szinte fellelhetetlen. Langer Mór a bibliofília történetéről szóló művében a két pozsonyi és a két kolozsvári kötetet a legnagyobb magyar könyvritkaságok között említi. Tudomásunk szerint utoljára több mint negyedszázada bukkant fel árverésen.

Hozzá:

Historia critica primorum Hungariae ducum, ex fide domesticorum et exterorum concinnata a -- Pestini, 1778. J. M. Weingand. (20) + 747 + (21)p.

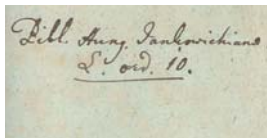
A fenti mű előzménye; tipográfiája, elrendezése azzal teljesen megegyezik.

Egységes, díszesen aranyozott, bordázott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. A gerinceken itt-ott kisebb kopásnyomokkal. Apró hibái ellenére álomcsép, gyűjtői darab.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

Poss.: Báró Prónay Dezső tulajdonosi bejegyzésével.

300 000,-

41. MEDGYESI PÁL (FORD.):

(Praxis pietatis, az az keresztyén embert Isten tettése szerént-valo járásra igazgató kegyesség gyakorlas...)

(Varadon, 1643. Szemptzi Abraham.) (34) + 868p. A rézmetszetes címlap, az első hat, a 12. levél valamint a K11-12, L1, S2-11, V4, V8-9, Ff12, Gg1, Gg10,

Ii11-12, Kk1-11, Ll10-12, Oo3-12, Pp1-10 levelek hiányoznak. Az első 18 és az Oo1-2 levél javítva, az A2-n valamint a Kk12-n szöveget érintő hiánnyal.

A Praxis pietatis ötödik, javított, bővített magyar kiadása. A szöveg, amelyet Medgyesi Pál a legújabb angol kiadás alapján rendezett sajtó alá, végig a fordító gondos javításait tükrözi. Lewis Bayly eredeti műve először 1611-ben jelent meg. A puritán kegyesség nagyhatású kézikönyve, számos nyelvre lefordítva, sok kiadást ért meg. Magyar nyelven is többször kiadták. Medgyesi a fordítást már Cambridge-i tanulmányai során elkezdte, végül 1613 tavaszán Debrecenben fejezte be Szenczi Molnár Albert biztatására.

A neves könyvgyűjtő, Jankovich Miklós tulajdonosi bejegyzésével. A páratlanul értékes ritkaságokat tartalmazó gyűjteményt 1832-ben vásárolta meg a Magyar Nemzeti Múzeum. Jankovich halála után a később tulajdonába jutott könyvek és kéziratok legnagyobb része is a múzeumba, illetve a Tudományos Akadémia könyvtárába került, ezért olyan kötetek, amelyek nem valamely közgyűjteményben találhatóak, rendkívül ritka darabok. Védett példány.

Későbbi félbőr-kötésben.

Later half leather. 60 leaves missing. From the library of Miklós Jankovich.

RMNy 2042.; RMK I 751.

80 000,-

42. (ORCZY BÓDOG, BÁRÓ – PAULAY EDE):

A Nemzeti Színház igazgatójának előterjesztése Lónyay Menyhért gróf m. k. miniszterelnökhöz, a Pesten felállítandó Magyar Dal-színház ügyében
Pest, 1872. Deutsch Testvérek. (2) + 33p. + 10 színes, kihajt. mell.

Orczy ötlete volt egy önálló operaház létrehozása, amelyet a kormány el is fogadott. A telek kiválasztása után az építkezés 1875 októberében kezdődött. A nyitó előadás 1884. IX. 27-én tartották. A kötet az előterjesztés mellett a színház rendezőjének jelentését, valamint a különböző javasolt helyszínnek térképeit tartalmazza. Ízléses, bordázott gerincű, modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötteve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Poss.: Bárá Radvánszky Béla gyűjteményi bélyegzőjével.

50 000,-

43. PALAZZI, GIO(VANNI):

Aquila Romana ovvero Monarchia Occidentale da Carlo Magno d' occidente imperador primo Sino alla Coronatione del Glorioso Leopoldo Primo...

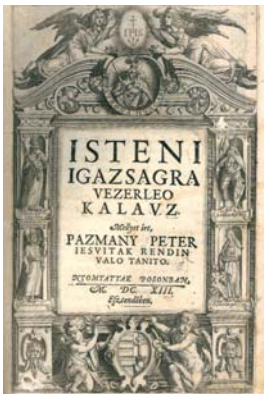
Venetia, 1679. Giovanni Paré. 1t. (rézmetszetű címkép) + (6) + 175 + (1)p. Lapszámzáson belül 47 egészoldalas rézmetszetű képpel.

A Német-római Birodalom történetét bemutató munkát a németalföldi Arnold van Westerhout barokkos, dekoratív rézmetszetei illusztrálják. Szép, erős levonatok. Javított, későbbi papírkötésben. A leveleket megrágtta a szú, ez az utolsó mintegy 20 lapon jelentősebb szöveg, illetve képhiányt okozott.

Restored later hardpaper. With wormholes.

Poss.: A nádasdladányi Nádasy-kastély gyűjteményi bélyegzőjével.

80 000,-

44. (PÁZMÁNY PÉTER) PAZMANY PETER:

Isteni igazságra vezérleó kalauz. Mellyet írt, -- iesuitak rendin valo tanito.

Posonban, 1613. (typ. archiepiscopalis.) (24) + 816 + LVI + 126p.

Pázmány fő művének, a magyar barokk irodalom egyik legjelentősebb munkájának első kiadása. Túlzás nélkül állítható, hogy megjelenése a magyar művelődéstörténet és a magyar nyelv fejlődésének fontos mérföldköve volt. A magyar ellenreformáció legnagyobb alakja a kezdetektől fogva aktívan részt vett a hitvitákban. E munkája a katolikus hitvédelem szintézise, amelyben az addigi tapasztalatokat összegezve tételesen cáfolja az „új hitfaragó atyafiak” érveit. Teológiai értékét és érvrendszerének színvonalát mutatja az is, hogy protestáns részről átfogó, érdemi válasz nem érkezett rá.

A mű három részre osztva tizennégy könyvben foglalja rendszerbe a katolikus egyház hittételeit, amelyekhez appendixként csatlakozik – a már korábban

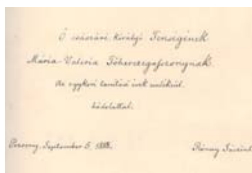
megjelent „Alvinczi Péter uramhoz iratott öt szép levél” átdolgozott kiadásaként – az „Egy tudakozó praedikator nevelé iratott eot level”, valamint az 1612-ben Joannes Jemicus álnév alatt megjelent latin vitairat, a „Logi alogi...”. A címlap szövegét rézmetszetű keret díszíti, melyen a Patrona Hungariae és magyar szentek képei, valamint a magyar címer láthatók. „P. I.” monogrammal jelölt készítője ismeretlen. Enyhén kopottas, fatáblára vont, vaknyomással gazdagon díszített, korabeli bőrkötésben. A gerinc felső része javítva. Néhány levele enyhén foltos.

Slightly worn contemporary leather. Spine restored. Some leaves slightly stained.

Poss.: A címlapon Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem kisebbik fiának tulajdonosi bejegyzésével „Ex libris Pauli Rakoczy D. F. V. Anno 1618.” Habár apja és bátyja (aki később I. Rákóczi Györgyként Erdély fejedelme lett) is protestánsok voltak, de Pál mostohaanyja, Telegdi Borbála révén katolikus lett. Ez megmagyarázza, hogyan kerülhetett a kötet a birtokába.

RMNy 1059.; RMK I 443.

800 000,-

45. (RÓRAY JÁCINT):

Hetven év reményei és csalódásai. Nyomatott kéziratul tiz példányban. I-VIII. kötet. (Pozsony, 1884-1886. Stampfel, Eder és társai ny.) 378+(2)p.; 390+(2)p.; 418+(2)p.; 386+(2)p.; 334+(4)p.; 400+(3)p.; 364+(4)p.; 1t.+163+CLXXX+(2)p.

Az első kötet előzéklapján a szerző Mária Valéria főhercegnőnek szóló, autográf ajánló soraival. A főhercegnő az uralkodópár legkisebb gyermeke volt, akit Erzsébet királyné magyar szellemben kívánt nevelni, ezért 15 éves koráig Rónay Jácint volt a nevelője, ő is bérálta. Később is kapcsolatban maradtak, Rónay kísérte el a főhercegnőt Deák Ferenc ravatalához. A szerző feljegyzései szerint a tíz példányból az uralkodóház tagjain kívül csupán Simor hercegprímás, valamint a jelentősebb közgyűjtemények kaptak, így a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Díszesen aranyozott, korabeli (talán kiadói) bőrkötésben. Festett előzéklapokkal. Aranymetszéssel díszítve. Kifogástalan, gyönyörű sorozat.

Richly gilt contemporary leather. Inner edges gilt.

Poss.: A főhercegnő Wallsee-i könyvtárának könyvjegyével.

250 000,-

46. (TUROCZI LÁSZLÓ):

Ungaria Suis cum regibus compendio data, dum... Franciscus Barkoczi... In... Universitate Tyrnaviensi Theses universae philosophiae Ex Praelectionibus... Emerici Tolvay... propugnaret. Anno M.DCC.XXIX. Mense Septembri, Die 8. Tyrnaviae, (1729.) Typ. Acad. Soc. Jesu per Fridericum Gall. 1t.(felragasztott rézmetszet) + (8) + 245p.

A beragasztott allegorikus rézmetszet a trónon ülő III. Károlyt ábrázolja Magyarország korábbi királyaitól övezeve.

A kiadványhoz a Bocskai-szabadságharcot lezáró, 1606. június 23-án megkötött bécsi béke kézzel írt szövegét kötötték (6 levél).

Kopottas, korabeli, vaknyomásos, aranyozott, nagyszombati bőrkötésben. Az előtáblán osztrák császári, a hátsón babérkoszorúba foglalt magyar címer látható.

Worn gilt contemporary leather in Nagyszombat Style.

Poss.: Gróf Esterházy Albert könyvjegyével.

200 000,-

Grafika

47. CONRAD, (GYULA) JULIUS:

Budapest. 12 etchings by --.

(Bp., 1922. C. Kanitz & Sons.) (4)p.+12t. (a művész által aláírt, sorszámozott, eredeti rézkarcok) Számozott (22./150) példány.

A sokoldalú festő, grafikus számos metszetsorozatot adott ki, ez azok egyik rejtélyes, a szakirodalomban nem szereplő darabja. Egyetlen említése a Szépművészeti Múzeum honlapján található. Ha az ottani leírás pontos, akkor magyarul is megjelent, de ennek nincs egyéb nyoma. Feltehetően az értő külföldi közönség számára készült, reprezentációs célból. Ezt támasztja alá, hogy a

kiadvány tervezésével a kor egyik legnagyobb művészt, Kozma Lajost bízták meg. A grafikák közül egynek a fametszetű előképe 1921-ben megjelent Krúdy Pesti évkönyv című kötetének címképeként.

Kozma Lajos által tervezett, kiadói félbőr-mappában. Az első kötéstábla közepén a címszöveget Kozma díszes, aranyozott kerete díszíti. A gerince enyhén kopottas.

Original engravings by Gyula Conrad in original half leather. Spine slightly worn.

300 000,-

48. LÉNÁRD, (SÁNDOR) ALEXANDER:

Orgel-Büchlein. Mit Original-Linoschnitten des Bildhauers Imre Tot.

(Róma, 1947.) ny.n. (22)p. + 10t. Önálló lapok.

A szerző verseit barátja, Tóth Imre (Amerigo Tot) eredeti linómetszetei díszítik.

Javított gerincű, illusztrált, kiadói papírmappában.

Illustrated original paper case. Spine restored.

80 000,-

49. PICASSO, (PABLO):

Devecseri Gábor verse -- rajzához

(Bp., 1948. Officina.) (4)p.

A művész eredeti egészoldalas linómetszetét és egy rövid verset tartalmazó kiadvány az államosítás előtti bibliofil könyvkiadás egyik utolsó darabja. A kiadó karácsonyra jelentette meg, összesen harminc példányban. Darabunk a 28-as számot viseli.

Kiadói papírborítóban.

Numbered copy with original linocut by Picasso. Original paper.

30 000,-

50. IFJÚSÁGOT KÉPZŐ ISMERETEK-TÁRA. SZERKESZTÉK NAGY MÁRTON ÉS ZIMMERMANN JAKAB. I-IV. KÖTET [KÉT KÖTETBEN].

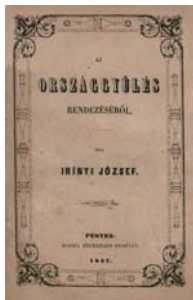
Bécsben, 1840-1842. Hagenauer Fridr. özvegye' és társai. XII+13-408+(2)+390p.; 392+391p.

Az első ifjúság számára készült hazai enciklopédia, amelyet két piarista szerzetes tanár készített. Nagy Márton az MTA levelező tagjává is fogadta elismerésként.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. A gerincen kis kopásnyomokkal, de ettől eltekintve gyönyörű példány.

Contemporary half leather. Spine richly gilt, slightly worn.

50 000,-

51. IRINYI JÓZSEF:

Az országgyűlés rendezéséről

Pesten, 1847. Heckenast Gusztáv. (4)+59p.

Az utolsó rendi országgyűlés előtt kiadott politikai röpirat szerzője ügyvéd, a Pesti Hírlap munkatársa volt. Később a márciusi ifjak egyike, részt vett a 12 pont megszövegezésében.

Javított, részben pótolta, kiadói papírborítóban. Részben felvágatlan példány.

Restored original paper.

25 000,-

52. JAKAB ELEK:

Kolozsvár története. I-III. kötet.

Budán-Bp., 1870-1888. Kir. Magy. Egy. 640p.; XVI+832p.; 1022+(2)p.

Hozzá:

Oklevéltár Kolozsvár történetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette --. I-II. kötet.

Budán-Bp., 1870-1888. Kir. Magy. Egy. 420+(2)p.; 752+XXXIp.

Hozzá:

Kolozsvár története világosító rajzai. I-II. kötet [egybekötve].

Budán-Bp., 1870-1888. M. Kir. Államnyomda – Kellner és Mohrlüder. (2)p.+ +XXXVI. (könyvmatok, 4 színes, kihajt. térk., 5 kihajt. tábla) + (2)p. + XII. (3

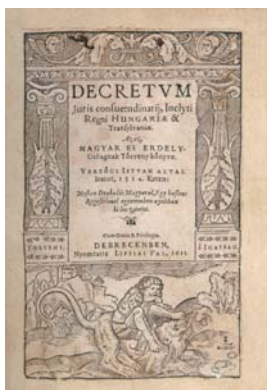
színes, kihajt. térk.) + 26p.

Egységes, korabeli félpergamen-kötésben. Gyönyörű, gyűjtői darab.

Contemporary half vellum. Nice copy.

300 000,-

Jogtörténet

53. (WERBŐCZY ISTVÁN) VERBŐCZI ISTVAN:

Decretum Juris Consuetudinarii, Incltyi Regni Hungariae et Transylvaniae.

Az az Magyar es Erdely-Orszagnak Törvény könyve. -- által iratot, 1514.

Ezten: Mostan Deakul és Magyarul, Egy hasznos Regestromal egyetemben uyobban ki boczatot.

Debrecenben, 1611. Lipsiai Pal. (62) + 513 + (41)p. Latin és magyar nyelven (két hasámban szedve).

A Tripartitum első teljes, ismeretlen fordítótól származó magyar nyelvű kiadása, amelynek szövegét vették alapul egészen a XIX. századig.

A magyarországi szokásjog kézikönyve. Werbőczy István az országgyűlés sürgetésére és II. Ulászló király felkérésére foglalta írásba a magyarországi jogot, majd az 1514-es országgyűlésen bemutatta. Törvényerőre nem emelkedett műve (kivéve Erdélyt, ahol is a fejedelmek országos törvényként

esküdtek rá), mégis 1848-ig általánosan használt kézikönyv szerepét töltötte be. Először 1517-ben jelent meg Bécsben, a hazai jogélet igényeit ezt követően még évtizedekig a bécsi kiadások (1545, 1561) elégítették ki. Magyar nyelven elsőként Debrecenben látott napvilágot 1565-ben, Weres Balázs kivonatos fordításában, majd 1571-ben Heltai átdolgozásában. Az eredeti latin szöveg itthon elsőként csupán 1572-ben jelent meg Kolozsvárott. Ugyanebben az évben Bécsben kiadta Zsámboky János is, aki betűrendes tárgymutatóval látta el.

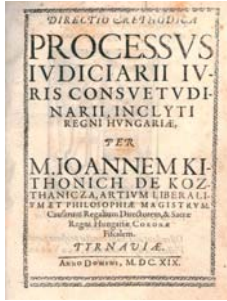
Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

RMNy 1011.; RMK I 426.; Csekey: 11.

600 000,-

54. KITONICH, (JÁNOS) JOANNES DE KOZTANICZA:

Directio Methodica processus judiciarii juris consuetudinarii, incltyi Regni Hungariae, per --

Tyrnaviae, 1619. (Nicolaus Mollerus ny.) (32) + 434 + (19)p. + 1t. (a szerző részletesetű mellképe)

A magyarországi perrendtartás kézikönyvének ritka első kiadása. A szerző a horvát rendek képviselőjeként szerepelt az 1606-os bécsi béke aláírói között, majd a pozsonyi és az eperjesi királyi táblán bírászkodott. Az első rész a peres eljárások magyarországi szokásjogának kézikönyve, a második – önálló címlappal rendelkező – rész (Centuria certarum contrariatatum et dubietatum, ex Decreto Tripartito, desumptarum &

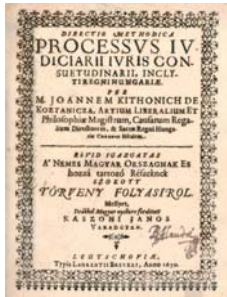
resolutarum) Werbőczy Hármaskönyvéből mutat be száz vitás jogi tételt, és keres ezekre megoldást. A mű korának egyetlen tudományos igényű, magyar vonatkozású jogi kézikönyve volt, jelentőségét mutatja, hogy a XIX. század végéig a magyar törvények hivatalos kiadásainak függelékeként szerepel.

Korabeli, fatáblára vont disznóbőr-kötésben. A két megkötő szalag egyike hiányzik. Enyhén kopottas, de összességében szép, belül tiszta darab.

Slightly worn contemporary leather.

RMNy 1193.; RMK I 392-393.

300 000,-

55. KITONICH, (JÁNOS) JOANNES – KASZONI JÁNOS:

Directio Methodica processus judiciarii juris consuetudinarii, incltyi Regni Hungariae, per ---- Rövid igazgatás a Nemes Magyar Orszagnak Es hozzá tartozó Részeknek szokott törvény folyasiról. Mellyet Deákból Magyar nyelvre fordított -- Varadgyan.

Leutschoviae, 1650. Typis Laurentii Breveri. (8) + 509 + (15)p.

Az első rész kéthasábban szedve tartalmazza Kitonich latin nyelvű kézikönyvét és Kaszoni János, erdélyi kancelláriai írnok magyar fordítását. Ezt – önálló címlappal – a Centuria certarum és annak magyar szövege követi.

Kitonich munkája 1619-ben Nagyszombatban, a fordítás 1647-ben Gyulafehérvárott

jelent meg első alkalommal.

Enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben. Megkötő szalagokkal. Összességében szép, belül tiszta példány.

Slightly worn contemporary leather.

RMNy 2320.; RMK I 835.; RMK II 727-728.

360 000,-

56. (KAZINCZY) KAZINCZI FERENC:

-- Császári Királyi Kamarás és Major Méltóságos Cserei Farkas urhoz, midőn Autographiai Gyűjteménye öregbbitése végett néhány nagybecsű Leveleket küldte. Széphalom, Juliusban 1810.

Kolo'svárt, 1810. Ref. Coll. ny. (2) + 7p. A szövegben néhány helyen korabeli tintás javításokkal.

A költő barátjának szóló, alkalmi köszönővers. Ifjabb Cserei Farkas a kor erdélyi szellemi és irodalmi életének fontos alakja volt. Tudván, hogy barátja, Kazinczy nagy könyv- és kéziratgyűjtő hírében áll, több kéziratot küldött neki ajándékba.

Korabeli papírborítóban.

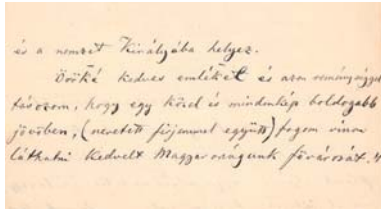
Contemporary paper.

Szűry: 0

150 000,-

Kéziratok

57. ANDRÁSSY GYULA GRÓF (1832-1890) MINISZTER-ELNÖK AUTOGRÁF, ERZSÉBET KIRÁLYNÉNAK SZÓLÓ, MAGYAR NYELVŰ LEVELE.

Az utóbbi években két Erzsébet királynénak írt, a magyar koronázással összefüggő Andrassy levél került elő Bécsben a császárné egyik bizalmasának hagyatékából. Az első – korábbi keletkezésű – levélben a magyar miniszterelnök, mint a társasági életben jártas gavallér tesz

javaslatokat a koronázási bálhoz készülő ünnepi ruhát illetően (ez a levél sajnos azonnal eltűnt a szem elől, egy tengerentúli gyűjtő tulajdonába került).

Az itt felbukkanó Andrassy-kézirat tartalma és jelentősége szempontjából számunkra sokkal fontosabb. Az eddig ismeretlen levélben személyesen tesz javaslatot a koronázás utáni (búcsú-)beszéd tartalmára és publikálásának módjára. Ez a magyar nyelven megírt, személyes hangvételű levél nemcsak a Sissi és Andrassy között kialakult bizalmas kapcsolat kétségtelen bizonyítéka, de a magyar alkotmányosság története szempontjából is felbecsülhetetlen eszmei értékkel bír. Jelentőségének megértéséhez meg kell vizsgálnunk Andrassy és a királyné szerepét a kiegyezés folyamatában, valamint értelmeznünk kell a levél tartalmát a korszak történelme és a magyar alkotmányosság hagyományai alapján is.

A kiegyezés nem jöhetett volna létre csupán Ferenc József és Deák Ferenc tárgyalásai révén. Az engedményekre nehezen hajló császár és a visszavonultan gazdálkodó magyar jogász helyzetének és ambícióinak ellentéte legalább annyira gátolták a hatékony együttműködést, mint közös jellemvonásaik (bizalmatlanság, aszketizmusba hajló visszahúzódás). A kiegyezés és a koronázás történelmi sikerében két rendkívüli ember, Andrassy és Erzsébet királyné személyisége, egymás iránt érzett szimpátiája is meghatározó szerepet játszott. Személyes vonzerejüknek, egyéniségüknek köszönhetően ugyanis mindketten sikeresen léptek fel a másik oldal előtt: Andrassy az udvarnál, Erzsébet pedig a magyar közvélemény irányában.

Andrassy Gyula gróf a jóképű, művelt és világlátott főúr a korszak királyi udvarainak és polgári szalonjainak szívesen látott vendége volt. Gazdag arisztokrata, szórakoztató egyéniség, választékosan beszél több nyelven, bátor katonatiszt és tapasztalt diplomata. Az elnyomás halálra ítélte, de 1865-ben már az országgyűlés alelnöke. Képességei alapján már Széchenyi is a nádori szék várományosaként beszélt róla, Deák pedig a jövő miniszterelnökeként számolt vele, amikor Eötvössel és Lónyaival Bécsbe küldte a kiegyezés feltételrendszerének megalkotása végett. Karizmatikus személyisége, férfias fellépése, romantikus élettörténete a kor egyik legvonzóbb férfijává tették, aki hamarosan nagy népszerűsége tett szert nemcsak az udvarban, hanem a bécsi bálokon is. A koronázás érdekében tanúsított erőfeszítései és feltétlen lojalitása révén az uralkodó bizalmát, sőt baráti jóindulatát is elnyerte.

Erzsébet legendás szépségével és lázadó szellemiségével szöges ellentéte volt Zsófia főhercegasszonynak. A császár anyjának magyarellenessége közismert tény volt. Az ifjú császárné magyarok iránt érzett rokonszenve valószínűleg a személyével szembeni lázadásból született. Megtanult magyarul és előszeretettel beszélt ezt, a palotában kevesek által értett nyelvet. Magyarországon a császárné érzelmeit és motivációit minden bizonnyal félreértették, mert vonzalma a magyarok és a nyelv iránt azonnal kedvező fogadtatásra talált. Az udvar már 1865-ben számolt az Erzsébet népszerűségében rejlő lehetőségekkel, ezért jóváhagyólag támogatta a császárné és a magyar delegáció vezetőjének személyesebb légkörű tárgyalásait. Az elvesztett königgrätzi ütközet után Erzsébet a gyermekeivel Andrassy javaslatára és a császár jóváhagyásával a magyar fővárosban keresett menedéket. A lovagias magyaroktól segítséget kérő uralkodónő és anyja képe már Mária Terézia idejében részévé vált a nemzeti önmeghatározásnak.

Andrassy kiemelkedő szerepe a kiegyezésben megkérdőjelezhetetlen. Erzsébet közreműködését, bár nem szabad túlértékelni, de hibát követünk el akkor is, amikor nem vesszük figyelembe a XIX. század nemzeti romantikus légkörében felnőtt politikai nemzedék érzelmi motivációit. Krúdy Gyula mindezt így fogalmazta meg: „a hódoló nemzet gondolatában nem lehet kívánatosabb fogalom, egy ifjú és szeretetreméltó királynénál.” Még Ferenc József is elismerte: „Sissi nagy segítségemre van a maga udvariasságával, a maga mértéket tartó tapintatával, a maga magyar nyelvi tudásával, mert az emberek szívesebben viselik el a figyelmeztetést, ha egy szép szájból hallják.”

1867. február 17-én Deák Ferenc javaslatára Ferenc József kinevezte Andrássyt a felelős kormány élére, aki összehívta a magyar országgyűlést. A királyi esküt tartalmazó hitlevél aláírása után, június 8-án került sor a koronázásra. A korabeli sajtó nem tesz arról említést, hogy Erzsébetnek a kéziratban megfogalmazott búcsúszavai pontosan mikor és hol hangzottak el. Az 1867-ben kiadott „Koronázási emlékkönyv” alapján 1867. június 12-én az esti órákban „Ő Felsegeik... a miniszterelnök Andrássy Gyula által a waggonok-hoz kísértettek. Ő Felsege a király azonnal a kocsiba lépett, míg Ő Felsege a királyné a nyitott ajtónál állva maradt és a szünni nem akaró éljeneket a legkegyesebb üdvözléssel viszonzta.” Ha Erzsébet megkapta az uralkodó hozzájárulását, az ismertett búcsúbeszédét valószínűleg ekkor mondhatta el. Ma az egykori koronázás számtalan eseményén elhangzott beszédeknek és válaszbeszédeknek is csak egy része ismert. Erzsébet nyilatkozata nyomtalanul eltűnt, később pedig már sem az uralkodó környezete, sem a magyar politika nem tartotta szükségesnek az Andrássy által eredetileg javasolt publikációt.

Ez az Erzsébet számára megírt beszéd-tervezet számos érdekes és fontos információt tartalmaz. Külön érdekessége Andrássy véleménye a korabeli média felhasználásával kapcsolatban. Az elhangzó beszéd publikálására javasolt orgánumok közt a helyi sajtó ugyanis fel sem merült. A miniszterelnök egyszerűen nem számolhatott a jobbára inkább ellenzéki hangvételű újságokkal (Pesti Napló, Pesti Hetilap). A koronázás eseményeiről részletesen és egyértelmű jóindulattal szinte csak a Budapesti Közlöny, az állam hivatalos napilapja tájékoztatót. Ebben a légkörben érthető, miért nem javasolta azt sem, hogy Erzsébet személyes hangvételű búcsújának szavait udvarának képviselője (a tárnok) továbbítsa a magyarok felé. A magyar királynő népszerűségét és formálódó mítoszát nem szolgálta volna megfelelően egy udvari közvetítő bevonása. Erzsébet búcsúbeszédének minden sorából kivilágít a szerző (Andrássy) kiemelkedő intelligenciája és diplomáciai érzéke is. A miniszterelnök és a bizalmas jó barát még ezekben a rövid sorokban is tökéletesen figyel a megszületett kiegyezés érdekeire, ösztönösen számol a média minden lehetséges reakciójával. Elegánsan érzékelteti mind a magyar közvélemény, mind a kiegyezést bizalmatlanul figyelő osztrák belpolitika számára a kiegyezés kényszerítő szükségszerűségét és a felek politikai bátorságát. A "birodalomra szomorú idők" kifejezéssel a megbékülés előtti évek nyomasztó belpolitikai káoszára, az elvesztett porosz-háborúra és a nemzetközi elszigeteltség fojtogató légkörére utal.

Ez a királynénak szánt Andrássy-kézirat rövidege ellenére is nagyon sok információval szolgál az utókor számára. Ami azonnal feltűnik, az a címzés, a megszólítás hiánya, még aláírás sincs. Ez nem egy királyné és egy miniszterelnök közötti üzenetváltás, és nem pusztán a kedves barátnak megírt levél. Olyannyira mentes minden formaságtól és sallangtól, ahogy ez akkoriban még elképzelhetetlen két ilyen rangú személyiség között, de különösen Ferenc József környezetében. Ez a rendkívül személyes hangvételű fogalmazvány a „hiányosságaival” is nagyon sokat mesél, hiszen semmi esetre sem a nyilvánosságnak készült. Csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy Erzsébet ezt az Andrássy-empléket is mindvégig megőrizte és így az a Sissi relikviák között máig fennmaradhatott.

A most előkerült levél legnagyobb értéke, hogy egyértelmű hasonlóságokat mutat a Ferenc József által az országgyűlés előtt 1867. június 6-án elmondott koronázási beszéd kezdő soraival: „Bizalommal fordultunk a nemzethez, midőn felhívtuk a helyzet nehézségeiből fejlődött akadályok elhárítására. Hú Magyarországunk teljesen megfelelt a benne helyezett bizalomnak...” A nehézségek elhárítása (ill. a „szomorú idők”) idején tanúsított „hű” magatartás és a nemzetbe „helyezett bizalom” mindkét beszéd visszatérő eleme. Az azonos stílus és a felhasznált fordulatok is alátámasztják azt a véleményt, hogy Andrássy az uralkodó koronázási beszédének megfogalmazásában is közreműködött, sőt talán annak teljes szövegét ő írta.

1848 után Magyarországon a nádori posztot nem töltötték be (bár a tisztséget magát nem törölték el). A koronázáshoz az országgyűlésnek kellett egy olyan megbízottat kijelölnie, aki a nádor jogait gyakorolhatta. Andrássy sikeres politikájának legfontosabb uralkodói és közjogi elismerése volt, amikor a koronázási beszéd elhangzásának és a koronázási eskü, a hitlevél átnyújtásának napján a politikust az országgyűlés javaslatára az új magyar király megbízta a nádori teendők ellátásával. Ennek mind a magyar történelem mind az alkotmányosság hagyományai miatt kiemelkedő jelentősége volt. A nádor ugyanis a királyválasztó nemesi nemzet politikai jogfolytonosságának megtestesítője volt az uralkodó jogainak örökletes jogfolytonosságával szemben. Ferenc József megkoronázásával a nádor jogai és Magyarország alkotmányos tradíciói is újjászülethettek (Tipold Tamás tanulmányának rövidített változata).

Count Gyula Andrássy, Prime Minister. Autograph letter in Hungarian to Elisabeth, Queen of Hungary.

3 500 000,-

58. BARTÓK BÉLA (1881-1945) ZENESZERZŐ AUTOGRÁF LEVELE DR. SÜDY ERNŐ GYÓGYSZERÉSZNEK, A BÉKÉSCSABAI AURÓRA-KÖR ALAPÍTÓJÁNAK „IGEN TISZTELT SÜDY UR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

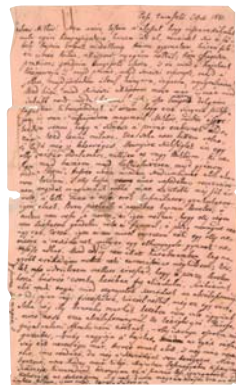
A kör meghívta Bartókot békéscsabai vendégszereplésre. Az igen érdekes tartalmú válaszlevélben a zeneszerző ennek részleteiről ír. Azt javasolja, hogy hívják meg Basilides Máriát, aki énekelhetne népdal-átirataiból. A legjobbnak egy „magyar-tót népdalest”-et tartana, hiszen a helyszín ezt szinte kínálja (Békéscsaba szlovák lakossága miatt). Megjegyzi, hogy ennek még politikai hozadéka is lenne: „...a magyar kormány legteljesebb helyeslését is kivívná, hiszen – úgy tudom – újabb kormánykörök kezdeményezésére szoktak B.Csabán magyar-tót hangversenyeket rendezni!!” Kéri, ha esetleg Basilides Mária nem érne rá, akkor Matuska Miklóst keressék meg, aki szintén ismeri műveit. A honoráriummal és az időpont-egyeztetéssel kapcsolatban a Koncert Hangversenyirodához irányítja a címzettet. Az utóiratban még hozzáteszi, hogy egyelőre a következő év január-februárjában szabad még.

A koncertet végül 1934. február 16-án rendezték meg a Városi Színházban.

2 beírt oldal. Kelt: Bp., 1933. VIII. 29.

Béla Bartók, composer. Autograph letter.

200 000,-

59. EGRESSY GÁBOR (1808-1866) SAJÁT KEZŰ LEVELE BARÁTJÁNAK, KRIZBAY MIKLÓSNAK „KEDVES MIKLÓS!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Egressy Gábor színész, a kor szellemi életének aktív résztvevője, Vörösmartyt és Petőfit is barátjának mondhatta. 1848. március 15-én ő szavaltta el a Nemzeti Színházban a Nemzeti dalt. Később nemzetőr, majd Szeged kormánybiztosa volt. Halálra ítélték, ezért Törökországba menekült. A címzett kolozsvári újságíró, lapszerkesztő volt, lakása – feleségének, Halmágyi Rózának köszönhetően – a város szellemi életének egyik központja volt. 1845-ben Vahot Imre mutatta be Petőfinek, aki barátja lett, és többször megfordult kolozsvári házában.

A levél elején hosszan ír magánéleti-családi gondjairól, mentséggként a hosszú hallgatásra. Aggodalommal jegyzi meg: „kezdém észrevenni, hogy a' színész a' privát embernek áldozatja kezd lenni nálam.” Kéri a címzettet, támogassa őt továbbra is, mint legjobb barátja. Ezt követően fia enyedi nevelőjének, Botos

Istvánnak üzen, majd színházi ügyekről ír: „Színházunk első rendű tagjai mind tegnapelőtt szerződtek az alválasztmánnyal, mindnyájan régi fizetéseikre, kivétel nélkül, még ez egy évre. Soha még ily brutális marhák kezében nem volt ügyünk mint most ezen alválasztmánynál. Ez kétségbeejtő. Pártfogással valami Asztalos nevű titoknok, – olly iszonyu ostoba mint gazember, – még nagyítja a bajokat, az egész társaság előtt nevetséges már. Husvét orrunk előtt, 's még nincs repertoír, nincs rendező, de még a' szerződések sem bevégezve. Nincs igazgató, mert Ráday most kilép. Majusban Pestmegyében tisztújítás, Simontsits kimaradand, bizonyosan ez a' számár lesz igazgatónk.” [1840-től 1842-ig valóban Simontsits János igazgatta a Nemzeti Színházat]. Az utolsó mondattal egy Kossuthral és az Athenaeum egyik szerzőjével folytatott vitájára utal: „Kossuthnak és az Athenaeumi -y nak durva megtámadatásaira az érld. [?] ügyben, feleltem”.

1 beírt oldal. A hajtogatások mentén szakadozott. Kelt: 1841. III. 29.

Gábor Egressy, actor. Autograph letter.

150 000,-

60. EGRESSY GÁBOR (1808-1866) SAJÁT KEZŰ LEVELE BARÁTJÁNAK, KRIZBAY MIKLÓSNAK „KEDVES MIKLÓS!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A személyes hangú levél elején közelgő kolozsvári látogatásáról ír Egressy, majd irodalmi érdekességeket említ: „a' drámai jutalmat (100 aranyat) Szigligeti nyerte »Rózsa« című vígjátékával – melyet magammal viszek. Levelező tagnak is elválasztatik. Miczbánja jónak mondható. Az Almanach társaság új igazgatókat választott, én hálistennek kimaradtam, tegnapelőtt valék utólszor ülésben. Almanachot tán vihettek. A' Casinónak tagja maradtam.” Befejezésként Fánscy Lajos színész-rendezőről ír rövid véleményyt: „Fánscsi a' napokban nálatok lesz, a' vörösfélék kedvencze: azon ugyan nem sok enni valót kaptok. Most ez különösen szegény frater, lélekben, mint színháza, mellynek ő képviseli szellemét.”

1 beírt oldal. A lap szélei szakadozottak. Kelt: Pest, 1840. VIII. 29.

Gábor Egressy, actor. Autograph letter.

80 000,-

61. GÖRGEI ARTHUR (1818-1916) KÉSŐBBI HONVÉDTÁBORNOK AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ SORAL.

Görgey (1848-tól Görgei) ifjúkorában írott elmélkedése a családi és baráti kapcsolatok természetéről. Tisztázat (fogalmazvány).
2 beírt oldal. Hely és dátum nélkül.

Arthur Görgei, General. Autograph letter in German.

Poss.: A Ludovika Akadémia múzeumának bélyegzőjével.

80 000,-

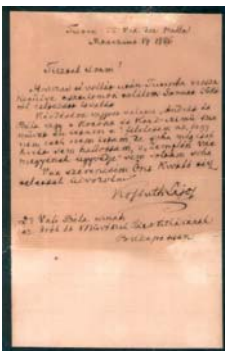
62. JÓKAI MÓR (1825-1904) ÍRÓ ÖREGKORI ARCKÉPE.

A felvétel Strelisky budapesti műtermében készült, 1894-ben. Jókai irodalmi munkásságának ötvenedik évfordulójára nagy ünnepségeket rendeztek, a felvétel is ez alkalmából készült. A képen az író saját kezű soraival: „Semsey Gyulának / Emlékül / 1894 Jan 6 / Jókai Mór”.

Mérete: 175 x 110 mm.

Mór Jókai, writer. Inscribed photo.

60 000,-

63. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) POLITIKUS, VOLT KORMÁNYZÓ SAJÁT KEZŰ LEVELE DR. VÁLI BÉLÁNAK „TISZTELT URAM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A címzett megkeresésére közli, hogy nem ő írta az „András és Béla vagy a Korona és Kard” című darabot, sőt, nem is hallott róla.

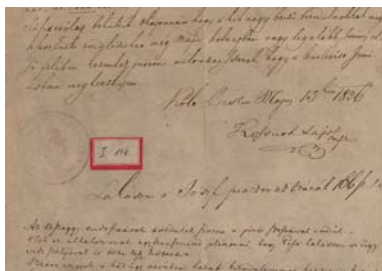
Váli az Írók és Művészek Társaságának titkára volt. 1888-ban könyve jelent meg Kossuth Lajos élete és munkái címmel. A levélben említett dráma szerzője Munkácsy János volt.

1 beírt oldal, a kézzel címzett levélboríték mellékelve. Kelt: Turin, 1886. III. 14.

Lajos Kossuth, politician. Autograph letter.

100 000,-

64. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) POLITIKUS AUTOGRÁF SORAI KÖRLEVELE VÉGÉN.

Kossuth „jelentését” a Törvényhatósági Tudósítások című kéziratok lap megindításáról másolatokban küldte szét. Itt a végén autográf utóirat áll, melynek szövege:

„Az Ország[ülési] tudósítások toldalék száma a jövő postával indul. Élek ez alkalommal kijelenteni, hogy pesti lakásom az ügyvédi pályával is össze lesz kötötve. Bátor vagyok a közügy nevében hazafi bizalommal kérdezni, számolhatok-e arra, hogy

Nyitrából az ottani közgyűléseken előfordulandó országos érdekű közdolgozokról röviden, pontosan s velősen értesítve leszek? s kit kérjek meg ez iránt? mert én Nyitrában ismeretlen vagyok.”

Az irat érdekessége, hogy az eredeti fogalmazványból, illetve a későbbi másolatokból az utóirat hiányzik. A Dobák Géza tulajdonában lévő egyik eredeti példányban az utóiratnak csak a második mondata szerepel. Az utóirat nélkül közli Kossuth Lajos összes munkái. VI. k. Ifjúkori iratok. – Törvényhatósági Tudósítások. S. a. r. Barta István. (Bp., 1966. 462-465. o.)

Kossuth a körlevél szétküldésével egyidőben a kéziratok lap levelezőjének kérte fel Szatmár megyéből Kölcsey Ferencet, illetve Sáros megyéből Újházi Lászlót (Uo. 466-467. o.)

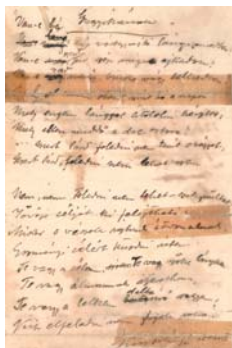
Az első Nyitra megyei tudósítás a megye június 13-14-i közgyűléséről, a Törvényhatósági Tudósítások 1836. július 29-i, 3. számában jelent meg, Batthyány Ferdinánd tiszteletbeli aljegyző tollából (Dr. Hermann Róbert szíves közlése nyomán).

Négy beírt oldal. Kelt: Pest, 1836. V. 15.

Lajos Kossuth, politician. Autograph letter.

Poss.: A Ludovika Akadémia múzeumának bélyegzőjével.

250 000,-

65. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936) ÍRÓ, KÖLTŐ, MÚFORDÍTÓ NYOMTATÁSBAN MEG NEM JELENT, „GUGYIKÁNAK” [?] CÍMZETT VERSÉNEK SAJÁT KEZŰ, TINTÁVAL ÍRT, ALÁÍRT KÉZIRATA.

A vers színvonala, valamint több külső jegy alapján úgy tűnik, hogy a költő diákkori, valószínűleg egyetemi éve alatt született szerelmes verse. Címzettje ismeretlen. A mű két nyolcsoros, valamint egy hatsoros szakaszból áll. Több helyen áthúzásokkal és javításokkal.

2 beírt oldal. Keltezés nélkül.

Erősen viseltes, három ragasztócsíkkal megragasztva.

Mérete: 210 x 115 mm.

Dezső Kosztolányi, writer, poet. Autograph poem.

250 000,-

66. RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927) FESTŐ SAJÁT KEZŰ LEVELE RÓTH MIKSÁNAK CÍMEZVE:

„Róth Miksa Barátomnak! Köszönöm a segítségedet. Új stylus kialakításán dolgozom. Észrevettem, hogy néhány festékem kifogyóban van. Ezért kellett sürgősen a sárge és a cinóber kölcsönbe! Addig is ölel a »Kriegsmaler« Rippl Rónai József”.

1 beírt oldal. Keltezés nélkül (1916 körül).

József Rippl-Rónai, painter. Autograph letter.

80 000,-

67. SZATHMÁRY LAJOS, AZ AMERIKAI EMIGRÁCIÓ JELENTŐS ALAKJA, VILÁGHÍRŰ GASZTRONÓMIAI SZAKTEKINTÉLY ÉS NEVES MŰGYŰJTŐ KÉZIRATGYŰJTEMÉNYE.

A gyűjtő:

Szathmáry Lajos (1919-1996) a második világháború után hagyta el az országot, majd Chicago-ban telepedett le. Itt nyitotta meg világhírűvé vált éttermét, a Bakery-t, amely rövid időn belül az Egyesült Államok egyik legexkluzívabb, legpatinásabb éttermévé vált. A politikai és művészeti elit körében fogalommá vált „Chef Louis” vendégglője. Emellett megkerülhetetlen gasztronómiai szaktekintély is lett, írásai a világ legnevesebb szaklapjaiban jelentek meg, előadásokat tartott és zsűrizett szerte a világon. Az így szerzett vagyon alapozta meg az emigráció talán legnagyobb magyar vonatkozású gyűjteményét. Kezdetben csak a gasztronómiai vonatkozású irodalom felé fordult Szathmáry érdeklődése, de később már mindent gyűjtött, ami az elhagyott hazával kapcsolatban felbukkant. Ennek eredményeként majd félmillió gasztronómiai könyvtára mellett többszázézes Hungaricum-kollekciója mintegy 31 szobát töltött be, kezelését többfős személyzetre bízta. Szathmáry az egész

világot beutazta, magyar vonatkozású kincsekre vadászva, antikváriumokba járt, de – miután híre terjedt szenvedélyének – hagyatékokhoz is kihívták. Mindent összegyűjtött, ami a maga nemében különleges volt, így az Árpád-kori oklevelektől a XX. század legnagyobb íróinak kéziratáig, az ősnymotványoktól az emigrációban megjelent kötetekig minden megtalálható volt nála. Élete vége felé az anyag egy részét amerikai egyetemeknek, a legnagyobb kincseket pedig a Sárospataki Református Kollégiumnak és a Károli Gáspár Egyetemnek adományozta. Megmaradt kéziratait az özvegy ajándékozta egy magyar barátjának, így került haza ez a páratlanul érdekes, óriási kollekció.

A gyűjtemény:

Mintegy 300 tételből áll. Ezek nagy része autográf levél, de vannak dedikált kötetek, aláírások, valamint aláírt fényképek is. Szathmáry hat részre osztotta az anyagot, amelynek teljes ismertetésére hely hiányában nem vállalkozhatunk, ezért minden egségből kiemelünk néhány jelentősebb darabot illetve nevet.

1. Írók-művészek

Ez a legerjedelmesebb rész. Kiemelkedő tételei egy dedikált József Attila-kötet (Döntsöd a tőkét) és egy Ady kézirat a költő autográf aláírásával. Az írók közül néhány név: Berda József, Cs. Szabó László, Herczeg Ferenc, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Szép Ernő. Színház-film: Beregi Oszkár, Fedák Sári, Jászai Mari, Márkus Emília, Szelezky Zita, George Czukor, Korda Sándor. Képzőművészek: Munkácsy Mihály, Kisfaludi Strobl Zsigmond. Tudomány: Szentgyörgyi Albert, Teller Ede, Vámbéry Ármin.

2. Politikusok-zene

Az államférfiak közül kiemelhető Kossuth Lajos három levele, egy francia nyelvű Deák-levél és IV. Károly nyilatkozata. További nevek: Apponyi Albert, Károlyi Mihály, Jászi Oszkár, József főherceg, Harry Hill Bandholtz tábornok és Kossuth Ferenc.

A zene világából Lehár Ferenc, Reményi Ede, Liszt Ferenc és Zichy Géza nevét említhetjük meg.

3. Márai Sándor

Az anyag gerincét mintegy 50, Sziklay Andornak szóló, gépelt, aláírt levél adja. Emellett található még egy autográf levél, egy levelezőlap, valamint néhány köszönő sor egy levélkén.

4. Jókai Mór

Itt az író három német nyelvű levele mellett a „Deli mackó” című, 22 oldalnyi terjedelmű kézírata található.

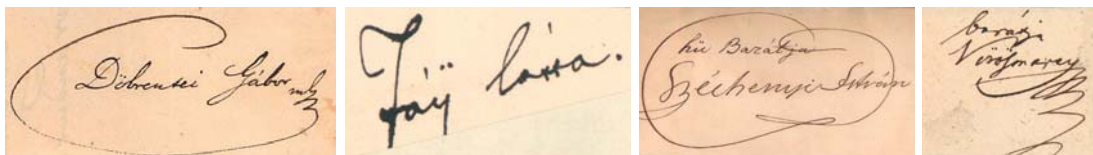
5. Szálasi Ferenc

Naplórészletek, térképek és rajzok mellett a legérdekesebb darabok Szálasi autográf nyilatkozatai: az egyikben felmenti kormányta tagjait titoktartási kötelezettségük alól, a másokban a megszálló hatóságokkal való teljes együttműködésre utasítja őket.

6. Horthy Miklós

A kormányzó nyolc levele mellett aláírt fénykép, karácsonyi üdvözlőlap és a családdal kapcsolatban álló személyek írásai is szerepelnek itt.

Hungarian autographs from the collection of Louis Szathmáry.

68. TOLDY (SCHEDEL) FERENC IRODALOMTÖRTÉNÉSZ KÉZIRATGYŰJTEMÉNYE.

A tulajdonos:

Toldy Ferenc (1805-1875) a XIX. század irodalmi és tudományos életének meghatározó alakja volt. Már egyetemi évei alatt megjelentek kisebb szépirodalmi munkái és tanulmányai. A bölcsészkar elvégzése után orvosi diplomát is szerzett (szemeszként). A kor szinte minden fontos szereplőjével baráti viszonyban volt: Kazinczy mellett Bajza, Döbrentei, Kölcsey, Szemere Pál, a két Kisfaludy és Vörösmarty is szoros kapcsolatban állt vele. Egyetemi tanársága mellett a Kisfaludy Társaság alapító tagja, az egyetemi könyvtár igazgatója, és a Magyar Tudományos Akadémia titkára is volt. Szerepe volt a magyar régészet elindításában, de a kolerajárvány idején még kerületi orvosként is működött. Számos külföldi tanulmányútja egyikének során Goethe-vel is megismerkedett. Sokoldalú tevékenysége mellett időt szakított a gyűjtésre is, ennek tanúságát adja darabunk is.

A gyűjtemény:

A kollekciónak nagyrészt kivágott aláírásokat tartalmaz. Toldyt ezek szerint nem klasszikus gyűjtői szempontok vezérelték, inkább valamiféle emléket akarhatott megőrizni a kor legnagyobb alakjaitól, akiknek nagy részével többé-kevésbé szoros kapcsolatban is állt. Több személytől található nagyobb szövegtöredék, teljes levél viszont csak néhány akad. A töredékek jelentős részét a neki szóló levelek címzései, vagy aláírásai adják. Az egyes darabokat ábécérendben papírlapokra ragasztotta fel, és ezeket egy mappába helyezte. Összesen 265 személy autográfja található a mappában. Azok közül, akik csak címmel és/vagy aláírással szerepelnek, néhány jelentősebb név (a teljesség igénye nélkül):

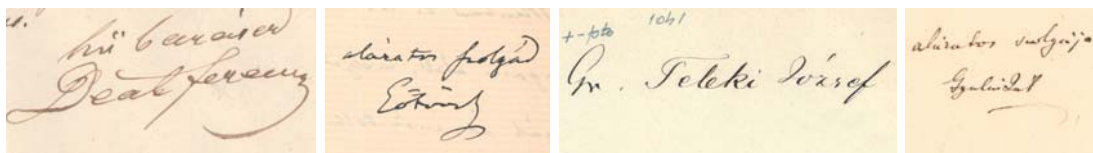
Berzsenyi Dániel, Brassai Sámuel, Deák Ferenc, Döbrentei Gábor, Fáy András, I. Ferenc József, Gyulai Pál, Helmezy Mihály, Hunfalvy Pál, Kisfaludy Károly, Kölcsey Ferenc, Kis János, Magyar László, gróf Mikó Imre, Pulszky Ferenc, Reguly Antal, gróf Ráday Gedeon, gróf Széchenyi István, Szemere Miklós, Szemere Bertalan, Szigligeti Ede, gróf Teleki József, gróf Teleki Sámuel, Tasner Antal, Vörösmarty Mihály, Vámbéry Ármin, báró Wesselényi Miklós.

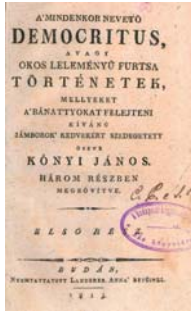
Ezek mellett két jelentősebb személy terjedelmesebb kézírata található a gyűjteményben: egy Toldynak szóló, egyoldali alkalmi vers Bajza József kézírásával, valamint báró Eötvös József 1858-ban kelt, autográf levele, feltehetően szintén Toldynak címezve.

Korabeli, hímzéssel díszített bársonymappában.

Hungarian autographs from the collection of Ferenc Toldy.

1 500 000,-

69. KÖNYI JÁNOS:

A mindenkor nevető Democritus, avagy okos leleményű furttá történetek, mellyeket a' bánattyokat felejteni kívánó jámborok' kedvéért szedegetett öszve --. Három részben megbővítve. I-II. rész [egybekötve].

Budán, 1815. Landerer Anna betűivel. 176+192p.

Az egyik leghíresebb, de mindenképpen a legnépszerűbb magyar anekdota-gyűjtemény hatodik kiadása. 1792-ben látott napvilágot először (ekkor még csak az első rész). Bármely kiadása a legtrikább magyar könyvek közé tartozik. A címlapon jelzett harmadik rész nem jelent meg.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

60 000,-

70. KOVÁTS ANTAL J(ÓZSEF, KÉZDISZENTLÉLEKI):

Utasítás a' fák betegségeiről, gyógyításairól és a' természet mivoltáról, munkáiról. Irta --. Második kiadás.

Maros Vásárhelyen, 1809. Réf. Koll. ny. XIV+158+(2)p. Öt levél (87-96p.) másolattal pótolva.

A szerző Marosvásárhelyi tisztii főorvosa volt. Műve először három évvel korábban jelent meg, ugyanitt. Mindkét kiadása ritka.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper. Five leaves replaced by copies.

40 000,-

71. L(ERCH), J(OHANN) M(ARTIN):

Ungarisches Städt-Büchlein/ in welchem die Vornehmsten Städte/Vestungen und Schlösser Des Königreichs Ungarn/ Wie auch Dero Gelegenheiten/ Antiquitäten Beläger= und Eroberungen enthalten/ samt einer Beschreibung Beeder Käyserl. Residentz-Städten Constantinopel und Wien/ nebst ... Belägerungen/ mit beygefügter völliger Ungarischen Land=Charte/ von Passau biß Constantinopel und etlichen ins Kupffer gebrachten Ungarischen Städten und Vestungen/ bestes Fleisses zusammen getragen... von -- Nürnberg, 1684. Johann Hoffmann. (8)+208p.+12t.

A jelentősebb magyar városok és várak rövid ismertetése betűrendben. A rézmetszeteken Léva, Nógrád, Várpalota, Pápa, Sziszek, Tokaj, Tata, Fülek, Visegrád, Vác, Sziget és Szolnok látképeivel. A német bibliográfia három variánsát ismerteti,

példányunk azonban egy negyedik változat. A címlapon jelzett térkép nem jelent meg.

Későbbi papírkötésben.

Later hardpaper.

Appnyi: 0; VD 17 0

120 000,-

Magyar avantgárd

72. LESZNAI ANNA:

Eltévedt litániák

(Bécs), 1922. Libelli-Verlag. 148+(2)p. Első kiadás.

Gergely Tibor által tervezett, színes, rajzos, kiadói papírborítóban.

Original paper designed by Tibor Gergely.

20 000,-

73. MAGYAR ÍRÁS. IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI LAP. SZERKESZTI RAITH TIVADAR. II. ÉVF. 3. SZÁM.

Bp., 1922. (Európa ny.) 49-72p. + 1t.

Kmetty János linómetszetével díszített, kiadói papírborítóban.

Original paper with linocut by János Kmetty.

Lakatos: 1535.

15 000,-

74. MAGYAR ÍRÁS. AZ ÚJ MŰVÉSZET FOLYÓIRATA. SZERKESZTI ÉS KIADJA: RAITH TIVADAR. V. ÉVF. 1. SZÁM.

Bp., 1925. (Európa ny.) 15+ (1)p.

Javított, színes, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

Lakatos: 1535.

40 000,-

75. MAGYAR ÍRÁS. AZ ÚJ MŰVÉSZET FOLYÓIRATA. SZERKESZTI ÉS KIADJA: RAITH TIVADAR. V. ÉVF. 2. SZÁM.

Bp., 1925. (Európa ny.) 17-32p.

A szám szerzői között szerepel Bor Pál, Kandinszkij és Uitz Béla is.

Gallé Tibor linómetszetével díszített, javított, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper with linocut by Tibor Gallé. Restored.

Lakatos: 1535.

40 000,-

76. MAGYAR ÍRÁS. AZ ÚJ MŰVÉSZET FOLYÓIRATA. SZERKESZTI ÉS KIADJA: RAITH TIVADAR. V. ÉVF. 7. SZÁM.

Bp., 1925. (Európa ny.) 89-100p. + 1t. (Gábor Jenő Tánc című eredeti linómetszete)

Gábor Jenő linómetszetével díszített, színes, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper with linocut by Jenő Gábor.

Lakatos: 1535.

40 000,-

77. MUNKA. MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI BESZÁMOLÓ. SZERKESZTI: KASSÁK LAJOS. 5.; 10. SZÁM.

Bp., 1929. (Hungária ny.) (2) + 131-159p.; 290-319p.

Kassák Lajos által tervezett, színes kiadói papírborítóban.

Two issues in original paper, designed by Lajos Kassák.

Lakatos: 1838.

20 000,-

78. REMENYIK ZSIGMOND:

Bolhacirkusz. Regény.

Bp., 1932. (Spitzer-ny.) 231+ (1)p. Első kiadás.

Bortnyik Sándor által tervezett, színes, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Original paper designed by Sándor Bortnyik. Uncut.

30 000,-

Magyar politikai plakátok

79. ANTIBOLSEVISTA KIÁLLÍTÁS A PESTI VIGADÓBAN 1941. XII. 4-20. RENDEZI A MOVE.

A színes plakátot Fery Antal és Szalmás Béla tervezte, a Stádium Rt. kiadásában jelent meg. A szuggesztív, fekete-piros-fehér színvilágával igen hatásos lapon jobbról benyúló kéz fekete függőnyt húz el, rajta sarló-kalapácsos vörös csillaggal. Mögötte fekete akasztófák sora bukkan elő, rajtuk lógó alakokkal, vörös háttérrel. Alul a szöveg piros-fehér, fekete háttérben.

Mérete: 950 x 630 mm.

Propaganda poster.

80 000,-

80. ELVETTÉTEK: FOLYÓINKAT, ELVETTÉTEK: HEGYEINKET, EZ LEGYEN EZENTÚL MAGYARORSZÁG CÍMERE?

Tary Lajos által tervezett, színes irredenta plakát. A lap a Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája kiadásában jelent meg (1920. Kellner és Mohrlüder). A képen a magyar címer pontozott sziluettje látható, a hétszer vágott mezőn a négy folyó neve olvasható. Felül a Szent Korona, jobbra a kettős kereszt körvonalai rajzolódnak ki. A kép alján a kereszt fekszik, alján a törés nyomaival, rajta fejjel lefelé, mintegy rázuhanva a korona.

Mérete: 630 x 440 mm.

Propaganda poster.

60 000,-

81. MAGYAR NEMZET. A TÖRTÉNELMI ERDÉLY SZELLEMÉNEK KIFEJEZŐJE!

A folyóirat színes reklámplakátja feltehetően a második bécsi döntés idején készülhetett, a budapesti Globus nyomdában. A képet uraló címerpajzson felül az erdélyi sas látható a nappal és a holddal, középen a Magyar Nemzet fejléce áll, alul a hét várbástyában Mátyás király, Fráter György, Báthori István, Bocskai, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György és Wesselényi Miklós mellképével. Alul kétoldalt a lap jelentősebb munkatársainak és szerzőinek nevei olvashatók.

Mérete: 950 x 635 mm.

Propaganda poster.

40 000,-

Metszet, látkép

82. OFEN UND PEST. – BUDAPEST.

Színezett könyvnyomtatás. Jacob Alt rajza nyomán Franz Xaver Sandmann munkája. Reiffenstein és Rösch bécsi könyvnyomdájában készült, Joseph Bermann Malerische Donaureise című sorozatának 12. lapjaként jelent meg, 1851-ben. A Gellérthegy aljától felvett kép középpontjában a Dunán úszó hajók látszanak, háttérben a budai vár, a Lánchíd, valamint a pesti part a hídtól a Belvárosi-templomig terjedő szakaszával.

Mérete: 265 x 365 (330 x 470) mm.

Keretezve.

Lithographed view of Budapest. Framed.

100 000,-

83. OFEN UND PESTH. PUBLIÉE A VIENNE CHEZ ARTARIA ET COMP.

Buda és Pest látképe a Gellérthegyről felvéve. Színezett rézmetszet. Richter Antal Fülöp metszette Petrich András 1818-ban készült rajza nyomán. Bécsben jelent meg, az 1820-as években. A kép középpontjában a hajóhíd látható, kétoldalt a két város részletgazdag, aprólékosan kidolgozott épületeivel. Művelődéstörténeti szempontból érdekes az előtérben lévő alakok társadalmi sok-

színűsége: kétoldalt parasztok és polgárok pontosan ábrázolt, jellemző viseletekben. A középpontban nagyobb társaság áll: egy előkelő hölgy, a körülötte udvarlók, különböző fegyvernemeket képviselő tisztek népes csoportjával. Nagyméretű, igen dekoratív lap, egyike a főváros legszebb ábrázolásainak.

Paszpartuban.

Méretei: kép 380 x 665 mm; lemez 475 x 730 mm; lap 595 x 855 mm.

View of Pest and Buda. Colored copper engraving.

Csillag: 97.; Pataky: 210. old.

800 000,-

84. PEST ÉS BUDA FŐVÁRASOKNAK KÉPE RÁKOS MEZEJÉRŐL VÉVE, AZ UGYANOTT PRÓBÁRA FELÁLLÍTOTT VAS-ÚTNAK RAJZOLATJÁVAL – AUSSICHT VOM FELDE RÁKOS AUF PEST UND OFEN...

Buda és Pest látképe, előtérben az épülő rákosi függővasúttal. Színezett akvatinta. Hofbauer János képe nyomán Eduard Gurk készítette Bécsben, 1828-ban. Hofbauer rajza nem hétköznapi látkép, valódi művészi érzékről tanúskodik. Czifka Péterné tanulmányában így méltatja: „Az összbnyomás kellemes és vonzó. A táj

jellegéből adódóan a kép határozottan tagolódik elő-, közép- és háttérre, amit Hofbauer igen ügyesen kapcsol összetartozó egységgé az előtérben felmagasodó fák segítségével. Kellemes a tágas, levegős égboltnak a tájhoz mért aránya is. Perspektíva szempontjából kifogástalan. Bármilyen aprólékosan részletezi is a távoli városképet, az nem válik tolatkodóvá, hanem valóban háttérül szolgál, az előtér műszaki hitelességű közlendőjéhez. Staffázs alakjai jól alkalmazkodnak a tájhoz és változatosak: polgárok, parasztok, katonák, kocsisok, lovasok, valamennyien eleven, szórakoztató mozdulatokkal. Anatómiai szempontból ugyan nem kifogástalanok, a legtöbb bizonytalanság a fej és a törzs összekapcsolása körül tapasztalható, olykor szinte nincs is nyakuk, ám bizonyos jártasságot itt is tapasztalhatunk. A színezett példányok csiszolt színérzékről tesznek tanúságot.” (Tanulmányok Bp. múltjából. 9.)

Érdekes a lap témája is: az ún. rákosi függővasút ötlete egy Bodmer nevű osztrák vállalkozótól származik, angol minta alapján. A lóvontatású, faszervezetű pálya Pestet szándékozott összekötni Kőbányával. Eredetileg kőszállításra szánták, de utasokat is vitt. Részvénytársaság üzemeltette, tagjai között volt gróf Széchenyi István is. Az 1827-ben indult vállalkozás hamar csődbe ment, mire a lap megjelent, már el is bontották az egészet. A kép alatti címsor közepén a festő „A' Nemes Magyar Nemzetnek” szóló ajánlása olvasható, a szöveget két angyal által tartott, koronás címer osztja ketté. Nagyméretű, igen dekoratív lap, egyike a főváros legszebb ábrázolásainak.

Paszpartuban.

Méretei: kép 465 x 715 mm; lemez 520 x 785 mm; lap 595 x 860 mm.

View of Buda and Pest. Colored aquatint.

Pataky: 141. old.

800 000,-

85. PROSPETTO DELLA CITTA DI FIUME

Fiume városának könyomatú látképe a tenger felől felvéve. A. C. von Mayr rajza nyomán Jakob Alt készítette. Bécsben jelent meg 1840 körül, Mansfeld és társa műhelyében.

Paszpartuban. Mérete: 375 x 535 mm.

Lithographed view of Fiume (Rijeka).

100 000,-

86. ICONES REGUM HUNGARIAE

54 rézmetszet, papírlapra felragasztva.

Magyar királyok és vezérek egészalakos képei. Eredetileg Johann Christoph Beer Der Herzogen und Königen in Hungarn (Nürnberg, 1684.) című munkájában jelentek meg. Korabeli tulajdonosuk felragasztatta őket papírlapra, egy XVIII. századi, rokokókkal és vázával díszített, rézmetszetű címlapformulán címet adott a kötetnek, majd bekötötte. A lapok lényegében a Nádasdy-féle Mausoleum képeinek kicsinyített másai. Összesen 60 ábrázolás látott napvilágot, készítőjük Johann Azelt nürnbergi metsző volt. A teljes sor I. Lipóttal zárul, itt I. Rudolf az utolsó uralkodó.

Enyhén sérült, aranyozott gerincű, XVIII. századi félbőr-kötésben.

18th century half leather. Spine gilt, slightly damaged.

(Apponyi 1147.)

150 000,-

87. SZÉKES FEJÉRVÁR. ALBA REGIA. STUHLWEISENBURG.

Rézmetszetű látkép a városi tanács 1830. V. 25-én történt megválasztásának alkalmából kiadott emléklapon. A kép alatt a testület névsora olvasható. A metszet készítője Lehnhardt Sámuel, a lap Számmer Pál nyomdájában készült. Paszpartuban.

A kép mérete: 175 x 405 mm, a lap mérete: 410 x 525 mm.

Engraved view of Székesfehérvár.

Pataky: 175. old. (egy céhlevélen)

150 000,-

Modern építészet**88. FORGÓ PÁL:**

Új építészet. 230 ábrával.

Bp., 1928. Vállalkozók Lapja. 159p. Gazdagon illusztrált.

A szerző nagy terjedelemben foglalkozik a Bauhaus építészeti törekvéseivel.

Kassák Lajos által tervezett, színes, kiadói vászonkötésben. A gerincen a címfelirat kissé megkopott.

Original cloth, designed by Lajos Kassák. Spine slightly worn.

150 000,-

89. CALIFORNIA INSTITUTE FOR ADVANCED STUDY

(Glendale), é.n. (Graphic Arts Central.) (20)p. Gazdagon illusztrált.

A kaliforniai intézet ismertető füzet. Az épület tervezője Richard Neutra volt.

A kötetbe helyezve:

Hat eredeti fénykép, ezek közül négy az épület két külső és két belső részletét ábrázolja, a továbbiak egyikén az építész látható egyedül, a másikon pedig ugyanő egy csoportkép egyik tagjaként.

Spirálűzéses, kiadói papírborítóban.

Prospectus in original paper with six original photos of the building and the architect, Richard Neutra.

10 000,-

90. NEUTRA, RICHARD J.:

Amerika. Die Stilbildung des neuen Bauens in den Vereinigten Staaten.
Wien, 1930. Anton Schroll. 163p. Gazdagon illusztrált. (Neues Bauen in der Welt.
Band II.)

Enyhén kopottas, kiadói vászonkötésben.

Slightly worn original cloth.

40 000,-

91. SCHÖFFER, (MIKLÓS) NICOLAS:

La ville cybernétique

(Paris, 1969.) Tchou. 179+ (4)p.+12t. (fényképek) Dedikált példány.

Színes, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Illustrated original paper.

10 000,-

Művészi könyvkötések**92. ÁBRAHÁM ERNŐ, P.:**

A csudaszarvas

(Bp.), 1926. Pallas. 240p.+37t. (felragasztott képek) Jaschik Álmos illusztrációival.
180 számozott példányban jelent meg, itt a helyet üresen hagyták.

Díszesen aranyozott, kiadói bőrkötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

Richly gilt original leather. Inner edges gilt.

40 000,-

93. KNER-KLASSZIKUSOK. 1-12. KÖTET.

Gyoma, 1921. Kner Izidor ny.

1. Őszi harmat után. Istenes, vitézi és virágénekek...
2. Libri obsidionis Szigetanae XV az az A szigeti veszedelem... szerzette gróf Zrínyi Miklós...
3. Koszorú a magyar költészet virágaiból...
4. Lilla, Anakreoni dalok... Anthológia Csokonai Vitéz Mihály költeményeiből
5. Katona József: Bánk bán. Dráma öt szakaszban.
6. A merengőhöz. Anthológia Vörösmarty Mihály legszebb költeményeiből.
7. Vörösmarty Mihály: Tündérvölgy...
8. Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. Színháték öt felvonásban.
9. Dalaim. Anthológia Petőfi Sándor legszebb költeményeiből.
10. Petőfi Sándor: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók, Az apostol.
11. Aurora. Anthologia a magyar költészet fénykorából.
12. Madách Imre: Az ember tragédiája

A sorozat szerkesztője Király György volt, a tipográfia és a kötés tervezése Kozma Lajos nevéhez fűződik.
Háromféle kötésben készült, ez az 50 példányos luxusváltozat egyik darabja.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben. A gerinceken apró kopásnyomokkal, ettől eltekintve szép sorozat.

Original half leather. Spine gilt.

Lévay – Haiman: 1.298-1.309/C.

80 000,-

94. KORÁN

411 levél. Elöl és hátul egy-egy szennylap található. Egy levél alsó sarka javítva, néhány enyhén foltos.

Gazdagon aranyozott, illuminált, művészi oszmán kalligráfiájú, arab nyelvű Korán. Feltehetően a XVII. század végén – XVIII. század elején, a török fővárosban láthatott napvilágot. Naszkhí írással, fekete tintával készült, melyet fekete vonalak által határolt arany keret övez. A 7-7 soros címlappárt aranyozott és festett, virágdíszes és geometrikus motívumokból álló bordűr övezi. Minden további levél 13 sor szöveget tartalmaz. Az egyes verseket arany rozetták

választják el egymástól, a szúra-fejezetek címeit pedig színes mezőkbe festett arany alapú kartusokban, fehér tintával emelték ki. A szövegtükrön kívül helyenként aranyozott és festett rozettákat helyeztek el lapszéli jelölként.

A kalligráfia:

Az iszlám világban a kalligráfia sokkal több, mint pusztán kézírás, spirituális szerepet tölt be, a lelki elmélyülést és a vallásos érzület kiteljesedését szolgálja. Az írásnak a muszlim kultúrkörben nemcsak közlésbeli, hanem díszítő szerepe is volt. Hitük ugyanis tiltja az ember- és állatábrázolást, ezek hiányát az ornamentika és a kalligráfia hivatott pótolni.

Kötés:

Gazdagon aranyozott, vasalt (fényezett), jellegzetes iszlám, füles záródású kecskebőr-kötésben. A táblán látható, bélyegzővel készített, aranyozott, süllyesztett, mandorla formájú közép- és sarokdíszek az úgynevezett shaz stílus jegyeit hordozzák, indák és virágok (lótusz és bazsarózsa) gazdag szövevényéből épülnek fel. A bőr borítású előzékeket aranyozott léniák keretezik. Eredeti, restaurált bőrtokban. Pirossal szegett, zöld színű selyem könyvjelzővel. Analógiája a híres Washington-i Freer-Sackler gyűjteményben található (S 1986.478.)

Proveniencia:

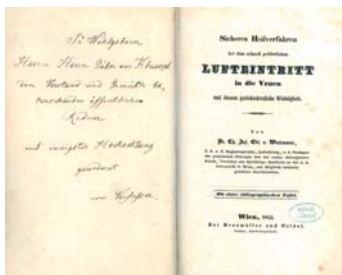
A kötet több nemzedéken keresztül magyar magántulajdonban volt. Ebből a korból hazai közgyűjteményeink tudomásunk szerint hasonló kvalitású, teljes darabot nem őriznek.

Quran from the 17-18th century. Arabic manuscript on paper, 411 leaves plus 2 fly-leaves, each folio with 13 lines of black naskh script, with gold roundel verse markers, sura headings in white script on gold ground within illuminated cartouches, text within black-ruled gold frame, with gold and polychrome illuminated marginal markers, catchwords, the opening bifolio with text panels of 7 lines of black naskh script bordered with gold and polychrome illuminated margins, Richly gilt brown morocco binding with flap and gilt morocco doublure in restored original gilt brown morocco flip-case. Inner edges gilt.

800 000,-

95. WATTMANN, DR. CH. JOS(EPH) EDL. V(ON):

Sicheres Heilverfahren bei dem schnell gefährlichen Lufteintritt in die Venen und dessen gerichtsarztliche Wichtigkeit
Wien, 1843. Braumüller und Seidel. XXVI+188+(2)p.+2t. (1 kihajt.)
Az előzéklapon Klauzál Gábornak, a reformkori ellenzék egyik vezéralakjának szóló ajánló sorokkal: „Sr Wohlgeborn Herrn Gábor von Klauzal dem Verstand und Gemüth beherrschenden öffentlichen Redner mit innigsten Hochachtung gewidmet vom Verfasser.”
Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. Aranymetszéssel díszítve.

Richly gilt contemporary leather.

Poss.: Kátai Gábor gyűjteményi bélyegzőjével.

50 000,-

96. N(AGY) G(ÁBOR):

A' gunyoló. Irá -- P(esti) K(irályi) T(udományok) M(indenségében) T(anító)

H.n., (1809.) ny.n. 16p.

Az utolsó nemesi felkelés idején született költemény egy megfutamodó nemes ifjú és egy öt harcra buzdító lány párbeszédét írja le, a végén a szerző „A' Magyar Kis-Asszonyokhoz” szóló soraival.

A gerincen papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Szűry: 3330.

15 000,-

97. NAGY LEOPOLD:

A' levegőnek rövid ismertetése

Váztott, 1815. Máramarossi Gotlib Antal. (6)+119p.

A nagyon ritka természettudományos munka szerzője piarista szerzetes tanár volt.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

50 000,-

Oklevelek

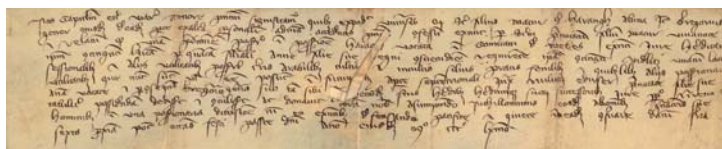
98. A VÁRADI KÁPTALAN LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A káptalan előtt megjelent Harangh-i Batur fia István és veje Gergely. A nevezett István előadta, hogy Anna nevű lányának leánynegyedeként egy – a Békés megyében fekvő Haragh-ban [sic!] lévő – birtokrészt ad át Gergely és örökösei számára, örök birtoklásra. Harang ma puszta Füzesgyarmattól ÉNy-ra.

Pergamenoklevél, a közepén a pecsét befüggesztésére szolgáló pergamen csíkkal (a hátoldalon a mandorla alakú pecsét nyomával). Kelt: Várad, 1360. IV. 17.

Chapter of Várad. Document in Latin.

400 000,-

99. BETHLEN GÁBOR (1580-1629) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

Győrffy Mátét az udvarhelyszéki pedes pixidariusok, azaz székely gyalog puskások közé emeli, valamint Siklódon lévő házára adómentességet ad. Pergamenoklevél, zsinóron függő viaszpecséttel. Kassa, 1620. V. 14.

Gábor Bethlen, Prince of Transylvania. Document in Latin, autograph signed.

360 000,-

100. WESSELÉNYI FERENC (1605?-1667) NÁDOR SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE UNG VÁRMEGYÉHEZ CÍMEZVE.

Utasítást ad, hogy a „Felföldön lévő vármegyékben” lévő hadi ellátásra szolgáló gabonát minél hamarabb szállítsák biztonságos – itt külön nem említett – meghatározott helyekre.

1 beírt oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Pozsony, 1661. V. 24.

Ferenc Wesselényi, Palatine of Hungary. Document in Hungarian, autograph signed.

80 000,-

101. (HABSBURG) I. LIPÓT (1641-1705) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE.

Gerbavacz Gergelynek nemességet adományoz.

Pergamenoklevél. Kelt: Vienna Austriae, 1677. V. 11. A hajtogatás mentén egy helyen apró hiánnyal. Díszes, aranyozott keretben.

Leopold I, King of Hungary. Ennobling of the family Gerbavacz in Latin. Autograph signed.

250 000,-

Orvostörténet

102. DOMBY SÁMUEL, G(ÁLFALVAI):

Orvosi Tanítás a' gyermekek' nyavalyáiknak meg-esmerésekről, és Orvoslásokról. Mellyet Svéciai nyelven irt Rosensteini Rosén Miklós... Most pedig magyar nyelvre fordított az 1781-dik esztendőbeli Göttingai negyedik német ki-adás szerint --.

Pesten, 1794. Fűskúti Landerer Mihály ny. (24) + 732 + (14)p. Az utolsó levél másolattal pótolva.

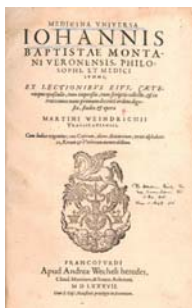
A svéd orvos munkáját az első modern gyermekgyógyászati kézikönyvként emlegetik. Először 1764-ben jelent meg. Népszerűségét jelzi, hogy a világ számos nyelvére lefordították (japán és dán kiadása is van). Magyarul ekkor látott napvilágot először (1812-ben Pozsonyban újra kiadták). A fordító Borsod vármegye főorvosa volt.

Modern, bordázott gerincű félbőr-kötésben. A levelek enyhén foltosak.

Modern half leather. Last leaf replaced by copy. Leaves slightly stained.

Győry: 141. old.; Borda: 6072.

60 000,-

103. MONTANUS, (JOHANNES BAPTISTA):

Medicina universa ---. Ex lectionibus eius, caeterisque opusulis, tum impressis, tum scriptis collecta, et in tres tomos nunc primum decenti ordine digesta, studio et opera Martini Weindrichii Vratislavenensis.

Francofurdi, 1587. Apud Andreae Wecheli heredes. (16) + 258 + (12) + 267-620 + (9) + 630-975 + (53)p. A címlapon és az utolsó levélen díszes fametszetű nyomdászjelvénnel. Egy levél (635-636p.) üres.

Hozzákötvé:

Consultationes medicae -- Veronensis. Olim quidem Joannis Cratonis Vratislavenensis Medici Caesarei opera atque studio correctae, ampliataeque...

(Basel), 1583. ny.n. (20)p. + 1120h. + (32)p. Az utolsó levél üres.

Giovanni Battista Monte neves itáliai humanista, orvos volt, a második Galenoszként is emlegették. Saját művei mellett klasszikus szerzők, mint Galenosz, Avicenna, Rhazes (Al-Razi) szövegeit is kiadta. Az első darab összegyűjtött munkáinak első kiadása, a második a német nemzeti bibliográfiában nem szerepel, csupán egy ugyanebben az évben, appendixszel bővített kiadását ismerik.

Enyhén foltos, kissé kopottas, fatáblára vont, vaknyomásos, bordázott gerincű disznóbőr-kötésben. Néhány levele enyhén foltos. A két megkötő szalag egyike ép.

Slightly worn blindstamped contemporary leather. Some leaves slightly stained.

VD16 M 6258., 0

200 000,-

104. SCHOLZ, LAURENTIUS A ROSENAU:

Consiliorum medicinalium, conscriptorum a Praestantiss. atque Exercitatis. nostrorum temporum Medicis, Liber singularis... Nunc primum studio & opera, -- Francofurti ad Moenum, 1598. Apud Andreae Wecheli haeredes. (68)p. + + 1164h. + (18)p. A címlapon és az utolsó levélen díszes fametszetű nyomdászjelvénnel.

Hozzákötvé:

Epistolarum Philosophicarum: Medicinalium, ac Chymicarum a Summis nostrae Aetatis Philosophis ac Medicis Exaratarum... Nunc primum labore, ac industria -- Francofurti ad Moenum, 1598. Apud Andreae Wecheli haeredes. (12)p. + 535 + (1)h. + (15)p. A címlapon és az utolsó levélen díszes fametszetű nyomdászjelvénnel.

Hozzákötvé:

Solenander, Reiner:

Consiliorum Medicinalium -- Sectiones quinque...

Francofurti, 1596. Apud Andreae Wecheli heredes. (20) + 517 + (27)p. A címlapon és az utolsó levélen díszes fametszetű nyomdászjelvénnel.

Lorenz Scholz von Rosenau sziléziai orvos főként klasszikus és kortárs orvosi munkák kiadásában jeleskedett. A kolligátum első darabja Johann Crato von Krafftheim két művét tartalmazza. A Breslau-i születésű humanista orvos, Luther és Melanchton barátja (előbbinek hat éven át lakótársa is) volt. Bécsben három császárt, I. Ferdinándot, II. Miksát és Rudolfot is udvari orvosként szolgált. A harmadik darab szerzője, Solenander (eredeti nevén Gathmann) Lucca fürdőorvosaként, majd V. (Gazdag) Vilmos herceg udvarában működött, ahol Gerhard Mercator is a páciense volt. Itt szereplő műve orvosi tapasztalatainak összefoglalása. Ugyanebben az évben kétszer is megjelent, ugyanitt (az elsőség kérdése nem dönthető el egyértelműen).

Enyhén foltos, kissé kopottas, fatáblára vont, vaknyomásos, bordázott gerincű disznóbőr-kötésben. Az első kötéstábla sérült. Néhány levele enyhén foltos.

Three first editions. Slightly worn blindstamped contemporary leather. Front cover damaged. Some leaves slightly stained.

VD16 S 3825., S 3826., S 6945.

200 000,-

105. (VERSEGHY FERENC):

Patikai Lukátsnak egy meg-lelt, próbáltt és okos szántó-vető embernek oktatásai a lovaknak, szarvas-marháknak juhoknak és sertéseknek betegségeiről, 's azoknak gyógyításáról. A 'Szükségben segítő Könyv' Olvasóinak.

Pesten és Budán, 1792. Weingand J. M. (özv. Landerer Katalin ny.) (6) + 197 + (1)p. A szerző Weingand könyvkereskedő kérésére fordította le a német Hilfreich állatorvoslásról szóló művét. Két címlapvariánssal jelent meg.

Javított, korabeli papírkötésben.

Restored contemporary hardpaper.

60 000,-

Ősnyomtatványok

106. BIBLIA

in Venetorum civitate, 1497. arte Hieronymi de Paganinis Brixiensis. (514) lev. Két levél (A2;9) másolattal pótolva, egy üres (F8) hiányzik.

A korai, kisméretű biblia először 1492-ben látott napvilágot, ugyanennek a műhelynek az első nyomtatványaként, szintén a ferences Petrus Angelus de Monte Ulmi kiadásában. Ugyancsak ott kerültek ki első ízben a sajtó alól a Gabriel Brunus velencei franciskánus által 1490-ben összeállított táblák, azaz tulajdonképpen ábécérendbe szedett tárgymutató, amellyel e kötet is kezdődik. Kedveltségüket mutatja, hogy ebben az időszakban több kiadó is felhasználta őket.

Javított, aranyozott gerincű, XVIII. századi bőrkötésben. Több lap enyhén foltos. Erősen körülvágva. A címlap valamint az utolsó két levél részben pótolva. Néhány levélen apróbb, több helyen kézírással pótolta szövegghiánnyal.

18th century leather. Spine richly gilt, restored. Two leaves replaced by copies, one (blank) leaf missing. Title page and the last two leaves partly replaced. Some leaves with minor loss of text, some replaced by manuscript.

GW 4278.; ISTC ib00601000.; CIH 658.

800 000,-

107. (CORVINUS, LAURENTIUS):

Cosmographia dans manuductionem in tabulas Ptholomei...

(Basel, 1496k. Nicolaus Kessler.) (112)p. Az utolsó levél üres.

A sziléziai születésű humanista egyik első nyomtatásban megjelent munkája. A krakkói egyetem professzoraként részben diákjai, részben a tudóstársak számára kívánt egy kézikönyvet összeállítani a ptolemaioszi geográfia megértéséhez és használatához. Műve Dionysius Periegetes ókori leírásán alapul, kiegészítve egy – a kor alapvető kozmográfiai ismereteit tartalmazó – bevezető résszel. Emellett a kötet tartalmazza a szerző három alkalmi versét is, amelyekben Lengyelországról és Krakkóról, Sziléziáról, illetve szülővárosáról, Neumarktról emlékezik meg. Corvinus személye tudományos munkássága mellett azért is jelentős, mert tanítványai között volt Kopernikusz is, akinek később egyik

művét segített is kiadni. Több forrás szerint is nagy szerepe volt abban, hogy korábbi diákja ilyen korszakalkotó pályát futott be. A mű kiadása Corvinus korábbi tanítványa, Heinrich Bebel nevéhez fűződik. Korabeli kódexlapba kötve. A levelek nagy része enyhén foltos, három levél alsó része javítva.

Cosmography by Laurentius Corvinus, Silesian scholar, professor of Copernicus at the University of Cracow. Contemporary codex leaf. Restored. The leaves slightly stained, three restored.

GW 7799.; ISTC ic00941000.; CIH 1115.

1 500 000,-

108. (KEMPIS, THOMAS):

De imitatione Christi

Augsburg, 1488. Erhard Ratdolt. (48) lev.

A legnépszerűbb kegyességi munka korai kiadása. Thomas Kempis németalföldi ágostonos szerzetes közérthetően megírt, népszerű munkája a korszak újfajta lelki igényére válaszolt, a devotio moderna nevű mozgalom alapművévé vált. Az irányzat az egyház belső, lelki és erkölcsi megújulását tűzte ki célul, a formaságok és a skolasztikus spekulációk helyett a személyesen megélt érzelmeken alapuló hitet helyezte előtérbe. Ehhez mindennapi gyakorlati útmutatót is adott, fontosnak tartotta a rendszeres imáságos életet, a kötelességek teljesítését, a szegénységet, az erények mindennapos gyakorlását, megbecsülte a kétkezi munkát.

A mű mai napig tartó hatását mutatja több mint 3000 kiadása, 95 fordításban. Szerzősége körül korábban vita folyt, Szent Bernát, Bonaventura, Ágoston mellett – miként e kiadásban – Johannes Gerson francia skolasztikusnak is tulajdonították, akinek *De meditatione cordis* című munkáját is tartalmazza a kiadvány. Későbbi félpergamen-kötésben. Az utolsó két levélen kismértékű, pótoltt szöveghiánnyal.

Later half vellum. Restored. Last two leaves partly replaced.

GW M46726.; ISTC ii00016000.; CIH 3315.

650 000,-

109. KETHAM, JOHANNES DE:

Fasciculus medicinae...

Velence, 1500. II. Johannes és Gregorius de Gregoriis. (64)p. Az utolsó nyolc levél másolattal pótolva.

Az első nyomtatásban megjelent, illusztrált orvosi munka ősnyomtatványkiadása. Szerzőjének a német orvost, Johannes Kellner von Kirchheimet tartják, aki a bécsi egyetemen tanított. Magyar szempontból érdekes, hogy Budán halt meg, 1470 körül. A mű tulajdonképpen hat önálló orvosi értekezés, amelyeket Ketham gyűjtött kötetbe. Ezek a középkor folyamán igen népszerűek voltak, kézirat formában terjedve. A témák a középkori európai orvosi ismeretek és technikák széles körét ölelik fel, köztük a vizeletvizsgálatot, asztrológiát, köpölyözést, a sebek ellátását, a pestist, a boncolást és a nőgyógyászatot. A gyönyörű, egészoldalas illusztrációk készítője ismeretlen. A címlap két oldalán tudósok alakjai láthatók. A további metszetenek egy boncolás jelenete, egy betegágyában fekvő férfi, egy terhes nő alakja, a kiválasztó szervrendszer, valamint az érrendszer egy alakon (ez utóbbi az érvágások elvégzéséhez volt nélkülözhetetlen), különböző sérülések és betegségek ábrázolása, valamint az ún. Zodiákus-ember, testén a csillagegyek jelképeivel. A képek rendkívül nagy hatással voltak az utókorra. Elég talán megemlíteni, hogy a feljegyzések szerint Leonardo da Vinci is rendelkezett a mű egy példányával, és a kutatók szerint felhasználta azt anatómiai tanulmányaihoz is. Emellett megállapították, hogy a boncolás jelenetét Hogarth is mintául vette egyik sorozatához. A mű nyomtatásban először 1491-ben jelent meg, majd a következő negyedszázadban még számos kiadást ért meg. A hiányok ellenére is becses művelődéstörténeti ritkaság.

Restaurált darab, kódexlapba kötve. A címlap mintegy fele pótolva, több levélen apró (pótoltt) hiányokkal. Négy levél felső részén (szöveget nem érintő) barna fólttal. A lapok szélein jegyzetekkel, néhány illusztráción megjegyzésekkel és rajzokkal (köztük egy kakast formázó férfi nemi szervvel).

The first illustrated medical work to appear in print; notable illustrations include: an urine chart, a diagram of the veins for phlebotomy, a pregnant woman, Wound Man, Disease Man and Zodiac Man. The outstanding illustrations exerted an important influence on Leonardo da Vinci's medical studies. In restored codex leaf. Half of the title page replaced by copy. Massive brown stain on upper part of 4 leaves without reaching the text. With some marginal annotations and drawings. Last 8 leaves replaced by copies.

GW M14181.; ISTC ik00016000.; CIH 2010.

2 000 000,-

110. A' RÉGI INDUSOK BÓLTSELKEDÉSEK AZ AZ: PÉLDÁKKAL JÓ ERKÖLTSÖKRE TANÍTÓ KÖNYVETSKE MELLYET MAGÁNYOS ÉS KOROS NAPJAIBAN MAGYAR NYELVRE FORDÍTOT BÁJI PATAY SÁMUEL
Egerben, 1781. Püspöki Oskola betőivel. 1t.+(14)+409p. A rézmetszetű címkép Tischler Antal munkája. A címlapon, valamint egy további levélen rézmetszetű vignettával.

A híres szanszkrit állattese-gyűjtemény, a Pancsatantra első magyar nyelvű kiadása (Rozsnyai Dávid erdélyi diplomata korábban törökből lefordította, de ez kéziratban maradt). Nagyon szép nyomtatvány, a szöveget díszes, barokk keret övezi. Díszesen aranyozott, enyhén sérült gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine richly gilt, slightly damaged.

60 000,-

Petőfi Sándor és kora

111. PETŐFI SÁNDOR:

-- összes költeményei egy kötetben.

Pest, 1847. Emich Gusztáv (Beimel ny.) 1t.+(6)+537+(7)p. A költőt ábrázoló acélmetszetű címképet Barabás Miklós rajza alapján Tyroler készítette.

A költő műveinek első gyűjteményes kiadása. A Vörösmartynak ajánlott kötet 1847. március 15-én jelent meg 3000 példányban, amely néhány hónap alatt elfogyott. Petőfi 500 pengőt kapott érte, de a nagy sikert látva a kiadó 1500 pengőért megvette a kiadás mindenkori jogát. A költő előszót is írt a kötethez, amelyben válaszolt az őt ért kritikákra. Ez – feltehetően a jóindulatú cenzor tanácsára – nem került bele a kötetbe, helyette a „Szabadság, szerelem...” közismert hat sora olvasható mottóként

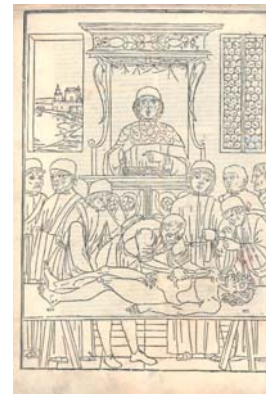
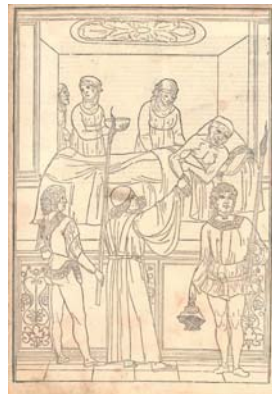
a mű elején.

Restaurált, aranyozott gerincű, korabeli félvászon-kötésben. Néhány levele enyhén foltos.

Restored contemporary half cloth. Spine gilt. Some leaves stained.

Szűry: 3622.

80 000,-

109. tétel

112. PETŐFI SÁNDOR:

A helység kalapácsa.

Budán, 1844. Magyar Kir. Egyetem betűivel. 68+ (4)p. Első kiadás.

A szerző első nyomtatásban megjelent önálló műve. Komikus eposz, amely a romantika kedvelt műfaját (egyesek szerint Vörösmarty „Zalán futása” című munkáját) parodizálja.

A mű keletkezése:

A költő 1844 augusztusában-szeptember elején írta meg, szeptember 14-én már a budai cenzor előtt volt a kézirat. Megszületésében feltehetően közrejátszott a Kisfaludy Társaság 1844 elején kiírt pályázata: „Adassék elő, milyennek kellene a korszerű eposznak lennie?”. Zilahy Károly (a költő életrajzírója) szerint Vahot Imre

bíztatására kezdett hozzá megírásához Petőfi, de a kész mű nem nyerte el annak tetszését, így a kiadás jogát Geibel Károlynak adta el a költő.

A kiadás:

A cenzori vizsgálaton átesett kéziratot Geibel azonnal nyomdába adta, hogy a november elején tartott vásáron már árulni tudja. Október 25-e körül el is hagyta a sajtót, a Pesti Divatlap október 27-i száma már hírt is ad megjelenéséről. A példányszámról nem maradt fenn feljegyzés, a füzet ára 36 pengő krajcár volt.

A mű fogadtatása:

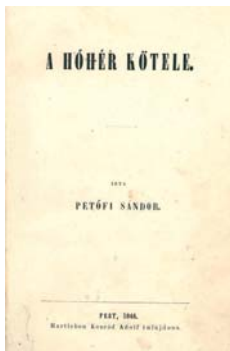
A kritikusok nagy része értetlenül és ellenségesen reagált a költeményre. Ennél is fontosabb azonban, hogy az olvasók körében sem talált túl lelkes fogadtatásra. Ezt mutatja az is, hogy a terjesztőknél még évek múlva is voltak belőle darabok, maga Geibel pedig az 1847-ben megjelent Petőfi összes költeményei (lásd előző tételünket) „pótléka”-ként kínálta a vásárlóknak.

Korabeli, aranyozott papírkötésben. Az első négy levélen szúrágás apró nyomával. A levelek enyhén foltosak.

Contemporary paper. Leaves slightly stained.

Szűry: 3609.

600 000,-

113. PETŐFI SÁNDOR:

A hóhér kötele

Pest, 1846. Hartleben Konrad Adolf. 155p. Első kiadás.

A mű a szerző egyetlen – az ítések szerint nem túl sikerült – regénye. Petőfi 1846 tavaszán Szalkszentmártonban írta a művet, ahol szülei fogadót és mézarszéket béreltek. Ezt az időszakot nevezi az irodalomtörténet-írás a költő válság-korszakának.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

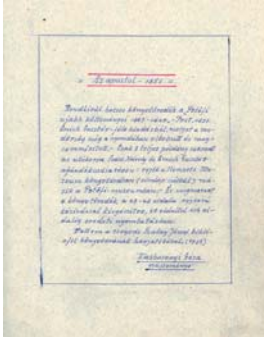
Szűry: 3610.

300 000,-

40. tétel

Katona István: Historia critica regum Hungariae...

114. PETŐFI SÁNDOR ÚJABB KÖLTEMÉNYEI A HATÓSÁGOK ÁLTAL ELKOBZOTT ÉS BEZÚZOTT KIADÁSÁNAK TÖREDÉKE.

(Pest, 1851. Emich Gusztáv.) 49-134p.

A kiadó és a kiadás:

1845 ősztől – a Szerelem gyöngyei kötet megjelenésétől – Emich Gusztáv lett Petőfi munkáinak kizárólagos kiadója. 1847-ben megegyeztek az Összes költemények örökös kiadói jogáról. Az év márciusában látott napvilágot az első gyűjteményes kiadás, amelyet a következő évben egy kisebb formátumú, kétkötetes változat követett. Még 1847 nyarán kötöttek szerződést a folytatásról, egy mintegy 35 ívre tervezett kötetről. Bár a szabadságharc bukása és a költő halála merőben új helyzetet teremtett, Emich nem mondott le a vállalkozásról,

1850 nyarán átvette a kéziratokat Szendrey Júliától. Ezek az 1847 és 1849 között írt kisebb verseket, valamint a nagyobb elbeszélő költeményeket (Az apostol, Bolond Istók, Lehel vezér, Szécsi Mária) tartalmazták. Az adott politikai helyzetben természetesen a forradalmi versek bekerüléséről szó sem lehetett, de a többenél is működött a cenzúra. Lévy József így ír erről Arany Jánosnak: „Nem lesz ez készen még ebben az évben sem. Szörnyen megerélve látandó világot. Némely dalból több strófa, némelyből több sor hagyatott ki. S hogy mit kell kihagyni, mit nem, azt elítélte és végrehajtotta Kecskeméthy Csapó Dániel, a nyomda correctora.” Utólag illuzórikusnak tűnik a kiadó elképzelése, hogy a politikai megtorlás idején a hatóságok bármilyen Petőfi-kötet megjelenéséhez hozzájárulnak, de Emich októberben már az előfizetést is meghirdette Petőfi újabb költeményeire. Az Összes költeményekhez hasonló formátumban, tehát egykötetes nagynyolcadrét, valamint kétkötetes tizenhatadrét változatot tervezett. Ez üzleti szempontból is előnyös volt, emellett a már cenzúrázott mű folytatásának tűnhetett. A kiadás híre óriási sajtóvisszhangot váltott ki, a közvélemény is felfokozott várakozással tekintett a megjelenő mű felé. Talán ennek is köszönhetően, amikor a nyomdai munkák már majdnem befejeződtek, a hatóságok megszállták a nyomdát, lefoglalták a bekötetlen íveket, majd később bezúzták azokat. Néhány példányt sikerült megmenteni, ezeket utólag kötötték be. Így maradt fenn mindkét formátumból 2-2 darab: 1-1 a Petőfi Irodalmi Múzeumban, illetve az Országos Széchényi Könyvtárban (ezek közül csupán az egyiknek van meg a címlapja). Ezekon kívül még egyről tudtak, egy kétkötetes változat Arany János birtokában volt, de ennek nyoma veszett. Jeszenszky Damó író visszaemlékezései szerint az egyetlen teljes darabot maga Emich mentette és őrizte meg, egyet pedig egy nyomdász csempészett ki az inge alatt. Emichnek végül 1858-ig kellett várnia arra, hogy az Újabb költemények megjelenhessen és eljuthasson az olvasókhöz (lásd következő tételünket).

A kötet:

A fent leírtakból kitűnik, hogy a nyolcadrét változathoz származó darabunk páratlan irodalom- sőt, művelődéstörténeti jelentőségű, igazi bibliofil könyvritkaság, mindemellett azonban a legritkább Petőfi-első kiadásnak is tekinthető, hiszen Az apostol első nyomtatott megjelenése. A hatívnyi töredék a 18 fejezetből álló mű mintegy 90%-át tartalmazza, mely elé egy korábbi tulajdonosa lemásolta az első másfél fejezetet. A vers erős politikai üzenete miatt még a költő baráti körében sem aratott osztatlan tetszést, a kötetben való szerepeltetése – még megcsonkítva is – bizony számíthatott a cenzor figyelmére. Ennek fényében nem meglepő, hogy a teljes szöveg először csak jóval a kiegészítés után, az 1874-es díszkiadásban látott napvilágot. Proveniencia:

A kötet becsét még fokozza, hogy a XX. század két kiemelkedő gyűjtője, Szalay József szegedi rendőrkapitány és Vasberényi Géza, a Petőfi-relikviák kutatója és gyűjtője is tulajdonosának mondhatta magát. Ez az utóbbinak az első levélen olvasható soraiból derül ki, amelyet érdekessége miatt teljes terjedelmében közlünk: „Az apostol – 1851

Rendkívül becses könyvtöredék a »Petőfi újabb költeményei 1847-1849« – Pest, 1851. Emich Gusztáv-féle kiadásból, melyet a rendőrség még a nyomdában elkobzott és megsemmisített. – Csak 2 teljes példány maradt az utókorra Szász Károly és Emich Gusztáv ajándékozása révén: egyik a Nemzeti Múzeum könyvtárában (címlap nélküli) másik a Petőfi-múzeumban. – És megmaradt e könyvtöredék, a 43-48 oldala egykorú kézírással kiegészítve, 49 oldaltól 134 oldalig eredeti nyomtatásban.

Vettem a szegedi Szalay József könyvtárának hagyatékából. (1939) Vasberényi Géza gyűjteménye”

XX. századi félvásznon-kötésben.

20th century half cloth.

800 000,-

115. PETŐFI SÁNDOR:

-- újabb költeményei. 1847-1849. I-II. kötet.

Pest, 1858. Emich. (4)+284+IV+(1)p.; (4)+288+IV+(1)p.

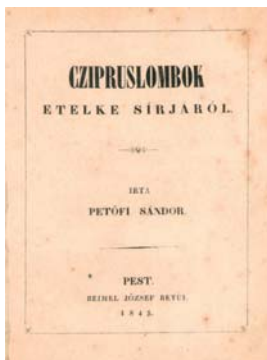
A költő halála után megjelent első kiadás (lásd előző tételünket).

Díszesen aranyozott, kiadói vászonkötésben. Aranymetszéssel díszítve. A második kötetben kis tintafolttal, ettől eltekintve szép példány.

Richly gilt original cloth. Inner edges gilt.

Szűry: 3632.

80 000,-

116. PETŐFI SÁNDOR:

Czipruslombok Etelke sirjáról

Pest, 1845. Beimel József ny. 63+(1)p.

A szerző talán legritkább műve. Petőfi 1844-ben érkezett a fővárosba, ahol Vahot Imre jóvoltából a Pesti Divatlapnál segédszerkesztő lett. Még abban az évben ismerkedett meg Csapó Etelkével, Vahot unokahúgával. A tizenöt esztendő lány elbűvölte a költőt, aki rögtön házassági reményeket is táplált. A lány azonban 1845 elején váratlan betegségben elhunyt. Emlékére írta a következő hetekben Petőfi a versciklust, a költemények zöme néhány napon belül elkészült. A kötet 1845. március 20-án jelent meg. A költő számára a csupán két héttel korábban megjelent János vitéz hozta meg az országos hírnevet. A két mű körülbelül ugyanilyen időkülönbséggel került nyomdába,

így akkor még nem sejtették az elbeszélő munka későbbi sikerét. Amíg azonban a népszerűnek ígérkező népies költeményt viszonylag nagy példányszámban adták ki, addig a sokkal személyesebb tárgyú versek nyilvánvalóan alacsonyabb példányszámban láthattak napvilágot. Ez magyarázhatja, hogy egyike a legritkább magyar irodalmi első kiadásoknak.

Korabeli vászonkötésben. Az első kötéstáblán kis folttal.

Contemporary cloth. Front cover slightly stained.

Szűry: 3606.

1 500 000,-

117. TÁNCSICS MIHÁLY(Y):

Hunniá' függetlensége. Második javított kiadás.

Budán, 1848. Magyar Egyetemi Nyomda. XXVI+205+(1)p.

A mű először egy évvel korábban jelent meg, Jénában.

A kötet érdekessége, hogy korábbi tulajdonosa Reményi Károly, Reményi Ede hegedűművész testvére volt. Ő az első borítóra 1884-ben feljegyezte, hogy a kötetet 1859-ben magától Táncsicstól vette, akit a joghallgatók rendszeresen látogattak és segítettek. A kötetet is e célból vásárolta meg magától a szerzőtől, aki azt állította, hogy Petőfi két eredeti aláírása található a borító belső oldalán. Erről Szilágyi Márton,

az MTA doktora a következő szakvéleményt bocsátotta rendelkezésünkre:

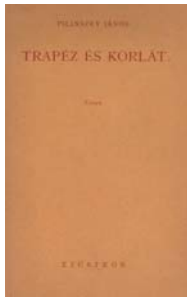
"A Táncsics Mihály Hunniá' függetlensége című, 1848-as kiadványának előzéklap versóján olvasható két Petőfi Sándor-névalírás eredetisége önmagában ugyan nem ítélhető meg (mind az aláírások eredetisége, mind idegen kezűsége mellett hozhatók fel érvek), de a kötet egésze a Petőfi-kultusz 19. század közepi történetének figyelemre méltó dokumentuma. A kötet provenienciája ugyanis viszonylag jól követhető: a kötet tulajdonosa, Reményi Károly ügyvéd, akinek mind a pecsétje olvasható a könyvön, mind pedig pár soros feljegyzése az előzéklap rectóján, azonosítható személy, aki valóban kapcsolatba kerülhetett Táncsics Mihállyal, s akinek irodalmi munkássága bizonyítja, hogy literátus érdeklődéssel rendelkezett. Az, hogy ő 1859-ben Táncsicstól egy olyan kötetet vásárolt, amelynek bejegyzését Petőfinek tulajdonították, azt mutatja, hogy Petőfi nevéhez igen korán hozzákapcsolt relikviáról, azaz a Petőfi-kultusz korai időszakának jelentős darabjáról beszélhetünk; az 1884-re datált feljegyzés ilyenformán egy régi

személyes emlék lejegyzésének tekinthető. Az persze nem dönthető el egyértelműen, hogy Táncsics és Petőfi között milyen közvetett vagy közvetlen kapcsolat eredményezte volna a személyes névalírást - erről csak feltételezéseink lehetnek".

Sérült gerincű, korabeli papírborítóban. Felül tintafolttal.

Contemporary paper. Spine damaged. Leaves stained.

300 000,-

118. PILINSZKY JÁNOS:

Trapéz és korlát. Versek.

(Bp., 1946.) Ezüstkor (Stephaneum ny.) 39p. Első kiadás. Az előzéklapon Vészi Endre írónak szóló ajánlással.

A költő páratlanul ritka, első verseskötete. A háború utáni mostoha körülmények közepette nagynénje és volt piarista iskolatársai anyagi segítségével jelenhetett meg, mindössze 200 példányban.

Javított, kiadói papírborítóban.

Inscribed copy. Restored original paper.

80 000,-

Ponyvakiadások

119. ÉNEKEK.

(Budán, 1858. Bagó Márton ny.) 8p. A címlapon fametszetű képpel.

Ismeretlen kiadás.

Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

10 000,-

120. (FELVINCZI GYÖRGY):

A' pokolban kínlódó dús-gazdag históriája. Melly a' régi Töredékekből öszve szedetett, és a' kegyes Olvasóknak kedvekért újjolag ki-adatott.

(Budán?), 1832k. ny.n. (16)p. A címlap másolattal pótolva.

Könyvészetileg ismeretlen ponyvakiadás. Pogány az egyik legnépszerűbb ponyvaként említi, amely a XVII. századtól a XX. század elejéig számos kiadást ért meg. Darabunk az általunk fellelhető kiadások egyikével sem egyezik, azonban szövegének antikva típusa azonos egy Budán 1832-ben nyomtatottéval (a címlap másolata erről készült). Így feltételezhető, hogy szintén ott, abban az időszakban látta meg a napvilágot.

Fűzve.

Unbound. Title page replaced by copy.

20 000,-

121. HÁROM ISTENES ÉNEKEK.

Budán, 1836. Gyurián és Bagó ny. (8)p. A címlapon fametszetű képpel.

A bibliográfia egy tíz évvel későbbi, ugyanebben a nyomdában napvilágot látott kiadását ismeri.

Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored. Unbound.

15 000,-

122. HÁROM ÚJJ ISTENES ÉNEKEK...

H.n, 1838. ny.n. (8)p. A címlapon fametszetű dísszel.

A bibliográfia egyetlen hasonló című, de eltérő tartalmú kiadást ismer.

Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored. Unbound.

15 000,-

123. HIT, REMÉNYSÉG, ÉS SZERETETNEK INDULATI

(Budán, 1832. Landerer Anna ny.) (4)p.

A bibliográfia két váci (1792, 1854) és egy budai (1846) kiadását ismeri.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

10 000,-

124. NÉGY IGEN SZÉP ÉS ÁJTATOS IMÁDSÁGOK, A' HALDOKLÓ EMBERNEK UTOLSÓ ÓRÁIBAN ÉS AZ ÖRÖK IDVESSÉGRE FELETTE HASZNOS.

Budán, 1847. Gyurián és Bagó ny. (8)p. A címlapon fametszetű képpel.

A szakirodalom ezt a kiadást nem ismeri, ugyanebben a nyomdában 1834-ben és 1836-ban is megjelent. Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored. Unbound.

15 000,-

125. A' SZENVEDŐ JÉZUS' SZEMLÉLÉSÉRŐL, A' BŰNÖST MEGTÉRÉSRE INTŐ ÉNEK

H.n. (Szeged?), 1827. ny.n. (8)p. A címlapon fametszetű képpel.

A bibliográfia egyetlen, a következő évben Szegeden nyomtatott kiadását ismeri.

Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored. Unbound.

15 000,-

126. UJ TÖRTÉNET, HALLHATLAN CSUDA, MELY 1861-BEN MANTUA VÁROSÁBAN OLASZORSZÁGBAN EGY ISTENFÉLŐ JÁMBOR ASSZONYNYAL TÖRTÉNT

Pápán, 1863. nyomtatott a főiskola betűivel. 8p. A címlapon fametszetű képpel.

A bibliográfiákban nem találtuk nyomát.

Restaurált darab. A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored. Unbound.

10 000,-

127. RADNÓTI MIKLÓS:

Lábadozó szél

Szeged, 1933. Szegedi Fiatalok Műv. Koll. 64+ (2)p. Első kiadás. (Szegedi Fiatalok Műv. Koll. VI. kiadvány.)

Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Gedeon Jolánnak baráti kézszerítással Radnóti Miklós Szeged, 1933. III. 14.” A dedikáció címzettje irodalomtörténész, abban az időben a szerzőhöz hasonlóan a szegedi egyetem hallgatója volt.

Dóczi György által tervezett, rajzos, kiadói papírborítóban. A gerincen kis javítással.

Inscribed by the poet. Illustrated original paper. Spine restored.

150 000,-

Régi Magyar Könyvtár

128. A MI URUNK JESUS CHRISTUSNAK UJ TESTAMENTOMA MAGYAR NYELVRE FORDÍTATTOTT KÁROLI GÁSPÁR ÁLTAL ÉS MOSTAN UJONNAN E KISDED FORMÁBAN KIBOTSZATATOTT

Amstelodámban, 1687. M. Tótfalusi Kis Miklós által. 640p. A metszett címlap másolattal pótolva.

Misztótfalusi Újtestamentum kiadásának minden bizonnyal hollandiai, „aranyas” kötésben lévő példánya.

Misztótfalusinak hollandiai tartózkodása alatt – a bibliakiadás ügyének változatos fordulatai ellenére – mindvégig legfőbb célja a Biblia kinyomtatása és erdélyi hittársaihoz való eljuttatása volt. Ennek megvalósítása érdekében tanulta ki a betűmetszést és a nyomdászmesterséget. Ezért miután kinyomtatta a Bibliát 3500, a

kétféle formátumú Zsoltárokat és az Újszövetséget pedig 4200-4200 példányban – a korabeli gyakorlattól eltérően – a legtöbbet kiadói kötéssel látta el. Egy részükre csupán egyszerűbb bőr- és pergamenkötést készítetett, számos darab pedig aranyozott karmazsin, azaz sötétvörös és barna vagy sötétbarna maroquin bőrkötést kapott. Ez utóbbiról kapták az „Aranyas Biblia” nevet.

E munka még a hollandiai körülmények között is hatalmasnak számított, – mint Misztótfalusi írja – volt, hogy egyszerre négy könyvkötő is dolgozott neki, minden legényével és inasával, úgyhogy minden héten legalább száz forintot fizetett nekik. Nevüket egy 1694-es amszterdami okirat örökítette meg.

A kötésekről Rozsondai Marianne írt részletesen. Megállapítja, hogy stílusuk egységes, díszítésük alapvetően virágmotívumok variációiból és stilizált mintákból áll. Az együttesen felbukkanó bélyegzők alapján négy mestert különített el, ezek közül kettőt elemez részletesen. Az elsőnek nevezett műhelyhez főképp a Bibliák, a másodikhoz pedig az Újtestamentum kötései kapcsolhatók. A példányunkon található nyolc bélyegző közül hét, valamint a két görgető egyezőnek látszik a Rozsondai által összeállított bélyegzőtáblázaton találhatókkal. Egyetlen kivétellel a második mesterhez köthetőek, azaz egyezéseket mutatnak a többi Újszövetség példány bélyegzőkészletével.

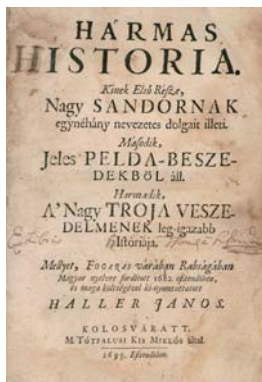
Minden köz- és magángyűjtemény féltve őrzött kincsei közé tartoznak az elkészítésükhöz nagy szaktudást és időt igénylő, drága, jellegzetes stílusú holland barokk kötések. Az egyébként is ritka Újtestamentumot egy ilyen iparművészeti remekmű igazán különleges darabbá emeli.

Restaurált, aranyozott, kiadói bőrkötésben.

Restored original leather. Title page replaced by copy.

RMK I 1359.; Erdős 9.

200 000,-

129. HALLER JÁNOS:

Hármas Istória. Kinek Első Rése, Nagy Sandornak egynehány nevezetes dolgait illeti. Második, Jeles pelda-beszedekekből áll. Harmadik, A' Nagy Troja veszedelmének leg-igazabb Istóriája. Mellyet, Fogaras várában Rabságában Magyar nyelvre fordított 1682. esztendőben, és maga költségével ki-nyomtattattott --. Kolosvárt, 1695. M. Tótfalusi Kis Miklós. (20) + 97 [recte 96] + (4) + 415 [recte 391] + (15) + 319 + (3)p. A két, Bécsben készült rézmetszet (díszcím-lap + címerkép) másolattal pótolva. Első kiadás.

Az egyik legbecsesebb, ugyanakkor talán legritkább Misztótfalusi-nyomtatvány, a magyar irodalomtörténet fontos darabja.

A szerző és műve:

Haller János fejedelmi tanácsos, tordai főispán volt. 1678 és 1682 között a fejedelem elleni Béli Pál-féle szervezkedésében való részvétele miatt Fogaras-

ban raboskodott. Itt fordította le egy XV-XVI. század fordulóján keletkezett latin nyelvű csonka kolligátum alapján a három legnépszerűbb középkori világi olvasmányt: Pseudo-Kalliszthenész III. századi Nagy Sándor történetét, a Gesta Romanorumot és Guido de Columna XIII. századi Trója-históriáját. Legjelentősebb közülük a római császárokkal vagy a római történelem eseményeivel összefüggésbe hozott tanulságos példázatokot tartalmazó, az európai irodalomra a XX. századig ható Gesta Romanorum, amelyet igen szép, a korban szokatlanul tiszta, latin kifejezésektől mentes magyarsággal ültetett át. A szöveg bizonyos részei már majd kétszáz éve ismertek voltak hazánkban, azonban ez az első teljesnek mondható magyar nyelvű kiadása. A munka a következő évszázadokban is igen népszerű volt, többször megjelent, részletei ponyvakiadásokban is napvilágot láttak. Jelentős hatást gyakorolt az újabb kori magyar irodalom élvonalára: Arany János gyermekkori olvasmánya volt, Mikszáth Kálmán is merített belőle.

A kiadvány és a nyomda:

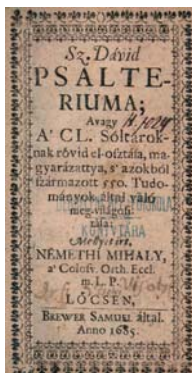
Misztótfalusi hazaérkezése után nagy lendülettel látott hozzá a társadalmi élet számára hasznos és nemzete műveltségét emelő könyvek megjelentetéséhez. Ebbe a sorba jól illeszkedett a tanulságos és főként magyar nyelvű olvasmány, amint a verses előszóban meg is említi. A kötetet a mester legszebb alkotásai között tartják számon. A módos megrendelő jobb minőségű papír felhasználására és nyugodtabb munkavégzésre adott lehetőséget számára. Gondos szedésének és tiszta nyomásának köszönhetően tökéletesen érvényesülnek benne a nyomdász tipográfiai elvei.

A kiadvány páratlan ritkaságát mutatja, hogy Szabó Károly – tőle szokatlan módon – külön megjegyzi, „[a mű] Igen ritka, első kiadása”. Ő csupán a nemzeti könyvtárban őrzött kötetet ismerte. Ezen kívül még egy példányáról tudott, amely eredetileg Bethlen Katáé volt, azonban ezt, a nagyenyedi kollégiumra hagyott könyvtárával együtt, 1849-ben a hegyekből lezúduló román csőcselék elpusztította.

A mű árverésen még soha nem szerepelt, kereskedelmi forgalomban való felbukkanásáról sincs tudomásunk. Enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben, az első kötetstáblán és a gerincen kis hiánnyal.

Slightly worn contemporary leather. Spine slightly damaged. Two engravings (title page + coat of arms) replaced by copies. RMK I 1470.

1 500 000,-

130. NÉMETHI MIHÁLY:

Sz. Dávid Psalteriuma; Avagy A' CL. Soltároknak rövid el-osztása, magyarázattya, s' azokból származott r'co. Tudományok által való megvilágosítása. Mellyet irt -- Lőcsén, 1685. Brewer Sámuel által. (8) + 577 + (2)p.

A kolozsvári református lelkész zsoltsármagyarázata első alkalommal 1679-ben látott napvilágot Kolosvárott. A mű iránti érdeklődést mutatja, hogy a következő évben Lőcsén is megjelent.

XVIII. századi bőrkötésben. Több levél felső sarkán apró, a szöveget is érintő hiánnyal. Néhány helyen szúrágás nyomaival.

18th century leather. Some leaves with minor loss of text.

RMK I 1341.

150 000,-

131. OLÁH, (MIKLÓS) NICOLAUS:

Catholicae ac Christianae religionis praecipua quaedam capita, de Sacramentis, Fide et operibus, de Ecclesia, Iustificatione, ac alijs: a... -- Archiepiscopo Ecclesiae Metropolitanae Strigoniensis, Primate Hungariae, et Legato nato etc. ex purissimis sacrae scripturae, traditionum Apostolicarum, Canonum. ac Sanctorum Patrum fontibus derivata, et in Synodo sua Dioeciesana Tirnaviae proposita, ac breviter explicata

Viennae Austriae, 1560. Raphael Hoffhalter. (2)+CXXXVII+(3)lev. Az első két levél másolattal pótolva, a következő kettő hiányzik.

Oláh Miklós az egyik legjelentősebb magyar humanista főpap, író. Fontos szerepet játszott a Mohács utáni ország politikai és kulturális életében. Szorgalmazta iskolák létrehozását, pártfogoltjait – például Zsámboki Jánost vagy Istvánffy Miklóst – külföldi egyetemeken taníttatta. Élénk kapcsolatban állt az európai humanista körökkel, jelentős könyvtárat gyűjtött össze. A nagyszombati zsinat számára összeállított műve – a hitigazságok megfogalmazása mellett – az egyházi élet gyakorlati kérdéseiben is útmutatást kívánt adni. Az 1560 áprilisában tartott gyűlés a Tridentinumnak az egyház megújítását és a reformáció ellen való sikeres fellépését célzó határozatait igyekezett a hazai gyakorlatba átültetni. A kiadvány a következő évben ismét megjelent Bécsben.

Korabeli pergamenkötésben, az átkötő szalagok pótolva. Néhány levél enyhén foltos.

Restored contemporary vellum. Some leaves slightly stained. Two leaves replaced by copies, two leaves missing. RMK III 473.; VD16 O 530.

250 000,-

132. PÁZMÁNY PÉTER:

A Romai Anyaszentegyház Szokasából, minden vasarnapokra, es egy-nehany innepekre, Rendelt Evangeliomokrúl, predikacziok. Mellyeket, elő nyelvenek tanitasa-utan Irásban foglalt cardinal -- esztergami ersek.

Posonban, 1636. (Jezsuita ny.) (32)+1-28+29a-34a+29b-34b+35-672+673a-690a+673b-690b+691-1248 [recte 1272]p. A ((?))3-4 levelek másolattal pótolva.

Pázmány Péter életében megjelent utolsó, egyúttal egyik legnagyobb hatású munkája. Több évtizednyi prédikációs gyakorlatot követően írásban is terjeszteni kívánta művelődéstörténetileg is jelentős beszédeit. Országgyűlési elfoglaltságai mellett betegsége is jelentősen hátráltatta a kötet összeállításában, ezért maradtak ki a húsvét, illetve pünkösöd második és harmadik napjára írott prédikációk. A gyűjtemény záró darabját 1635 karácsonyán mondta el Nagyszombatban. Az ez előtt álló, „A keresztyén olvasóhoz” címzett, személyes hangú zárszóban be is számol az öt gyötrő „nyavalyákról”, amelyek miatt úgy érzi, ez volt utolsó elmondott beszéde. Ugyanezért nem tudott egyéb fontos szövegeket sem elkészíteni a kiadvány számára. A kötet nyomtatása három évig tartott. A lapszámolás minden bizonnyal több nyomdász párhuzamos munkája miatt lett hibás. Példányunk – a címlap alján bibliai szöveget is tartalmazó – „A” variánsból való.

Korabeli, enyhén kopott, gazdagon díszített, aranyozott, vaknyomásos, barokk bőrkötésben. S. P., D. P. monogrammal, a háttáblán a készítés időpontjával: 1650. A csatok hiányoznak.

Slightly worn contemporary leather. Clasps missing. Two leaves replaced by copies.

Poss.: „Michaelis Horváth, L. B. de Palocsa”; „Ex Libris ... Stephani Palocsaj”

RMNy 1659.; RMK I 663.

200 000,-

133. PÁZMÁNY PÉTER:

A setet haynal-csillag-utan budoso luteristak vezetője. Mely útba igazíttya a Vittebergai Academiának Fridericus Balduinus által ki-bocsátot feleletit a' Kalaúzra.

Bechben, 1627. Formica Mate. (2)+481+(5)p. A címlap díszes fametszetű keretben, a hátoldalon IHS-empléma.

Első kiadás. A katolikus vitairat válasz Pázmány legjelentősebb művét, a Kalauzt ért bírálatokra, melyeket a magyarországi evangélikusok biztatására a wittenbergi professzor, Friedrich Balduin fogalmazott meg Phosporus veri catholicismi című kötetében (1626). Mivel a protestáns érvek több mint tíz évvel később jelentek meg – ráadásul latinul –, nem igazán tudták a Kalauz hatását ellensúlyozni, színvonalban annak nyomába sem értek. Pázmány a támadásra már a következő évben válaszolt, tudatosan választva a magyar nyelvet. Így ír erről: „És jóllehet deákul is tudok, de mivel a Kalauzt a magyarokért, magyarul írtam, annak oltalmát is magyarul akarom írnya, nemzetségemnek lelki orvosságért. Tudom, ebben senki meg nem ütközik. Mert ha másnak szabad a magyar könyvre deákul felelni; engem sem tilthat, hogy magyarul ne írjak a deák könyvre.” Ritka, becses darab.

Enyhén sérült gerincű kódexlapba kötve.

In codex leaf. Spine slightly damaged.

RMNy 1376.; RMK I 558.

450 000,-

134. SZ(ENCZI) M(OLNÁR) A(LBERT):

Discursus de summo bono, az legfőb iorol, mellyre ez vilag midenkoron serényen és válóban vágyódik. Az Bibliai és világi sokféle Historiákért és példákért olvasásra kedves és hasznos. Ennekelőtte Josquinus Betuleius által Hanoviaban bocsattat ki. Mellyet mostan némellyeknek kérésekre Magyarra fordítot --.

Löcsen, 1630. Brewer Lörintz. (8)+405+(3)p. A címlapot fametszetű keret övezi. Első magyar nyelvű kiadás. Georg Ziegler evangélikus elmélkedéseket tartalmazó eredeti művét 1598-ban adták ki latinul, majd a következő évben németül. Magyarországon 1618-ban jelent meg először, Anton Cramer nyomtatta ki Lőcsen német nyelven. Szenczi Molnár Brewer Lőrinc kérésére végezte el a fordítást,

amely a szakemberek szerint művészi prózastílusának legérettebb példája.

Enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben. Két levél (Vu1-2) alsó sarka pótolva.

Slightly worn contemporary leather. Two leaves partly replaced.

RMNy 1483.; RMK I 594.

160 000,-

54. tétel

Kitonich: Directio Methodica

135. (REGIOMONTANUS, JOHANNES) KIRÁLYHEGYI JÁNOS:

Cisio, a' vagy, az astronomiai tudománynak rövid értelemmel-való le-írása. A' Tsillagoknak, Planétáknak, és Égbeli Jeleknek etc. Külömb külömb természeteknek folyásáról, az emberek' négyféle Complexiójáról, természetiről, és tulajdonságiról; mindenik Hónapban mitsoda rendtartással éljen az ember mind ételben és italban, mind aluvásban, fürödésben, tisztulásban, és ér vágásban. Az hires neves -- Írásából Magyar nyelvre fordítottat és sok helyeken meg-bővítettet.

Budán, 1836. Gyurián és Bagó ny. 126 + (2)p. Szövegközi fametszetekkel.

A szakirodalom által eddig nem ismert csíziokiadás. Az elnevezés – amely eredetileg versbe szedett öröknaptárat jelöl – a középkori ünnepnaptárak első két szavából – Cisio Janus – ered. A Cisio az újév (circumcisio Domini – az Úr körülmetélése), a Janus pedig

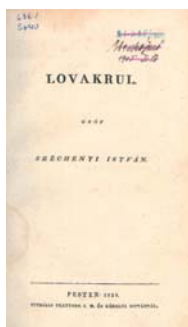
a Januarius hónap rövidítéséből keletkezett. Az első nyomtatott naptárat a Mátyás udvarában is megfordult jeles csillagász, Regiomontanus adta ki 1474-ben, Nürnbergben. Az első magyar nyelvű naptár Krakkóban jelent meg 1545 és 1550 között. A későbbi századok népkönyvszerű csízioinak ősei az 1592-es kolozsvári és az 1650-es lőcsei kiadás. Ez utóbbin szerepel Regiomontanus neve is. A következő, évszámmal is ellátott kiadás 1797-ből való. Ez nem jelenti azt, hogy addig nem jelentek meg ilyen jellegű könyvek, hanem egyrészt a használat jellege miatt sok megsemmisülhetett, másrészt elterjedt gyakorlat volt, hogy évszám helyett a „nyomtatott ebben az esztendőben” szöveg olvasható a címlapon. A nagy példányszámú, széles körben terjesztett népkönyvvé válás természetesen tartalmi változást is hozott. A naptárrész mellett megjelentek a jövődölések, álomfejtés, mezőgazdasági és házi orvoslási praktikák, valamint az egyszerű nép nyelvén megfogalmazott tudományos fejezetek is. A XVIII-XIX. századi magyar csízio a Landerer-műhely nevéhez köthető. Egy fennmaradt könyvjegyzék tanúsága szerint az első ilyen kiadvány már 1733 előtt kikerült a nyomdából, az utolsó ismert kiadás pedig 1833-as évszámot visel. Landerer Anna még ebben az évben meghalt, a műhelyt pedig addigi vezetője, Gyurián József és társa, Bagó Márton vették át. Eddig ismert első csíziojuk 1840-ben jelent meg. Borsa Gedeon egy tanulmányában összehasonlította az utolsó Landerer- és az első Gyurián-féle csízioát. Az általa felsorolt eltérések alapján kiadásunk a kettő között átmenetet képez: a Landerer-féléhez hasonlóan a címlapon „Nyomtatott” áll, emellett „ő” és „ű” még nem található benne, ellenben két XXVIII. fejezetszám szerepel, amiben viszont az 1840-es kiadással egyezik.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

Borsa Gedeon: Könyvtörténeti írások. III. (OSzK, 2000)

80 000,-

136. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Lovakrul

Pesten, 1828. Petrózai Trattner. (8)+IV+(1)+6-245+(1)p. Első kiadás.

A szerző első nyomtatásban megjelent könyve. Több kisebb munka után ebben foglalja össze a lótenyésztés színvonalának emelésével kapcsolatos javaslatait, köztük a lóversenyek rendezésére vonatkozó elképzeléseit.

Aranyozott gerincű, restaurált, korabeli félbőr-kötésben. A gerincen kis kopásnyomokkal.

Restored contemporary half leather. Spine gilt, slightly worn.

Szentkirályi: 107.

200 000,-

137. SZÉCHÉNYI LAJOS, GRÓF:

Igénytelen vélemény vadász törvénycinkről [!]. --túl.

Bécs, 1848. Klopff U. és Eurich Sándor ny. 36p. Egyetlen kiadás.

A magyar nyelvű vadászati irodalom egyik legbecsesebb darabja. Szerzője Széchenyi István bátyja, cs. kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos volt. Részt vett az utolsó rendi, illetve az első népképviselési országgyűlésen, de őszől visszavonult a közügyektől, 1849-ben a magyar kormány vizsgálatot is folytatott ellene. A páratlanul ritka mű tudomásunk szerint soha nem bukkant fel árverésen (csupán e példány szerepelt egy korábbi aukciónkon). Kötetünket igazán különlegessé az első borító verso-ján olvasható ajándékozó sorok teszik: „Szivbeli mély hájlandosága és tisztelete jéleül, drága István Öcsének a Szerző”. A borítón gróf Széchenyi István saját kezű aláírása is bizonyítja, hogy valaha a „legnagyobb magyar” könyvtárát gazdagította. Korabeli papírborítóban.

Inscribed by the author. Contemporary paper.

800 000,-

138. SZIRMAJ ANTAL, SZIRMAI:

Szathmár vármegye' fekvése, történetei, és polgári esmérete. I-II. rész.

Budán, 1809-1810. Kir. Magy. Univ. XII+258p.; 391p.+2t.

A kétosztatú, rézmetszetű táblákon Szatmár és Ecsed, illetve Erdőd és Nagykároly vára látható.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

80 000,-

Szőlészet, borászat

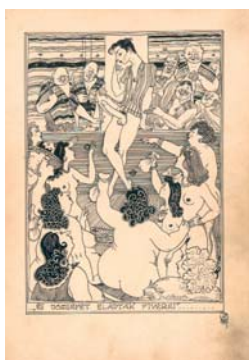
139. NEMES BARSS VÁRMEGYÉBEN LÉVŐ, HÖLVÉNY FALU SZŐLŐHEGYSÉGÉNEK KÖNYVE, MELLYBEN AZ HEGYSÉGNEK MINDEN IGASÁGA, SZOKÁSA, RENDTARTÁSA, E TÖRVÉNYEK, ARTICULUSOK SZERÉNT LEIRATNAK, MELLYEK IRATTAK VOLT LEG-ELSŐBEN 1621-BEN... MOST HARMADSZOR LEIRATTAK 1799.IK ESZTENDŐBEN BESSE ISTVÁNY HEGY BIROSÁGÁBAN, RABATZ JÁNOS ÁLTAL DIE 25. FEBR.

A bejegyzések a címlapon jelzettel ellentétben 1802-ig folytatódnak, az utolsó levélen pedig 1931-ből származó sorok olvashatók.

Restaurált, XVIII. századi bőrkötésben. Több levele javítva.

Restored 18th century leather. Some leaves restored.

40 000,-

13. tétel

Székelly Alex: Botrányos históriák

140. TOKAJ-HEGYALJAI ALBUM. KIADJA A TOKAJ-HEGYALJAI BORMÍVELŐ EGYESÜLET ÉS ELNÖKE BÁRÓ VAY MIKLÓS. SZERK.: DR. SZABÓ JÓZSEF – TÖRÖK ISTVÁN.

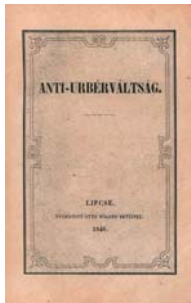
Pest, 1867. Emich. 1t. (könyomatú díszcímlap) + (6) + 185 + (2)p. + 21t. (hártypapírral védett könyomatok) + 1 kihajt. térk. Négynyelvű címlappal és szöveggel.

A kiadó Bormívelő Egyesület célja a borvidék megismertetése volt a közvéleménnyel itthon és külföldön egyaránt. Ezt szolgálta a négy-nyelvű (magyar-német-francia-angol) szöveg is. Amint az előszó írja, ismerik külföldön a tokaji bor minőségét, de azt hiszik, olyan kevés terem belőle, hogy csak a királyok asztalára jut belőle. A kötet szerkesztői Szabó József egyetemi tanár és Török István helyi földbirtokos. A könyv tíz fejezetből áll, köztük földrajzi, földtani és a lakosságról szóló is olvasható benne. Emellett a jövőbeni vásárlókat meg kívánja ismertetni a terület bortermő képességével, minőségével, a tárolási és szállítási lehetőségekkel is. A vidék földtani és szőlőművelési térképét Szabó József készítette. Amellett, hogy a kötet a borvidék leg-részletesebb tudományos igényű leírását adja, Keleti Gusztáv gyönyörű könyomatai az egyik legszebb magyar díszalbummá is emelik.

Modern műbőr-kötésben. A gerincen kis kopásnyomokkal. A címlap javítva.

Modern leather. Title page restored. Spine slightly worn.

350 000,-

141. ANTI-ÚRBÉRVÁLTSÁG

Lipcse, 1846. Wigand Ottó ny. 66p. A címlap, valamint az utolsó levél másolattal pótolva.

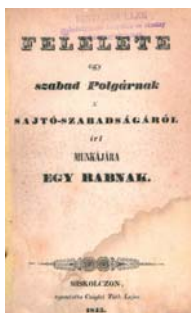
Gróf Batthyány Kázmér, a Magyar Gazdasági Egyesület elnöke 1844-ben pályázatot írt ki a magyar mezőgazdaság modernizálásának témájában (a három nyertes pályamű – köztük Királyi Pálé – a következő évben közös kötetben meg is jelent). Erre a jutalomkérdésre érkezett a fenti mű is, bár radikális hangvétele és tartalma miatt nyilván az itthoni megjelentetés leghalványabb reménye nélkül. Az ismeretlen szerző nem csak a cenzorok elől rejtőzött el sikeresen, az utókor számára is rejtély maradt kiléte. A Németországból hazacsempészett kötetek nagy részét a hatóságok elkobozták, így mára igazi könyvritkaság lett. Kiadástörténetének Hermann Éva külön

tanulmányt szentelt (Petőfi és kora. 289-307p.)

Modern papírborítóban.

Modern paper. Two leaves replaced by copies.

20 000,-

142. FEJELETE EGY SZABAD POLGÁRNAK A' SAJTÓ-SZABADSÁGÁRÓL ÍRT MUNKÁJÁRA EGY RABNAK

Miskolcson, 1845. Csögley Tóth Lajos ny. 108p.

A rendkívül ritka politikai röpirat Tánicsics egy évvel korábban, Lipcsében napvilágot látott munkájának a bírálata. Szerzőjét a szakirodalom nem ismeri, a Magyar Tudományok Digitális Archívumának honlapján Szemere Bertalannak tulajdonítják. Emellett szólhat, hogy Szemere Borsod vármegye főszolgabírója, majd másodalispánja volt, a mű pedig a vármegye székhelyén jelent meg.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

40 000,-

143. TÁNCSICS MIHÁLY(Y):

Gyásznapok emléke levelekben, mellyeket feleségének írt --
Budapest, 1848. Magyar Mihály. 186 + (4)p.

A szerzőt 1847 márciusában elfogták, majd elítélték. E ritka kötet a fogságból feleségének írt leveleit tartalmazza. Bár – mivel tudta, hogy leveleit ellenőrzik – Táncsics került a politikát, a szenvedélyes erotika és a romantikus szenvedés mellett olvasható pszichológiai, természettudományos, és történelemelméleti-utópisztikus fejtegetései figyelemre méltó olvasmánnyá teszik a művet. Az utószó után található lapon Táncsics Blaskovich Amáliának szóló köszönőlevele olvasható, aki anyagilag segítette munkái külföldön való megjelentetését, és rabsága idején támogatta

családját.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 4454.

80 000,-

144. [TÁNCSICS MIHÁLY] ANDORLAKI MÁTÉ:

Magyar krónika. Irta --.

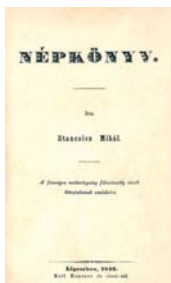
Pest, 1859. Emich Gusztáv. 192 + (8)p. Első kiadás.

A szerző rendőrségi megfigyelés alatt állt, ezért álnéven jelentette meg munkáját. Együtt adta ki a Világkrónikával, erre utal, hogy azon első rész, ennek címlapján pedig második rész áll. Nagyon ritka, feltehetően elkobozták. Táncsicsot a következő évben letartóztatták.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

20 000,-

145. (TÁNCSICS) STANCSICS MIHÁLY(Y):

Népkönyv

Lipcsében, 1846. Keil Erneszt és társa. 178p. Második kiadás. Az első három levél másolattal pótolva.

Először 1842-ben jelent meg, három füzetben. Táncsics eredetileg folyóiratszerű sorozatot tervezett, de ez akkor meghiúsult. Miután e kiadás napvilágot látott, a hatóságok eljárást indítottak a szerző ellen, ezért gróf Batthyány Kázmér szlavóniai birtokán, Brodon rejtőzködött. 1847 márciusában elfogták, majd elítélték. 1848. március 15-én szabadította ki a pesti polgárság a budai várbörtönből.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper. Three leaves replaced by copies.

Szűry: 4461.

40 000,-

146. TELEKI LÁSZLÓ, G(RÓF):

A' magyar nyelv elé mozdításáról buzgó esdeklései --nak
Pesten, 1806. Trattner. X+(1)+12-296+(2)p.

A nyelvújítás korának egyik fontos epizódja volt a Kultsár István által 1804-ben a Magyar Kurir-ban meghirdetett pályázat a magyar nyelvűvelés helyzetéről. Három kérdést tett fel a kiíró: „Mennyire ment már a magyar nyelvnek kimíveltetése? Micsoda eszközlesek s módok által kellene azt nagyobbra vinni? Mikép lehetne ezen eszközöket fogatosakká tenni?” A bírálóbizottságban a kiíró mellett Prónay Sándor, Schedius Lajos, Révai Miklós, Verseggy Ferenc és Virág Benedek vett részt. A válaszul beérkezett huszonegy mű közül Telekié lett a nyertes. Ebben a mozgalom történetének összefoglalása és követeléseinek történeti megalapozása mellett részletesen szól a nyelvűvelést akadályozó tényezőkről, a toldalékban pedig a latin mint

tudományos nyelv hegemoniáját támadja. A pályázatok magas színvonalát mutatja, hogy további három mű is díjat kapott.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Poss.: Szőgyény-Marich László könyvjegyével.

Szűry: 4493.

80 000,-

Térképek, atlaszok

147. AUSTRIA E UNGARIA

A rézmetszetű térkép Ausztria keleti felét, valamint Magyarország nyugati és középső részét ábrázolja. Giacomo Gastaldi készítette. Tulajdonképpen 1552-es Germania lapjának részletét adta ki önállóan. Először 1553-ban jelent meg, ez a negyedik kiadása. Velencében vagy Rómában látott napvilágot, 1563 után. Antonio Lafreri atlasza számára készült.

Gastaldi's map of Austria and Hungary. 4th edition. Copper engraving.

Szántai: Lafreri 2/a.; Szathmáry: 41/4.

550 000,-

148. VERA ET ULTIMA DISCRITTIONE DI TUTTA L'AUSTRIA, UNGHERIA, TRANSILVANIA, DALMATIA ET ALTRI PAESI...

A magyarországi hadszíntér rézmetszetű térképe. Paolo Forlani készítette Domenico Zenoi lapja nyomán. Velencében jelent meg, 1566-ban. Önálló lap, gyakran bukkan fel Lafreri atlaszokban. Érdekessége, hogy alkotója vonuló és álló seregek oldal- és felülnézeti rajzaival tette szemléletessé. Ritka.

Theatre of war in Hungary. Copper engraved map by Forlani.

Szántai: Forlani 1.; Szathmáry: 65.

550 000,-

149. 28 LAP MATTHIAS QUAD VILÁGATLASZÁNAK NÉMET NYELVŰ KIADÁSÁBÓL.

Az atlasz először 1600-ban jelent meg Kölnben, Johann Bussemacher kiadásában. Összesen 81 térképet, valamint két kiegészítő lapot tartalmazna, töredékünkben 27 európai térkép (345 x 265 mm), valamint a szélrózsát ábrázoló levél található meg. Ezek sorszámai: 12-17.; 20-25.; 28-31.; 33-35.; 41-42.; 46.; 48.; 51.; 57-60.; 82.

Kötés nélkül. A lapok erősen foltosak, egy levél (Lotharingiae Ducatus)

sérült, hiányos.

Fragment (28 maps) of the Geographisch Handtbuch by Matthias Quad. The leaves stained, one map (Lotharingiae Ducatus) damaged, imperfect. Unbound.

200 000,-

150. NOVA ET ACCURATA TABULA SEDIS BELLO IN REGNO HUNGARIAE ACCEDUNT CETERA REGNA, SCLAVONIA, CROATIA, SERVIA, DALMATIA, BULGARIA ET ROMANIA: UT ET PRINCIP: SEPTIMONTIUM, MOLDAVIA ET VALACHIA...

Magyarország színezett, rézmetszetű térképe. Önálló lap. Peter Schenk munkája, Amszterdamban jelent meg, 1717-ben. A térkép fölött, mintegy 150 mm-es csíkon gyönyörű, mozgalmas csatajelenet látható. Az egyik legritkább, legnagyobb és legdekoratívabb XVIII. századi térképünk.

Mérete: 930 x 1160 mm.

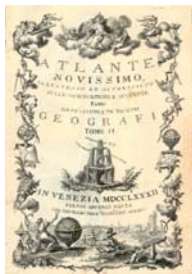
A lap közepén barna folttal, ettől eltekintve szép példány. Keretezve.

Coloured 18th century map of Hungary by Schenk. Framed.

Poss.: A Szathmáry-gyűjtemény bélyegzőjével.

Szántai: Schenk 3.

800 000,-

151. ATLANTE NOVISSIMO, ILLUSTRATO ED ACCRESCIUTO SULLE OSSERVAZIONI E SCOPERTE. FATTE DAI PIU' CELEBRI E PIU' RECENTI GEOGRAFI. TOMO II.

Venezia, 1782. Antonio Zatta. 1t. (rézmetszetű címlap) + 23 színes, kihajt. térk. + (2)p. A kötet 49 lapban lenne teljes. A térképek sorszámai: 1-3.; 9-26.; 29.; 38.

Sérült gerincű, korabeli bőrkötésben.

Fragment. 23 maps in contemporary leather. Spine damaged.

200 000,-

152. 39 LAP FRANZ JOHANN JOSEPH VON REILLY ATLASZÁBÓL.

Az osztrák térképész, kiadó atlasza, a Schauplatz der fünf Theile der Welt 830 – a címben jelzettel ellentétben csak európai – lapot tartalmazott. Bécsben jelent meg 1789 és 1806 között. Darabunk három áttekintő lapból, valamint nagyrészt kelet-európai (cseh, román, orosz és bolgár) térképekből áll.

Restaurált pergamenkötésben, modern megkötő szalaggal.

Fragment of Reilly's Schauplatz der Welt. 39 maps (mostly from Eastern Europe) in restored vellum.

120 000,-

153. FÖLDGÖMB. MÉRTÉK 1:50 MILLIÓHOZ. A VALL. ÉS KÖZOKT. M. KIR. MINISTER MEGBÍZÁSÁBÓL KÉSZÍTETTE A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET.

Bp., 1897. Kogutowicz és Társa.

Az első hazai iskolai használatra készült, itthon megjelent földgömb első kiadása. Nagy Károly 1840 körül Bécsben kiadott ugyan egy glóbuszt Batthyány Kázmér költségén, de ez nem jutott el a tanintézetekbe, példánya sem maradt fenn. Kogutowicz Manó a miniszter megbízásából 1896-ban látott hozzá egy korszerű földgömb elkészítéséhez, ami a következő évben már meg is jelent. Kétféle méretben adták ki: egy nagyobb (51 cm átmérőjű), valamint egy kisebb (25,5 cm) változatban. Színvonalát jelzi, hogy az 1900-as párizsi világiállításon aranyéremmel jutalmazták.

Német, olasz és szlovén nyelven is megjelent. Több kiadást ért meg, mintegy három évtizeden keresztül ezt használták a hazai iskolák. Pédányunk a kisebb változat. A talprész felújított, a rézmeridián teljesen ép, maga a földgömb apró foltoktól és kopásoktól eltekintve jó állapotban maradt fenn. Dacára a nagy példányszámnak – az iskolai használat jellegéből adódóan – ritkán bukkan fel.

Átmérője: 255 mm.

School globe.

80 000,-

XVI. századi nyomtatványok

154. AGRIPPA, HENRICUS CORNELIUS (VON NETTESHEIM):

Dehortatione de la gentile Theologia per Henrico Cornelio Agrippa, nella quale si mostra, quanto sia utile a la anima Christiana il studio de le sacre lettere (Velençe?, 1526?). ny.n. (14)p. Fametszetes címlapkerettel.

A német alkimista, csillagász kis értekezésének feltehetően első kiadása. A kalandos életű szerző több uralkodó udvari orvosaként is működött. Vonzódott a mágiához és az okkult tudományokhoz, eretnokség vádjával börtönbe is került. A barátait Hermész Trismegisztosz túlzott tiszteletétől óvó munka minden bizonnyal itáliai tartózkodása alatt íródott. A nyomtatvány keletkezéséről az olasz nemzeti bibliográfia sem rendelkezik pontosabb adatokkal, megjelenésének időpontját csupán az ajánlás datálása alapján feltételezik. Ugyanebből kiindulva helyenként lyoni kiadványnak tartják. A szakirodalom az 1529-es antwerpeni kiadást tarja számon, mint első.

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Probably first edition. Unbound.

EDIT CNCE 41217.

60 000,-

155. (DUBOIS, JACQUES) JACOBUS SYLVIVS:

Francisci Francorum regis et Henrici Anglorum colloquium. Per -- (Paris), 1521. Iodocus Badius Ascensius. (31)p. Címlapján a könyvnyomtatás munkafolyamatát ábrázoló, nagyméretű, fametszetes nyomdászjelvényvel.

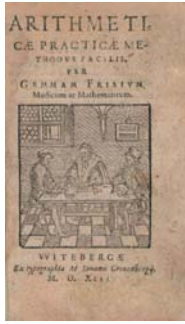
A Calais közelében fekvő ún. Camp du Drap d'Or (Field of Cloth of Gold) volt a két neves uralkodó, I. Ferenc francia és VIII. Henrik angol király meghiúsult szövetségkötésének helyszíne. A találkozóznak emléket állító, klasszikus köntösbe öltöztetett költemény a történelmi tudósítás és a humanista értekezés műfaját egyesíti magában.

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

40 000,-

156. GEMMA FRISIUS:

Arithmeticae practicae methodus facilis. Per -- Medicum et Mathematicum Witebergae, 1593. Ex typographia M. Simonis Gronenbergii. (144)p. Címlapján számvetést ábrázoló fametszetes illusztrációval.

A szerző németalföldi matematikus, térképész. A negyvenes években a leuveni egyetem matematikatanára, majd 1553-tól az egyetem orvosprofesszora volt. Legnevesebb tanítványa Gerhard Mercator. Jelentős volt térképészeti tevékenysége is. Műhelyében földgömböket, térképeket és csillagászati műszereket készített. E munkája első alkalommal 1540-ben jelent meg Antwerpenben, segítségével tanulták a diákok egy évszázadon át a számolást főképp a Németalföldön, valamint a német és francia területeken.

Későbbi, márványpapírral díszített félpergamen-kötésben.

Later half vellum.
VD16 G 1139.

80 000,-

157. PSALTERIUM CUM APPARATU VULGARI FIRMITER APPRESSO. LATEINISCH PSALTER MIT DEN TEUTSCHEN DABEY GETRUCKT.

(Argentorati, 1508. Joannes Knobloch.) (4)+CXXVI+(1) lev. Az utolsó levél másolattal pótolva.

A kiadvány az ősnymtatvány-korszakon éppen csak túllépő tipográfia szép darabja. Címlapja igen szépen díszített, középen – várat és a felhőkből áldást osztó Isten alakját ábrázoló tájképhez helyezve – a lantját pengető Szent Dávid fametszetes ábrázolása látható. Kétoldalt növényi ornamensekből összeállított fejléc keretezi. A díszes iniciáléval induló címszöveg vörös nyomással készült. A kalendáriumrészt hagyományosan ugyancsak két színnel nyomták. A szövegtükrök keretes szerkezetben középen közli a latin főszöveget, körben a német kommentárok olvashatóak. A főbb szakaszokat aprólékosan kidolgozott iniciálék indítják, de helyenként még kézzel festett kezdőbetűk számára is hagytak szabadon helyet.

XVII. századi pergamenkötésben. Erősen körülvágva.

17th century vellum. Last leaf replaced by copy. Cropped.
VD16 ZV 1741.

80 000,-

Tizenöt éves háború

158. FRIDENSBERG, JOHANNES CORNELIUS VON:

Discurs oder Bedenken vom jetzigen Ungerischen Kriegswesen/ wie eine beständige allgemeine Hülff/ und darunter eine Chrisliche vertrauligkeit anzustellen... Durch -- auff Wahrtfels

H.n., 1597. ny.n. (2)+49 lev.

A feltehetően álnéven író németországi protestáns szerző értekezésében a törökök elleni magyarországi háború ügyét elválaszthatatlannak látja valláspolitikai kérdésektől, egyúttal felhívja a figyelmet, hogy kimenetele döntő fontosságú Németország

jövő sorsa tekintetében. Véleménye szerint az egész kereszténységre veszélyt jelentő Oszmán birodalom csak összefogással győzhető le, amely viszont vallási tolerancia nélkül elképzelhetetlen. Hadi kérdésekben Schwendi Lázár évtizedekkel korábban megfogalmazott alapelveit tartja helyesnek. Elképzelési megvalósításához konkrét politikai tanácsokat is ad, sőt annak pénzügyi hátterére is közöl számításokat.

Későbbi papírkötésben.

Later hardpaper.
VD16 F 2739.; BNH Cat F 470.

50 000,-

159. FRIEDENS CONDITIONES, WIE DIESELBEN ZWISCHEN DEM RÖMISCHEN UND TÜRCKISCHEN KEYSER/ RUDOLPHO... DEM ANDERN/ UND HEHOMATH SULTAN DEM ERSTEN/ DEN EYLFFTEN NOVEMBRIS, ANNO 1606. IM FELDTLAGER ZWISCHEN DER THONAW UND SITWA IN HUNGERN/ ABGEHANDELT UND BESCHLOSSEN

In der alten Stadt Prag, (1606.) durch Johann Otthmar Jacobi. (15)p.

A zsitvatoroki béke szövege. A nagy jelentőségű okmányt – több esetben a hozzá kapcsolódó bécsi béke szövegével együtt – Európa-szerte számos helyen kiadták.

Ekkoriban Prágában is többször megjelent, ugyanebben a nyomdában latinul, németül is. A nyomtatás időpontja a legtöbb esetben nem szerepel a kiadványokon. Az „erstlich gedruckt” megjegyzéssel ellátott prágai és nürnbergi utánnomatai 1607-es impresszummal láttak napvilágot, ezért valószínűnek látszik, hogy a jelöletlen kiadások korábban, könnyen elképzelhető, hogy – a hírekre éhes olvasók kedvéért – közvetlenül a november 11-i békekötés után, még 1606-ban kikerültek a sajtó alól.

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

VD 17 0; RMK III 0; Apponyi 0

80 000,-

160. GROTENBECK, REINOLDUS DE:

Aufführlich Bedencken Oder Rathschlag/ Uber dem noch schwebenden Krießwesen in Ungern. Wie dasselbe Reformiret... Dergestalt auch dem Türcken allein aus dem Reich und der Kays: Mayest: etc. Königreichen und Erblanden/ beharrlicher Widerstandt gethan... werden könne.

H.n., 1598. ny.n. (44)p.

A szerző a magyarországi és erdélyi harci események áttekintéséből és elemzéséből kiindulva vázolja fel gyakorlati tervzetét, amellyel szerinte megoldható a török elleni hathatós védekezés. Mondandója alátámasztására a füzet végén alapos

számításokat is közöl a terve megvalósításához szükséges hadi költségekről. A mű érdekessége, hogy Kazinczy Ferenc könyvtárában is megtalálható volt.

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

VD16 G 3493.; BNH Cat G 455.; Apponyi 0

60 000,-

161. GRÜNDTLICHER PARTICULAR VON GLÜCKLICHER EINNEMUNG UNND EROBERUNG DER GEWALTIGEN VESTUNG RAAB/ IN HUNGERN: WELCHE DIE TÜRCKEN MIT LIST UNDER SICH GEBRACHT/ UND DIE IN VIERDHALB JAHR IN JHRER MACHT GEHABT HABEN. SAMPT ANDERN ZEITUNGEN AUSZ PREBPURG/ GRAN UND CONSTANTINOPEL.

zu Prag, 1598. durch Georg Jacob von Datschitz. (7)p. A címlapon vágatató hírnököt ábrázoló fametszettel.

A háború egyik legjelentősebb haditette a Bécs kapujának számító Győr visszafoglalása volt a töröktől. Az ostromról szóló bécsi tudósítás után, a néhány nappal későbbi pozsonyi, valamint a február 1-i esztergomi és a december 26-i konstantinápolyi hírlevél olvasható. Az örömteli eseményt számos röplap adta hírül, a nyomtatvány további két változatban is megjelent Prágában, az egyik ugyanezzel az impresszummal, de eltérő szedéssel; míg a másikon Buryan Walda nyomdász neve is szerepel (Apponyi 1941).

Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

VD16 0; Apponyi 0 (vö. 1941.)

100 000,-

162. VON ENSTANDENER UNEINIGKHEIT UND DARAUF ERFOLGTEN GROSZEN BLUET VERGIESZEN/ SO SICH NEULICH VERSCHIEENER TAGEN IM BOSNER LANDT ZWISCHEN DEN TÜRCKHEN ZUGETRAGEN/ DAVON HIEHERO AN DER KAY: MAY: UNSERS ALLERGNEDIGISTEN HERRN HOFF NIT ALLEIN VOM OBRISTEN BAN AUSZ DEM WINDSCHEN LANDT, HERRN HANSEN VON DRASCHKOWITZ/ SONDERN AUCH VON IHR. FÜR. DUR: ERTZHERTZOG FERDINANDEN ZU OSTERREICH, VON GRÄTZ AUSZ, DISZ 1604.

JAR VOR PAULI BEKEHRUNG GEWISSER SCHRIFTLICHER BERICHT GESCHICKT WORDEN.

In der Aldten Stadt Prag, (1604.) in der Schumannischen Druckerey. (7)p. A címlapon fametszetes csatajelenettel.

Gelalis korábbi anatóliai beglerbéget a szultán elleni lázadás miatt a távoli Bosznia élére nevezték ki. Zeffer bég azonban a szultán biztatására, a bosnyák seregek élén megpróbálta megakadályozni, hogy bevonuljon az országba. Végül 1603 decemberében Gelalis Banja Luka mellett csellel legyőzte, több mint 6000 ember veszett oda. A török belviszály felkeltette a keresztény uralkodók érdeklődését, Draskovich János horvát bán már néhány hét múlva jelentést küldött az eseményekről Ferdinánd főhercegnek.

A vonatkozó bibliográfiákban és hazai közgyűjteményekben nem találtuk nyomát.

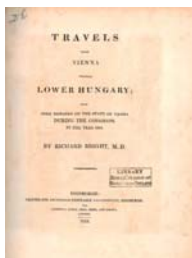
Gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

VD 17 0; Apponyi 0

150 000,-

Utazás

163. BRIGHT, RICHARD:

Travels from Vienna through Lower Hungary; with some remarks on the State of Vienna during the Congress, in the year 1814.

Edinburgh – London, 1818. A. Constable – Longman. XVIII+(2)+642+CII++(2)p.+10t.+1 kihajt. mell.+2 kihajt. térk. (az egyik határszínezett) A címlap után errataszelvény bekötve. Szövegeközi fametszetekkel. Első kiadás.

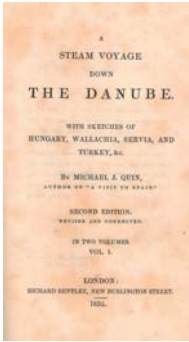
A szerző híres angol orvos volt, 1815-ben kétszer is járt Magyarországon. Úti élményeit és tapasztalatait írja le e munkában, amelyben egy rövid történeti áttekintés mellett külön foglalkozik az ország irodalmi, politikai és gazdasági viszonyaival is. Az acélmetszeteken látható: Bát, Nyitra, Selmezbánya, Körmöcbánya, egy felvidéki ezüstműve, Vác, Pest és Buda, a Balaton Keszthelynél, Varasd és Pécs. A két térképet Lipszky után Hall készítette. Díszesen aranyozott gerincű, XVIII. századi [!] bőrkötésben. Körülvágtatlan példány. A levelek és a táblák enyhén rozsdafoltosak, de ettől eltekintve szép példány.

18th century leather. Spine richly gilt. Leaves and plates slightly stained.

Poss.: Az ír királyi sebész-kollégium könyvtárának bélyegzőjével.

Szántai: Bright 1., 2.

300 000,-

164. QUIN, MICHAEL J.:

A steam voyage down the Danube. With sketches of Hungary, Wallachia, Servia, Turkey, etc. Second edition, revised and corrected. In two volumes. I-II. kötet. London, 1836. Richard Bentley. 1t.+XI+(1)+321+(1)p.+6t.+1 térk.; 1t.+ +VIII+324p.

Az angol utazó 1836-ban járt Magyarországon, beszámolója háromszor is megjelent még ebben az évben. A Jacob Alt „Donau-Ansichten...” című albumában megjelent ábrázolások alapján készült könyvmatokon többek között két Pest-Buda látkép, Pétervárad és Belgrád képe is látható. A harmadik kiadás alapján készült egy-egy, Párizsban és New Yorkban nyomtatott, rövidebb, illusztrációk nélküli változat is. Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. A gerincen apró kopásnyomokkal, de ettől eltekintve nagyon szép példány.

Contemporary half leather. Spine richly gilt, slightly worn.

80 000,-

165. TOWNSON, D. ROBERT:

Travels in Hungary, with a short account of Vienna in the year 1793. Illustrated with a map and sixteen other copper-plates.

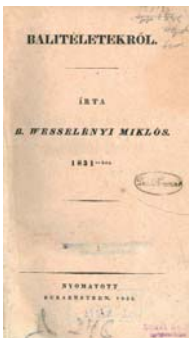
London, 1797. G. G. and J. Robinson. 1t.+XVIII+(2)+506p.+16t.+1 kihajtható, nagyméretű, színezett, rézmetszetű térkép+1 kihajt. mell. (rézmetszetű tábl.) Első kiadás. Az angol mineralógus természettudományos orientáltságú útleírása, melynek során Townson az Észak-Dunántúlt és Észak-Magyarország hegyes területeit járta be (útját a térképen vörös vonallal jelzi). A rézmetszetű térkép Korabinszky János munkájának felhasználásával készült, mely latin, német és magyar nyelven jelent meg. Ezen a szerző feltünteti a természeti erőforrásokat, az állattenyésztés területeit és az országban élő nemzetiségek elterjedését is (részben pontatlanul).

Ezt a térképet Townson újrajazolta és tartalmilag módosította: az eredeti jeleit még kisebbekre váltotta fel, a betűjelzéseket pedig ábrákra cserélte. A jelmagyarázat német részére került az angol változat. A hiányzó fokhálózatot kerettel jelölte, a megyék címereit törölte, helyükbe a nevüket írta. A folyók rajza elnagyoltabb lett, sok hegy nevét kihagyta Townson. Kiegészítette viszont az eredetit a postaútvonalakkal. A hazánkról készült első földtani térkép jelentős állomás a magyar térképészet fejlődésében. A táblákon Visegrád látképe mellett, tátrai tájak, viseletek, növények és rovarok láthatók. A szövegben a szerző kitér a tokaji borokra is. Restaurált gerincű, korabeli bőrkötésben.

Restored contemporary leather.

Szántai: Korabinszky 3.

250 000,-

166. WESZELÉNYI MIKLÓS, B(ÁRÓ):

Balitéletekről. Írta: -- 1831-ben.

[Lipscse] Bukarestben, 1833. (Wigand.) XXXVI+323+(1)p. Első kiadás.

A szerző legfontosabb munkája. A polgári átalakulást sürgető politikai röpirat a cenzúra miatt jelent meg Lipcsében. A címlapon található bélyegzők tanúsága szerint kötetünk a „haza bölcse”, Deák Ferenc tulajdonában volt, majd a neves gyűjtő, Ernst Lajos birtokába került.

Enyhén kopottas, korabeli papírkötésben.

Slightly worn contemporary hardpaper.

Poss.: Deák Ferenc, Ernst Lajos.

200 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = kőnyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	0 = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép